

Sairaaloiden tuottavuus 2020

Kaikkien yliopistosairaaloiden tuottavuus laski

PÄÄLÖYDÖKSET

- Yliopistosairaaloiden tuottavuus laski yhdeksän prosenttia ja keskussairaaloiden viisi prosenttia vuosien 2016–2020 välillä.
- Tuottavin yliopistosairaala vuonna 2020 oli Oulun yliopistollinen sairaala ja tuottavin keskussairaala oli Satakunnan keskussairaala.
- HUS-alueen kunnat saivat laskennallista säästöä vähäisemmästä somaattisen erikoissairaanhoidon palvelujen käytöstä johtuen 20 milj. euroa.
- Vuonna 2020 somaattisen erikoissairaanhoidon kustannuksista 63 prosenttia aiheutui yliopistosairaanhoidopiirien sairaaloiden toiminnasta ja 35 prosenttia keskussairaaloiden toiminnasta.

Vuoden 2020 aikana koronavirusepidemian takia sairaanhoitopiirit joutuivat siirtämään kiireettömiä hoitoja ja myös potilaat peruivat jo sovittuja hoitoaikoja. Potilaita lähetettiin erikoissairaanhoidon vuoteen 2019 vähemmän ja myös kiireellinen hoito väheni vuodesta 2019. Epidemian takia sairaanhoitopiirit joutuivat varaamaan resursseja epidemiapotilaiden hoitoon pois muusta palvelutuotannosta. Palvelutuotanto laski samalla kun kustannukset nousivat, mikä laski sairaaloiden tuottavuutta.

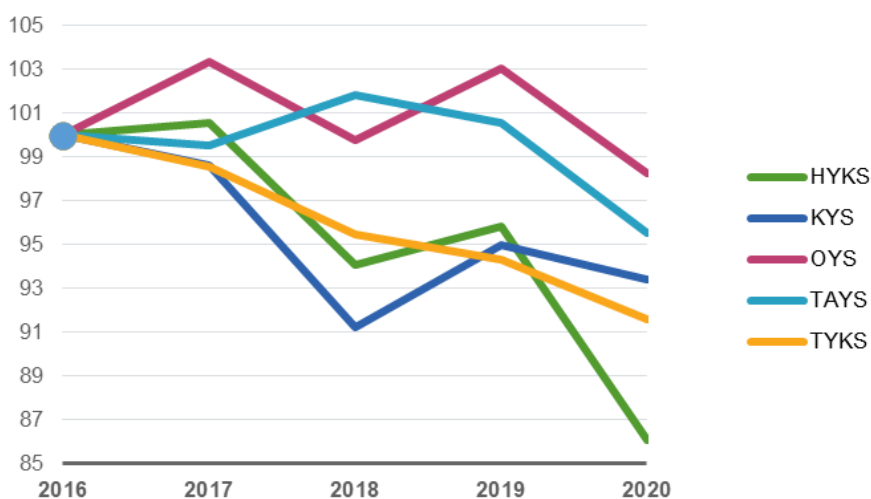
Yliopistosairaaloiden kustannukset nousivat vuonna 2020 vuoteen 2019 verrattuna keskimäärin kaksi prosenttiyksikköä samalla kun palvelutuotanto laski kuusi prosenttiyksikköä.

Palvelutuotanto laski vuoden 2020 aikana kaikissa yliopistosairaaloissa vuoteen 2019 verrattuna. Tänä aikana tuottavuus laski eniten HYKSissä (-10 prosenttiyksikköä). HYKSin päivystyskäyntien määrä väheni viisi prosenttia ja vuodeosastohoitajaksojen määrä kuusi prosenttia.

Myös keskussairaaloissa erikoissairaanhoidon tuottavuus (ilman psykiatria) laski seitsemän prosenttiyksikköä vuonna 2020 edelliseen vuoteen verrattuna.

Somaattisen erikoissairaanhoidon palveluja käytettiin tarvevakioiduna asukasta kohti vähiten Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin alueella (HUS) vuonna 2020. HUS-alueella käytettiin palveluja yhdeksän prosenttia vähemmän kuin maassa keskimäärin. Vastaavat laskennalliset kustannukset olivat prosentin pienemmät kuin maassa keskimäärin. Palvelujen vähäisestä käytöstä johtuen HUS-alue säästi laskennallisesti yhteensä 20 miljoonaa euroa vuonna 2020. Tarvevakioidut tiedot on laskettu myös tulevien hyvinvointialueiden mukaisesti.

Kuvio 1. Yliopistosairaaloiden tuottavuus vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Merja Kempainen

etunimi.sukunimi@thl.fi

Petri Matveinen

etunimi.sukunimi@thl.fi

Suomen virallinen tilasto

[Tilastoraporttiin liittyvät sairaaloiden toiminta- ja tuottavuustietokannat](#)

På svenska

Huvudresultaten, kvalitetsbeskrivning, databasrapporter och tabellbilagor publiceras på svenska på webbplatsen thl.fi och i publikationsarkivet julkari.fi.

Sisällysluettelo

1. Palvelutuotannon, kustannusten ja tuottavuuden kehitys sairaaloittain ..3	
1.1 Palvelutuotannon kehitys sairaaloittain vuosina 2016–2020.....5	
1.2 Hoitotoiminnan kustannusten kehitys vuosina 2016–202010	
1.3 Hoitotoiminnan tuottavuuden kehitys vuosina 2016–202012	
1.4 Hoitotoiminnan tuottavuuserot vuonna 202014	
2. Palvelujen käyttö, kustannukset ja tuottavuus alueittain 202017	
2.1 Palvelutarpeiden huomioiminen mahdollistaa vertailun17	
2.2 Alueellinen palvelujen käyttö, kustannukset ja tuottavuus somaattisilla erikoisaloilla sairaanhoitopiireittäin ja hyvinvointialueittain18	
2.3 Palvelujen käyttö ja kustannusten poikkeamat kunnittain21	
3. Aineistot22	
4. Sairaaloiden toiminnan sisällön ja vaikeusasteen kuvaaminen22	
Käsitteet ja määritelmät.....23	
Taulukoissa käytetyt symbolit28	
Kirjallisuutta28	
Liitetaulukot28	
Laatuseloste (SVT)30	

Keskeiset käsitteet

Somaattinen erikoissairaanhoito

käsitteää kaiken muun erikoissairaanhoidon paitsi psykiatristen erikoisalajien hoidon. Kliinisenä erikoisalana yleislääketiede on suuntautunut perusterveydenhuoltoon, joten se ei sisälly sairaaloiden tuottavuustiedoissa somaattiseen erikoissairaanhoitoon. Poikkeuksen tästä muodostavat yhteispäivystyksen yleislääketieteen päivystyskäynnit, jotka sisältyvät sairaalasta riippuen eri vuosien päivystyskäynteihin.

Tuottavuus

on toiminnan tuotoksen ja sen aikaansaamiseksi käytettyjen panosten välinen suhde. Panoksina on käytetty sairaalan tai sen erikoisalajien hoitotoiminnasta aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Sairaalan tai erikoisalajien kokonaistuotos käsitteää hoitoprosessien painotetun summan (ks. alla).

Episodi

Potilaan koko hoitoprosessi eli kaikki vuodeosastohoitojaksot, päiväkirurgian hoitojaksot, avohoitokäynnit, toimenpiteet ja muut suoritteet, jotka on tehty potilaan tietyn terveysongelman ratkaisemiseksi kalenterivuoden aikana.

Episodien painottamisella otetaan huomioon potilasrakenne voimavarojen kulutuksen kannalta eri sairaaloissa.

Alueellinen tarkastelu on sairaanhoitopiiri-kohtainen, kuntakohtainen ja hyvinvointialuekohtainen. Mukana ovat julkisten sairaaloiden tuottama somaattinen erikoissairaanhoito sekä yksityisten sairaaloiden tuottama somaattisen erikoissairaanhoidon vuodeosasto- ja päiväkirurgia.

Aluetarkastelussa episodi käsitteää alueen väestön saman terveysongelman hoitamisen eri sairaaloissa kalenterivuoden aikana.

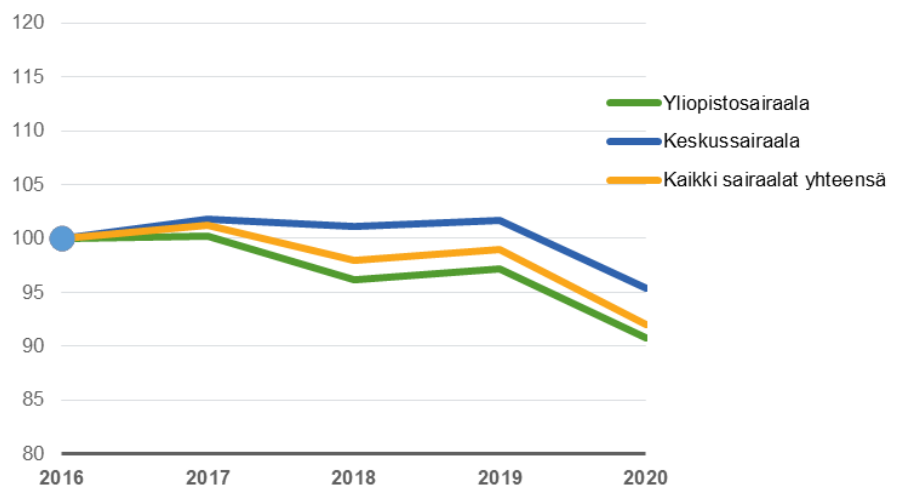
Käsitteistä ja määritelmistä tarkemmin tilastoraportin Käsitteet ja määritelmät luvussa.

1. Palvelutuotannon, kustannusten ja tuottavuuden kehitys sairaaloittain

Julkisten sairaaloiden erikoissairaanhoidon tuottavuus ilman psykiatriaa kääntyi laskuun vuoden 2020 aikana. Vuoteen 2019 verrattuna vuonna 2020 tuottavuus laski seitsemän prosenttiyksikköä keskussairaaloissa ja kuusi prosenttiyksikköä yliopistosairaaloissa. Muissa sairaaloissa sekä erikoislääkärijohtoisissa terveyskeskussairaaloissa toiminnalliset muutokset ovat olleet niin suuria, että luvut ovat vain suuntaa antavia ja sen vuoksi ne on jätetty pois alla olevasta kuvioista, mutta sisältyvät kuitenkin siinä olevaan Yhteensä-lukuun (Kuvio 2). Näiden sairaaloiden osuus somaattisen erikoissairaanhoidon julkisista kustannuksista 2020 oli 1,7 prosenttia.

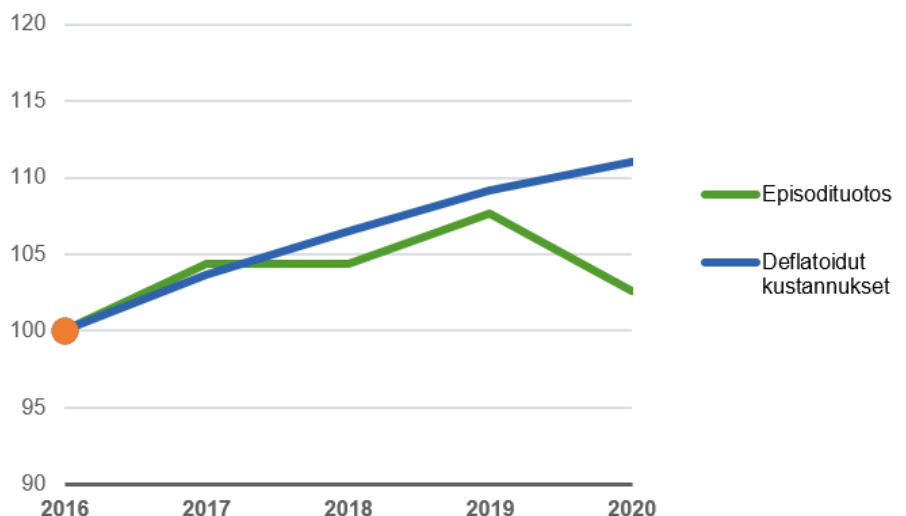
Yliopistosairaanhoitopiirin muiden sairaaloiden koko somaattinen erikoissairaanhoito on sisällytetty tässä tilastoraportissa osaksi yliopistosairaaloiden toimintaa.

Kuvio 2. Tuottavuuden kehitys sairaalaryhmittäin vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Sairaaloiden palvelutuotanto (episodituotos) nousi kolme prosenttia ja reaalkustannukset (panos) 11 prosenttia ajanjaksolla 2016–2020 (kuvio 3). Vuoteen 2019 verrattuna palvelutuotanto laski viisi prosenttiyksikköä ja kustannukset nousivat kaksi prosenttiyksikköä vuonna 2020.

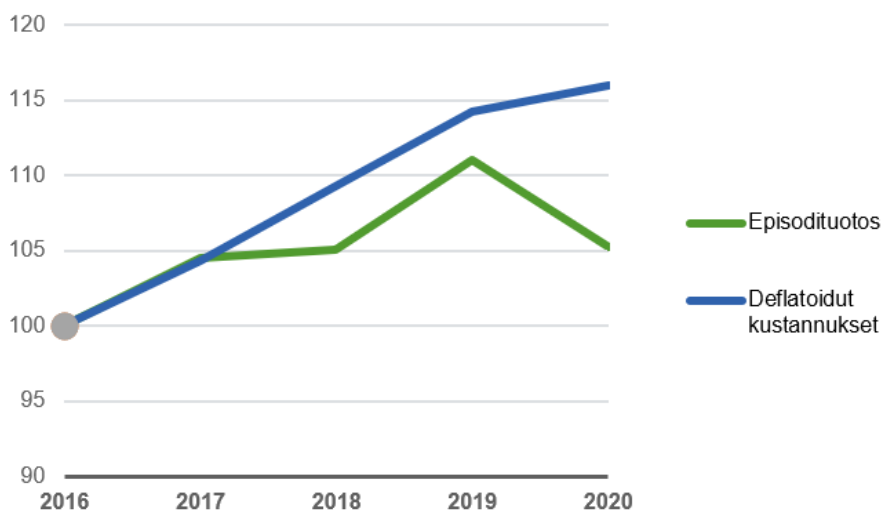
Kuvio 3. Tuotoksen ja kustannusten kehitys sairaalaryhmissä yhteensä vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Yliopistosairaaloiden palvelutuotanto nousi tarkastelujakson 2016–2020 aikana viisi prosenttia ja vastaavat kustannukset 16 prosenttia (kuvio 4). Vuonna 2020 palvelutuotanto

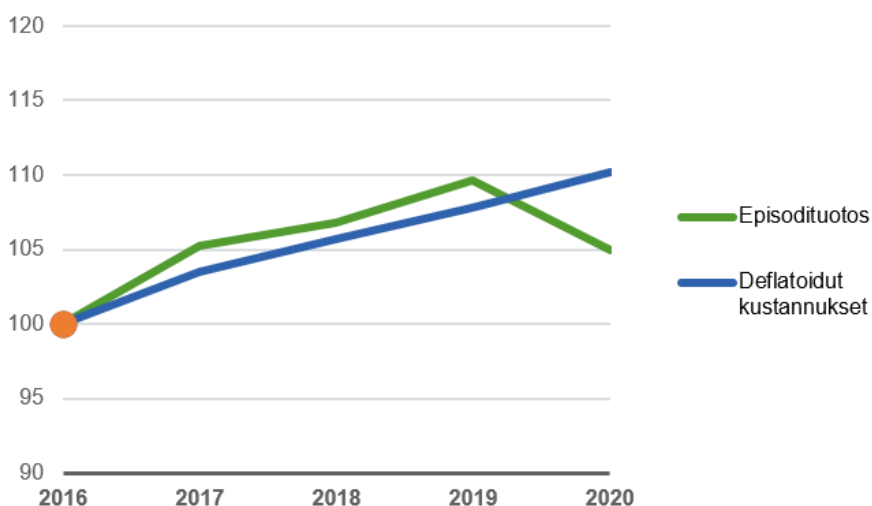
laski kuusi ja kustannukset nousivat kaksi prosenttiyksikköä edelliseen vuoteen verrattuna. Yliopistollisten sairaaloiden tietoihin on sisällytetty koko aikasarjan osalta sairaanhoitopiiriin muiden sairaaloiden somaattinen erikoissairaanhoito.

Kuvio 4. Tuotoksen ja kustannusten kehitys yliopistosairaloissa vuosina 2016 –2020; indeksi 2016 = 100

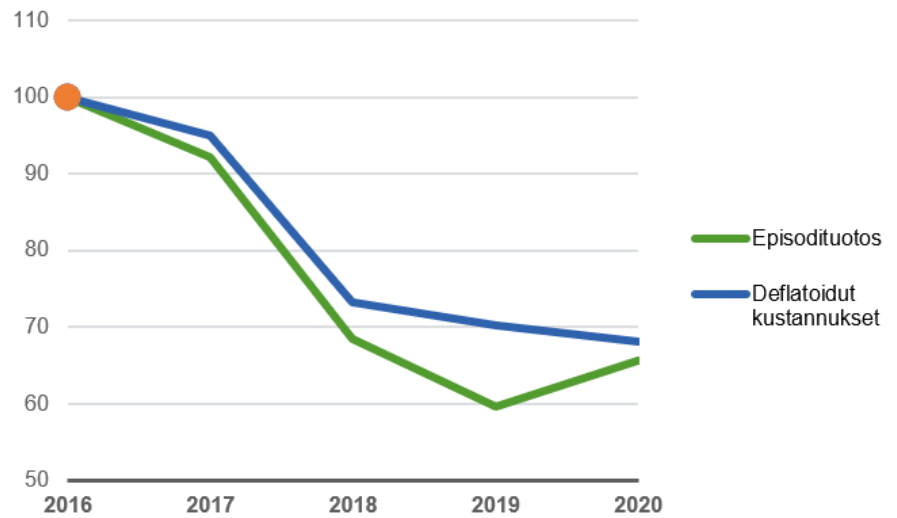
Keskussairaaloiden palvelutuotanto nousi tarkastelujakson 2016–2020 aikana viisi prosenttia ja vastaavat kustannukset 10 prosenttia (kuvio 5). Palvelutuotanto laski vuodesta 2019 vuoteen 2020 verrattuna viisi prosenttiyksikköä ja vastaavat reaalkustannukset nousivat kaksi prosenttiyksikköä.

Kuvio 5. Tuotoksen ja kustannusten kehitys keskussairaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

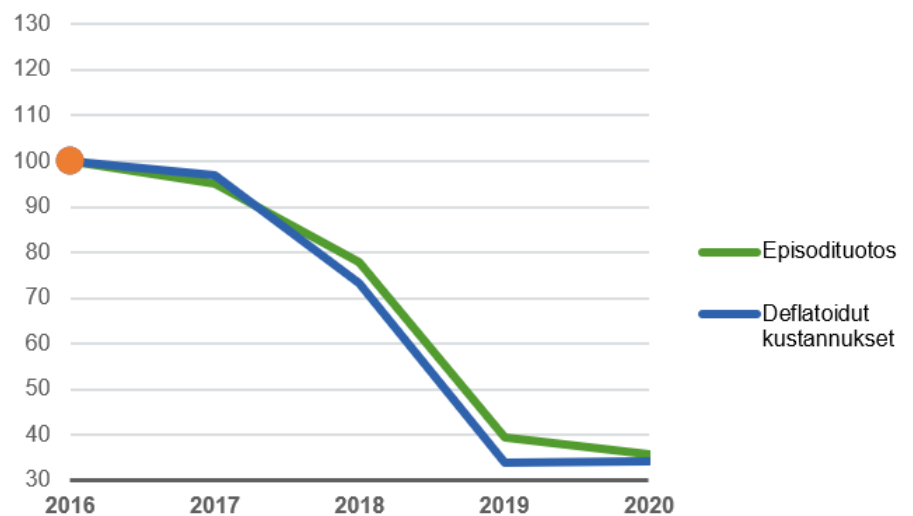
Muut sairaalat -sairaalaryhmän osuus somaattisen erikoissairaanhoidon kustannuksista on alle yhden prosentin. Tässä sairaalaryhmässä on tapahtunut suuria tuotannollisia ja rakenteellisia muutoksia vuosina 2016–2020. Palvelujen tuotannossa näkyvät päivystystoiminnan ja eräiden leikkausten ja hoitojen keskittäminen suurempiin yksiköihin. Sairaalaryhmän tiedoissa on myös jonkin verran puutteita. Yliopistosairaanhoitopiirien itsenäiset aluesairaalat tai vastaavat on siirretty muiden sairaaloiden ryhmästä osaksi yliopistosairaaloiden sairaalaryhmää tulosten vertailukelpoisuuden parantamiseksi.

Kuvio 6. Tuotoksen ja kustannusten kehitys muissa sairaaloissa (aluesairaaloissa tai vastaavissa) vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Erikoislääkärijohtoiset terveyskeskussairaalat -sairaalaryhmän osuus somaattisen erikoissairaanhoidon kustannuksista on alle yhden prosentin. Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidossa on myös tapahtunut runsaasti toiminnallisia muutoksia viime vuosina. Lisäksi erikoislääkärijohtoisissa terveyskeskussairaaloissa tietoihin liittyy muita enemmän puutteita, joten tiedot ovat tämän sairaalaryhmän osalta suuntaa antavia (kuviot 7).

Kuvio 7. Tuotoksen ja kustannusten kehitys erikoislääkärijohtoisissa terveyskeskussairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

1.1 Palvelutuotannon kehitys sairaaloittain vuosina 2016–2020

Sairaaloiden toimintaan on vaikuttanut terveydenhuoltolain ([1326/2010/45§ ja 50 §](#)) ja siitä johdettujen asetusten (STM:n asetus [652/2013](#); VN:n asetus [582/2017](#) ja [583/2017](#)) kohdat, jotka koskevat erikoissairaanhoidon työnjakoa ja eräiden tehtävien keskittämistä sekä kiireellistä hoitoa. Nämä astuivat voimaan viimeistään 1.1.2018 muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Päivystystoimintoja on lain mukaisesti keskitetty yhä enemmän yliopisto- ja keskussairaaloihin.

Yhteispäivystystoiminta kokonaisuudessaan on kirjattu jo vuosien ajan monissa sairaaloissa erikoissairaanhoidon joko akuuttilääketieteeseen tai perinteisille erikoisaloille. Vuoden 2017 tuottavuustiedot yhdenmukaistettiin siten, että toiminta- ja kustannustiedot sisälsivät sairaanhoitopiirin sairaaloiden koko yhteispäivystyksen ml. akuuttilääketieteen yleislääketieteen päivystystoiminnan (15Y) sekä yleislääketieteen erikoisalan (98) päivystystoiminnan. Akuuttilääketieteen erikoisalaa (15) ei ole otettu vielä käyttöön Etelä-

Karjalan eikä Mikkelin keskussairaaloissa. Kuopion yliopistollisessa sairaalassa (KYS) akuuttilääketieteeseen on kirjattu käyntejä vaihtelevasti vuosittain. Kirjaamiskäytäntöjen eroista johtuen erikoisalakohtaisten päivystyskäyntien määrissä on suuria eroja sairaaloiden välillä.

Liitetaulukossa 1–4 on esitetty painotettujen avo- ja laitoshoidon suoritteiden sekä yhteensä kaikkien hoitajaksojen (=DRG-pisteiden) kehitys indekseinä sairaaloittain vuosina 2016–2020. Liitetaulukossa 5–9 on esitetty samalta ajanjaksolta vuodeosastohoitojaksojen, päiväkirurgiajaksojen, päivystyskäyntien sekä ajanvarauskäyntien kehitys absoluuttisina lukuina. Sairaaloiden toiminta- ja tuottavuustietokannoissa on tarkempia tuottaja-kohtaisia, palvelutuotantoa kuvaavia tietoja. Päiväkirurgisten hoitojen osalta sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitus (Hilmo) -tiedoissa on puutteita Hilmon tietosisällön muuttuessa vuonna 2019. Tämän vuoksi niiden vertailu ei anna luotettavaa kuvaa. Tällä ei kuitenkaan ole vaikutusta itse tuottavuustietoihin, koska DRG-ryhmittelyssä ei ole merkitystä, onko kysymyksessä päiväkirurginen hoitajakso. Ryhmittelijän kannalta on tärkeintä pää- ja sivudiagnoosit sekä tehdyt toimenpiteet, hoidon kesto ja potilaan ikä.

Päivystyskäyntien määrä on vähentynyt kaikissa sairaalaryhmissä vuosina 2019–2020 (liitetaulukko 7). Liitetaulukossa 8 on esitetty päivystyskäyntien lukumäärä erikoisaloittain ja sairaaloittain vuonna 2020.

Palvelutuotannon kehitys yliopistosairaaloissa

Kevään 2020 aikana koronaepidemian vuoksi sairaanhoitopiirit joutuivat siirtämään kiireettömiä hoitoja. Myös potilaat peruivat jo sovittuja hoitoaikoja. Vuonna 2020 yliopistosairaaloissa päivystyskäyntien ja kiireettömien ajanvarauskäyntien (ml.päiväkirurgia) lukumäärät laskivat edellisestä vuodesta, ainoastaan TAYSissa päivystyskäyntien lukumäärä pysyi edellisvuoden tasolla ja OYSin ajanvarauskäynnit nousivat kolme prosenttia. Päivystyskäyntien lukumäärä laski kaikkiaan seitsemän prosenttia, eniten laskua oli TYKSissä (-17 %). Myös vuodeosastohoitojaksojen määrä laski (-6 %) kaikissa yliopistosairaaloissa vuonna 2020 edellisestä vuodesta.

Palvelutuotannon määrä painotetuilla episodeilla mitattuna on vuosina 2016–2020 noussut eniten (13 %) Tampereen yliopistollisessa sairaalassa (TAYS) ja laskenut eniten (-5 %) Turun yliopistollisessa sairaalassa (TYKS) (taulukko 1). Yliopistosairaaloissa palvelutuotanto nousi tänä ajanjaksona yhteensä viisi prosenttia, kun edeltävänä ajanjaksona 2015–2019 se nousi 16 prosenttia.

Taulukko 1. Painotettujen episodien määrän kehitys yliopistosairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Yliopistosairaalat	Painotetut episodit				
	2016	2017	2018	2019	2020
HYKS ¹⁾	100	105	104	114	105
KYS	100	103	100	104	100
OYS ²⁾	100	108	109	114	112
TAYS ³⁾	100	104	111	115	113
TYKS ⁴⁾	100	102	101	101	95
Yhteensä	100	105	105	111	105

¹⁾ Raaseporin sairaala (myös aikasarja) liitettiin vuoden 2018 alusta, Helsingin kaupungin Malmin ja Haartmanin sairaaloitten yhteispäivystykset sekä päivystyksen tukivuodeosastot (6 kpl) (ei aikasarja) 2019 alusta osaksi HYKSin sairaalan toimintaa. HYKSin lukuihin sisältyvät myös Hyvinkään, Lohjan ja Porvoon sairaalat.

²⁾ OYSin lukuihin sisältyy Oulaskankaan sairaala. Raahan sairaalan leikkaustoiminta siirtyi 1.1.2018 osaksi Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin toimintaa, joka sisältyy OYSin toimintaan.

³⁾ Valkeakosken ja Vammalan sairaalat liitettiin 2017 ja Tampereen Hatanpään sairaalan erikoissairaanhoidon 2018 osaksi TAYSin toimintaa (myös aikasarjat).

⁴⁾ TYKSin lukuihin sisältyy Turunmaan sairaalan tiedot.

Yliopistolliset sairaalat

HYKS = Helsingin yliopistollinen keskussairaala

KYS = Kuopion yliopistollinen sairaala

OYS = Oulun yliopistollinen sairaala

TAYS = Tampereen yliopistollinen sairaala

TYKS = Turun yliopistollinen keskussairaala

Toiminta yliopistosairaaloissa on muuttunut yhä avoheitopainotteisemmaksi (liitetaulukot 5–8). Vuosina 2016–2020 ajanvarauskäyntien (ml. päiväkirurgia) määrät ovat lisääntyneet yliopistosairaaloissa 14 prosenttia ja päivystyskäynnit 49 prosenttia, kun vuodesta 2017 lähtien tuottavuustiedoissa on ollut KYSiä ja HYKSiä lukuun ottamatta mukana sairaaloiden koko yhteispäivystystoiminta. Vuonna 2016 yhteispäivystys oli toiminnassa ainoastaan TYKSissä.

Vuodeosastojaksot ovat vähentyneet yliopistosairaaloissa vuosien 2016–2020 aikana kaksi prosenttia (liitetaulukko 5). Eniten vuodeosastojaksot ovat vähentyneet tänä aikana KY-Sissä (-9 %). Nousua oli eniten HYKSissä (4 %). Hyksin 2016–2018 tiedoista puuttuvat yhteispäivystykseen vuonna 2019 lisättyjen kuuden tukiosaston tiedot.

Päivystyskäyntien kasvu taittui laskuun KYSissä (-17 %) ja TYKSissä (-15 %) vuosien 2016–2020 aikana (liitetaulukko 7). Eniten tänä aikana päivystyskäynnit lisääntyivät Oulun (OYS) (123 %) ja Helsingin yliopistollisissa sairaaloissa (HYKS) (96 %). OYSin päivystyskäyntien nousu kohdistui erityisesti vuodelle 2017, jolloin koko akuuttilääketieteen yhteispäivystys otettiin mukaan käytätietoihin. HYKSin päivystyskäyntien määrä alkoi kasvaa erityisesti vuosina 2017 ja 2019. HYKSin päivystyskäyntien nousu vuonna 2019 johtuu pääosin Helsingin päivystysintegraatiosta, joka sisälsi Malmin ja Haartmanin sairaaloiden yhteispäivystyksen ml. päivystyksen tukivuodeosastot (yhteensä 6 kpl) sekä Haartmanin sairaalan virka-ajan ulkopuolisen hammaspäivystyksen siirtymisen osaksi HYKSin yhteispäivystystoimintaa.

Päivystyskäynnit laskivat yliopistosairaaloista eniten vuosina 2016–2020 KYSissä (-17 %). KYSin päivystystoiminta muista yliopistosairaaloista poiketen sisältää vain erikoissairaanhoidon päivystystoiminnan. TYKSissä yhteispäivystys käynnistyi jo ennen vuotta 2016.

Kaikki yliopistosairaalat ovat ottaneet käyttöön akuuttilääketieteen erikoisalan (liitetaulukko 8), joskin KYS on luopunut sen käytöstä osittain vuonna 2019 ja 2020.

Ajanvarauskäynnit lisääntyivät kaikissa yliopistosairaaloissa vuosina 2016–2020 (liitetaulukko 9). Eniten kasvua ajanvarauskäynneissä oli HYKSissä (19 %). Vuodesta 2019 vuoteen 2020 verrattuna ajanvarauskäynnit laskivat kaikissa yliopistosairaaloissa paitsi OYSissä, jossa käynnit kasvoivat kolme prosenttia. Hilmo-tietoihin on sisällytetty vuodesta 2019 lähtien myös etävastaanotot, millä voi olla vaikutusta ajanvarauskäyntien määrään.

Palvelutuotannon kehitys keskussairaaloissa

Keskussairaaloiden palvelutuotannon määrän kehityksessä vuosina 2016–2020 oli suuria sairaalakohtaisia vaihteluja (taulukko 2, liitetaulukko 2, liitetaulukot 5–9). Palvelutuotanto laski episodeilla mitattuna viidessä keskussairaalassa.

Verrattuna vuoteen 2019 painotettujen episodien määrä laski kaikissa muissa keskussairaaloissa paitsi Seinäjoen (nousu kaksi prosenttiyksikköä) ja Lapin (nousu yksi prosenttiyksikkö) keskussairaaloissa.

Vuosien 2016–2020 aikana painotettujen episodien määrä nousi eniten Vaasan (15 %), Satakunnan (14 %), Seinäjoen (12 %) ja Etelä-Karjalan (11 %) keskussairaaloissa. Suurin nousu oli Keski-Pohjanmaan keskussairaalassa (24 %). Keski-Pohjanmaan nousu on ollut vuodesta toiseen tasaista vuoteen 2019 saakka. Vuonna 2020 palvelutuotanto Keski-Pohjanmaalla laski hieman, mutta nousu pysyi silti aikaperiodin suurimpana. Keski-Pohjanmaalla vuoden 2020 palvelujen kasvu kohdistui erityisesti päivystyskäyntien määrän nousuun (liitetaulukko 2). Yhteispäivystys otettiin käyttöön Keski-Pohjanmaalla 2017, joten aikasarjan ensimmäisen vuoden tiedoissa ei ole mukana perusterveydenhuollossa aiemmin ollutta päivystystoimintaa.

Taulukko 2. Painotettujen episodien määrän kehitys keskussairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Keskussairaalat	Painotetut episodit				
	2016	2017	2018	2019	2020
Etelä-Karjalan keskussairaala	100	111	115	121	111
Kainuun keskussairaala ¹⁾	100	89	98	101	93
Kanta-Hämeen keskussairaala	100	102	102	106	100
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	100	111	117	127	124
Keski-Suomen keskussairaala	100	113	109	108	103
Kymenlaakson keskussairaala ²⁾	100	108	113	110	101
Lapin keskussairaala	100	100	101	106	107
Länsi-Pohjan keskussairaala	100	95	92	94	84
Mikkelin keskussairaala	100	115	109	106	98
Pohjois-Karjalan keskussairaala	100	104	103	105	98
Päijät-Hämeen keskussairaala	100	97	105	107	106
Satakunnan keskussairaala ³⁾	100	116	116	117	114
Savonlinnan keskussairaala	100	102	98	100	86
Seinäjoen keskussairaala	100	104	105	110	112
Vaasan keskussairaala	100	100	101	117	115
Yhteensä	100	105	107	110	105

¹⁾ Kainuun 2017 tiedot ovat puutteelliset potilastietojärjestelmän ohjelmavirheen vuoksi.

²⁾ Pohjois-Kymen sairaala liitettiin 2018 osaksi Kymenlaakson keskussairaalan toimintaa. Sairaalan Hilmo-tiedot on liitetty keskussairaalan koko aikasarjan tietoihin.

³⁾ Rauman sairaalan toiminta siirtyi 1.7.2020 Satakunnan sairaanhoitopiirille (koko aikasarja).

Vuosina 2016–2020 päivystyskäyntien määrä lisääntyi keskussairaaloissa yhteensä 64 prosenttia. Keskussairaaloissa on siirrytty eri aikoina yhteispäivystykseen, joten aikasarjan ensimmäisen vuoden päivystyskäynnit sisältävät useimmilla keskussairaaloilla vain erikoissairaanhoidon päivystystoiminnan. Vuoden 2020 aikana päivystyskäynnit kuitenkin vähenivät vuoden 2019 päivystyskäynteihin verrattuna (-1 %). Suurinta vähennys oli Etelä-Karjalan keskussairaalassa (-41 %), jossa vuoden 2019 Hilmo-aineistoon sisältyi virheellisesti päivystysapu-puhelut. Etelä-Karjalan raportointia muutettiin vuonna 2020, jolloin puheluita ei enää sisällytetty Hilmo-tietoihin. Päivystyskäyntien määrä nousi vuonna 2020 edelliseen vuoteen verrattuna 72 prosenttia Kymenlaakson keskussairaalassa, jossa vuoden 2020 Hilmo-aineistoon sisältyvät virheellisesti päivystysapu-puhelut (liitetaulukko 7).

Ajanvarauskäyntien (ml. päiväkirurgia) määrä nousi vuosina 2016–2020 kaikissa muissa keskussairaaloissa paitsi, Kymenlaakson, Vaasan, Kainuun, Etelä-Karjalan ja Savonlinnan keskussairaaloissa (liitetaulukko 14). Eniten ajanvarauskäynnit kasvoivat tänä aikana Päijät-Hämeen keskussairaalassa (41 %).

Vuodeosastohoitajaksojen määrä keskussairaaloissa laski 10 prosenttia vuosien 2016–2020 välisenä aikana (liitetaulukko 5). Vuodeosastohoitajaksojen määrä väheni erityisesti vuonna 2020 (-11 %). Eniten vuodeosastohoitajaksojen määrä nousi 2016–2020 Vaasan keskussairaalassa (27 %) ja laski eniten Kainuun keskussairaalassa (-37 %).

Päiväkirurgiajaksojen muutokset ovat olleet erittäin suuret sairaanhoitopiireissä vuonna 2020 (liitetaulukko 6). Tämä muutos johtuu suurelta osin Hilmon tietosisältömuutoksista. Tällä ei kuitenkaan ole vaikutusta tuottavuustietoihin. Liitetaulukossa 14 on yhdistetty päiväkirurgian käynnit ja muut ajanvarauskäynnit ml. etäyhteydet.

Palvelutuotannon kehitys muussa sairaalaryhmässä

Muun sairaalaryhmän sairaaloissa palvelutuotannon kehitys on laskenut voimakkaasti vuodesta 2016 vuoteen 2020 pois lukien Varkauden sairaala (taulukko 3, liitetaulukko 3 ja liitetaulukot 5–9). Tämän ryhmän sairaaloiden määrä on supistunut edellisistä vuosista, kun Valkeakosken ja Vammalan sairaalat liitettiin vuonna 2017 osaksi TAYSin toimintaa. Vuonna 2018 Raaseporin sairaala liitettiin osaksi HYKSin toimintaa ja Pohjois-Kymen

sairaala osaksi Kymenlaakson keskussairaala. Vuonna 2020 Rauman sairaala siirrettiin osaksi Satakunnan sairaala.

Tämän lisäksi tuottavuuden raportoinnissa liitettiin Hyvinkään, Lohjan ja Porvoon sairaalat osaksi HYKSiä, Oulaskankaan sairaala osaksi OYSiä ja Turunmaan sairaala osaksi TYKSiä sairaalaryhmien vertailukelpoisuuden parantamiseksi.

Hilmo-tietojen mukaan muun sairaalaryhmän sairaaloiden toiminta on keskittynyt erikoissairaanhoidon ajanvarauspoliikkatoimintaan. Näissä sairaaloissa Varkautta lukuun ottamatta ei ole varsinaista leikkaustoimintaa eikä erikoissairaanhoidon ympärivuorokautista päivystystoimintaa. Varkauden sairaalan erikoissairaanhoidon osittain ulkoistettu Terveystalolle.

Taulukko 3. Painotettujen episodien määrän kehitys muissa sairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Muut sairaalat	Painotetut episodit				
	2016	2017	2018	2019	2020
Forssan sairaala	100	99	66	69	65
Iisalmen sairaala	100	99	67	64	76
Pietarsaaren sairaala ¹⁾	100	90	60	33	57
Raahen sairaala ²⁾	100	100	58	41	39
Varkauden sairaala ³⁾	100	66	108	119	109
Yhteensä	100	92	68	60	66

¹⁾ Pietarsaaren sairaalan tiedot 2019 ovat puutteelliset potilastietojärjestelmän vaihdoksen vuoksi.

²⁾ Raahen sairaalan leikkaustoiminta loppui ja toiminta siirtyi Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin 1.1.2018.

³⁾ Varkauden sairaalan 2017 tiedoista puuttuvat erikoissairaanhoidon käyntitiedot sekä koko Terveystalolle ulkoistettu palvelutuotanto.

Muun ryhmän sairaaloissa palvelutuotanto episodeilla mitattuna väheni 34 prosenttia vuosien 2016–2020 välisenä aikana (taulukko 3). Suurimmat palvelutuotannon laskut ovat Raahen (-61 %) ja Pietarsaaren (-43 %) sairaaloissa. Pietarsaaren sairaalan vuoden 2019 tiedot ovat puutteelliset potilastietojärjestelmän vaihdoksen vuoksi. Raahen sairaalan leikkaustoiminta siirrettiin 1.1.2018 alkaen osaksi Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin (PPSHP) toimintaa. Tämä yksikkö toimi 5.7.2019 saakka Raahen sairaalan tiloissa, minkä jälkeen leikkaustoiminta siirrettiin Raahesta Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin sairaaloihin ja sisältyy tässä raportissa OYSin toimintaan.

Muiden sairaaloiden episodien määrän lasku johtui pitkälle vuodeosastohoitajaksojen (-63 %) ja päivystyskäyntien vähentymisestä (-94 %).

Palvelutuotannon kehitys erikoislääkärijohtoisissa terveyskeskussairaaloissa

Erikoislääkärijohtoisien sairaaloiden toiminta on vähentynyt huomattavasti viime vuosina (taulukko 4). Tämän sairaalaryhmän toiminnat sisältävät lähinnä ajanvarauksen vastaanottotoimintaa, mutta sekin on vähentymässä.

Vuodeosastotoimintaa oli vuonna 2020 lähinnä Turun sisätautien erikoisalalla. Myös erikoissairaanhoidon päivystystoimintaa oli 2020 vähäisessä määrin lähinnä Turussa. Helsingin kaupungin erikoislääkärijohtoisesta terveyskeskuksesta siirtyi vuoden 2018 alussa neurologian toiminta ja vuoden 2019 alussa pääosin kaikki muu erikoislääkärijohtoinen toiminta HYKSiin päivystysintegraation myötä. Turussakin erikoissairaanhoidon päivystyskäyntien määrä on vähentynyt 75 prosenttia vuosien 2016–2020 välillä.

Päiväkirurgista toimintaa oli vuonna 2020 ainoastaan Heinolan erikoislääkärijohtoisessa terveyskeskussairaalassa. Heinolassa on noussut tarkastelujakson aikana erityisesti ajanvarauskäyntien (ml. päiväkirurgia) määrä, joskin sekin laski 5 prosenttia vuodesta 2019 vuoteen 2020.

Taulukko 4. Painotettujen episodien määrän kehitys erikoislääkärijohtoissa terveyskeskussairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Erikoislääkärijohtoiset tk-sairaalat	Painotetut episodit				
	2016	2017	2018	2019	2020
Heinolan terveyskeskus	100	128	160	213	199
Helsingin terveyskeskus	100	97	94	23	20
Kuopion terveyskeskus	100	92	80	104	111
Kuusamon terveyskeskus	100	35	46	52	47
Oulun terveyskeskus ¹⁾	..	..	..	..	..
Porin terveyskeskus ²⁾	..	..			
Turun terveyskeskus	100	89	93	98	86
Yhteensä	100	95	78	40	36

¹⁾ Oulun erikoislääkärijohtoisesta tk-toinnasta saadut tiedot ovat puutteelliset.

²⁾ Porin erikoissairaanhoidon toiminta loppui 1.1.2018 alkaen.

Pieksämäen erikoislääkärijohtoisen sairaalan toiminta päättyi 1.4.2016.

1.2 Hoitotoiminnan kustannusten kehitys vuosina 2016–2020

Hoitotoiminnasta aiheutuneet kustannukset nousivat reaalisesti kaikissa yliopistosairaaloissa (taulukko 5). Kustannuskehitys on ollut maltillisinta Turun yliopistollisessa sairaalassa, jossa reaalikustannukset (deflatoidut kustannukset) nousivat neljä prosenttia vuosina 2016–2020. Vastaavana ajanjaksona kustannukset nousivat eniten HYKSissä (22 %) ja TAYSissä (18 %). HYKSin kustannusten nousuun vuodesta 2019 lähtien vaikuttaa osittain Helsingin kaupungin yleislääketieteen yhteispäivystyksen siirtyminen osaksi HYKSin yhteispäivystystä. Tätä osuutta ei ole otettu huomioon aikasarjatiedoissa, koska niitä ei ole kerätty aikaisempina vuosina.

Vuonna 2020 reaalikustannukset nousivat yliopistosairaaloissa kaksi prosenttiyksikköä verrattuna vuoteen 2019 kun kahtena edellisvuotena nousu oli viisi prosenttiyksikköä.

Taulukko 5. Kustannusten kehitys kiintein hinnoin yliopistosairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Yliopistosairaalat	Deflatoidut kustannukset				
	2016	2017	2018	2019	2020
HYKS ¹⁾	100	105	110	119	122
KYS	100	105	109	110	107
OYS ²⁾	100	105	110	111	114
TAYS ³⁾	100	105	109	114	118
TYKS ⁴⁾	100	103	106	107	104
Yhteensä	100	104	109	114	116

¹⁾ Raaseporin sairaala liitettiin vuoden 2018 alusta ja Helsingin kaupungin erikoissairaanhoidon pääosin vuoden 2019 alusta osaksi HYKSin toimintaa (myös aikasarjat). Yleislääketieteen yhteispäivystys sisältyy 2019 tietoihin. Lisäksi tässä raportissa HYKSin aikasarjaan liitettiin muiden HUS- kuntayhtymän (Hyvinkään, Lohjan ja Porvoon) sairaaloiden tiedot.

²⁾ Tässä raportissa Oulaskankaan sairaala liitettiin osaksi OYSin aikasarjaan vuonna 2019 (myös aikasarjat).

³⁾ Valkeakosken ja Vammalan sairaalat liitettiin 2017 ja Tampereen Hatanpään sairaalan erikoissairaanhoidon 2018 osaksi TAYSin toimintaa (myös aikasarjat).

⁴⁾ Lisäksi tässä raportissa Turunmaan sairaala liitettiin osaksi TYKSin aikasarjaa vuonna 2019 (myös aikasarjat).

Hoitotoiminnasta aiheutuneiden kustannusten kehitys vaihteli keskussairaaloissa huomattavasti enemmän kuin yliopistosairaaloissa (taulukko 6). Kustannukset nousivat eniten Etelä-Karjalan ja Kainuun keskussairaaloissa, molemmissa 27 prosenttia. Kustannusten nousuun Kainuussa on vaikuttanut mm. vyörytyksiin tehdyt tarkennukset, palkkaharmonisaatio sekä muu kulujen kasvu. Kustannukset laskivat ainoastaan Savonlinnan keskussairaalassa (-7 %) vuosina 2016–2020. Etelä-Karjalassa palvelutuotanto nousi tänä

aikana 11 prosenttia ja laski Kainuussa -7 prosenttia (Taulukko 2). Monissa keskussairaaloissa on koko yhteispäivystys ml. yleislääketieteen päivystys sisällytynyt jo vaihdellen vuodesta 2013–2015 alkaen tuottavuustietoihin, joten tällä on vaikutusta myös kustannusnousuihin. Kustannusten vähentymiseen esim. Savonlinnan keskussairaalassa ovat vaikuttaneet myös toiminnalliset muutokset esim. synnytystoiminnan lakkauttaminen.

Taulukko 6. Kustannusten kehitys kiintein hinnoin keskussairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Keskussairaalat	Deflatoidut kustannukset				
	2016	2017	2018	2019	2020
Etelä-Karjalan keskussairaala	100	109	117	118	127
Kainuun keskussairaala	100	106	104	108	127
Kanta-Hämeen keskussairaala	100	102	107	106	106
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	100	102	105	111	110
Keski-Suomen keskussairaala	100	105	106	108	110
Kymenlaakson keskussairaala ¹⁾	100	103	99	99	107
Lapin keskussairaala	100	103	106	106	106
Länsi-Pohjan keskussairaala	100	101	112	107	105
Mikkelin keskussairaala	100	106	109	115	120
Pohjois-Karjalan keskussairaala	100	100	99	100	102
Päijät-Hämeen keskussairaala	100	99	101	104	107
Satakunnan keskussairaala ²⁾	100	106	105	106	103
Savonlinnan keskussairaala	100	100	96	92	93
Seinäjoen keskussairaala	100	106	111	117	111
Vaasan keskussairaala	100	101	110	116	121
Yhteensä	100	103	106	108	110

¹⁾ Pohjois-Kymen sairaala on liitetty 2018 osaksi Kymenlaakson keskussairaalan toimintaa. Sairaalan kustannustiedot on lisätty aikasarjatietoihin.

²⁾ Rauman sairaalan toiminta siirtyi 1.7.2020 Satakunnan sairaanhoitopiirille. Aikasarjassa Rauman aluesairaalan suoritteet sisältyvät Satakunnan keskussairaalan tietoihin 2016–2020. Vuoden 2020 osalta Rauman sairaalan kustannukset on sisällytetty vain 1.7.2020 alkaen.

Muiden sairaaloiden ryhmässä kustannuskehityksessä oli myös suurta vaihtelua (taulukko 7). Kustannuskehitykseen on vaikuttanut erityisesti näissä sairaaloissa tapahtuneet toiminnalliset muutokset. Kustannukset laskivat kaikissa muissa sairaaloissa paitsi Varkauden sairaalassa, jossa kustannukset nousivat 21 prosenttia ja palvelutuotanto 9 prosenttia vuosina 2016–2020. Varkauden sairaalan tietoihin sisältyy myös sairaalan Terveystalolle ulkoistetut palvelut.

Kustannukset laskivat eniten vuosina 2016–2020 Pietarsaaren sairaalassa (-47 %.) Pietarsaareissa palvelutuotanto laski vastaavana ajanjaksona -43 prosenttia.

Taulukko 7. Kustannusten kehitys kiintein hinnoin muissa sairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Muut sairaalat	Deflatoidut kustannukset				
	2016	2017	2018	2019	2020
Forssan sairaala	100	94	74	73	73
Iisalmen sairaala	100	94	61	60	62
Pietarsaaren sairaala	100	92	60	57	53
Raahen sairaala	100	97	68	57	55
Varkauden sairaala ¹⁾	100	100	130	130	121
Yhteensä	100	95	73	70	68

¹⁾ Varkauden sairaalan kustannustiedot sisältävät myös sairaalan Terveystalolle ulkoistamat erikoissairaanhoidon palvelut 2016–2020.

Kustannukset ovat laskeneet vuodesta 2016 vuoteen 2020 kaikissa muissa paitsi Heinolan ja Kuusamon erikoislääkärijohtoisissa terveyskeskussairaaloissa (taulukko 8). Heinolan kustannusten kasvua aiempiin vuosiin selittää ajanvarauskäytien lisääntyminen. Heinolan kustannukset ovat suuruudeltaan 1,9 milj. euroa. Helsingin kaupungin perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon kustannukset laskivat 84 prosenttia vuonna 2020 verrattuna vuoteen 2016 yhteispäivystystoiminnan siirtymässä HYKSiin.

Taulukko 8. Kustannusten kehitys kiintein hinnoin erikoislääkärijohtoisissa terveyskeskussairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Erikoislääkärijohtoiset tk-sairaalat	Deflatoidut kustannukset				
	2016	2017	2018	2019	2020
Heinolan terveyskeskus	100	107	149	187	200
Helsingin terveyskeskus	100	100	87	15	16
Kuopion terveyskeskus	100	95	98	89	79
Kuusamon terveyskeskus	100	118	125	121	123
Oulun terveyskeskus ¹⁾	..	..	..	..	..
Porin terveyskeskus ²⁾	..	..			
Turun terveyskeskus	100	102	89	92	90
Yhteensä	100	97	73	34	34

¹⁾ Oulun erikoislääkärijohtoisesta tk-toiminnasta saadut tiedot ovat puutteelliset.

²⁾ Porin erikoissairaanhoidotoiminta loppui 1.1.2018 alkaen.

1.3 Hoitotoiminnan tuottavuuden kehitys vuosina 2016–2020

Tuottavuuden kehitykseen vaikuttavat sekä kustannukset että palvelutuotanto. Jos esimerkiksi kustannukset ja palvelutuotanto kehittyvät samassa suhteessa, säilyy tuottavuus entisellään. Jos taas kustannukset nousevat, mutta palvelutuotanto pysyy entisellään, tuottavuus laskee. Palvelutuotantoa mitataan tässä episodeilla. Palvelutuotannon mittaamisessa on otettu huomioon sairauksien hoidon vaikeusaste painottamalla episodeja episodikustannuspainoilla. Käsitteitä ja menetelmiä on kuvattu tarkemmin luvussa Käsitteet ja määritelmät.

Episodituottavuuden kehityksessä on sairaalakohtaisia eroja (taulukot 9–12).

Tuottavuus laski kaikissa yliopistosairaaloissa vuonna 2020 verrattuna vuoteen 2016 (taulukko 9). Lasku oli keskimäärin yhdeksän prosenttia. Vähiten laskua tänä aikana oli OYSissa (-2 %) ja eniten HYKSissä (-14 %). HYKSissä palvelutuotannon kasvu 5 prosenttia oli huomattavasti vähäisempää kuin kustannusten nousu 22 prosenttia. Palvelutuotanto HYKSissä laski vuonna 2020 yhdeksän prosenttiyksikköä vuoteen 2019 verrattuna, kun taas kustannukset nousivat kolme prosenttiyksikköä. OYSissa puolestaan palvelutuotanto kasvoi 2016–2020 välisenä aikana (12 %), mutta myös kustannusten nousu oli saman suuntaista (14 %). TAYSissa episodituottavuus laski vain neljä prosenttia, kun sekä kustannukset että palvelutuotanto kasvoivat lähes samassa suhteessa.

Taulukko 9. Episodituottavuuden kehitys yliopistosairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Yliopistosairaalat	Episodituottavuus				
	2016	2017	2018	2019	2020
HYKS	100	101	94	96	86
KYS	100	99	91	95	93
OYS	100	103	100	103	98
TAYS	100	100	102	101	96
TYKS	100	99	95	94	92
Yhteensä	100	100	96	97	91

Keskussairaaloista episodituottavuus laski muissa sairaaloissa paitsi Keski-Pohjanmaan, Lapin, Satakunnan ja Seinäjoen keskussairaaloissa vuosina 2016–2020 (taulukko 10). Tuottavuus nousi eniten tänä aikana Keski-Pohjanmaan keskussairaalassa (12 %) ja laski

eniten Kainuun keskussairaalassa (-27 %). Rauman sairaalan toiminta siirtyi 1.7.2020 Satakunnan sairaanhoitopiirille. Aikasarjassa Rauman aluesairaalan suoritteet sisältyvät Satakunnan keskussairaalan tietoihin 2016–2020. Vuoden 2020 osalta Rauman sairaalan kustannukset on sisällytetty vain 1.7.2020 alkaen.

Keski-Pohjanmaan keskussairaalan tuottavuuden nousu perustui ennen kaikkea palvelutuotannon voimakkaaseen kasvuun (24 %), johon on vaikuttanut erityisesti päivystyskäyntien määrän kasvu. Yleislääketieteen päivystystoiminta ei sisältynyt vielä vuoden 2016 lukuun. Myös sairaalan ajanvarauskäyntien (ml. päiväkirurgia) määrät ovat kasvaneet (20 %). Samanaikaisesti kustannuskehitys on ollut melko maltillista (10 %).

Kainuun keskussairaalan tuottavuuden lasku perustui merkittävään kustannusnousuun vuosien 2016–2020 välillä. Kustannukset nousivat (27 %) ja palvelutuotanto laski (-7 %) tänä aikana. Kustannukset nousivat tänä aikana useimmilla erikoisaloilla. Suhteellisesti eniten kustannukset nousivat keuhkosairauksien ja silmätautien erikoisaloilla. Vuodesta 2019 vuoteen 2020 Kainuun keskussairaalan palvelutuotanto laski kahdeksan prosenttiyksikköä kustannusten noustessa 19 prosenttiyksikköä. Kustannusten nousuun on vaikuttanut mm. palkkaharmonisaatio, vyörytysten tarkentuminen sekä muu kulujen kasvu.

Taulukko 10. Episodituottavuuden kehitys keskussairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Keskussairaalat	Episodituottavuus				
	2016	2017	2018	2019	2020
Etelä-Karjalan keskussairaala	100	102	98	103	88
Kainuun keskussairaala	100	84	95	94	73
Kanta-Hämeen keskussairaala	100	99	96	100	94
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	100	109	112	114	112
Keski-Suomen keskussairaala	100	108	103	99	94
Kymenlaakson keskussairaala	100	105	114	111	94
Lapin keskussairaala	100	97	96	100	101
Länsi-Pohjan keskussairaala	100	94	83	88	80
Mikkelin keskussairaala	100	108	100	93	82
Pohjois-Karjalan keskussairaala	100	104	104	105	96
Päijät-Hämeen keskussairaala	100	98	104	103	100
Satakunnan keskussairaala ¹⁾	100	109	111	110	110
Savonlinnan keskussairaala	100	101	102	109	93
Seinäjoen keskussairaala	100	97	95	94	101
Vaasan keskussairaala	100	99	92	100	95
Yhteensä	100	102	101	102	95

¹⁾ Rauman sairaalan toiminta siirtyi 1.7.2020 Satakunnan sairaanhoitopiirille. Aikasarjassa Rauman aluesairaalan suoritteet sisältyvät Satakunnan keskussairaalan tietoihin 2016–2020. Vuoden 2020 osalta Rauman sairaalan kustannukset on sisällytetty vain 1.7.2020 alkaen.

Muiden sairaaloiden ryhmässä episodituottavuuden kehityksessä oli suurta vaihtelua (taulukko 11). Tuottavuus nousi tänä aikana eniten lisalmen sairaalassa (23 %), jossa sekä kustannukset että palvelutuotanto olivat vähentyneet huomattavasti palvelurakennemuutosten seurauksena. Kustannukset olivat kuitenkin vähentyneet palvelutuotantoa enemmän. Pietarsaaren sairaalan tuottavuuskehityksen 2020 voimakkaaseen nousuun vaikuttaa vuoden 2019 Hilmo-tietojen puutteet liittyen sairaalan potilashallinnon tietojärjestelmän vaihtoon. Raahan sairaalan voimakkaaseen tuottavuuden laskuun (-29 %) vuosien 2016–2020 välillä vaikuttaa palvelutuotannon lasku enemmän (-61 %) kuin kustannusten lasku (-45 %).

Muiden sairaaloiden ryhmässä on tapahtunut runsaasti toiminnallisia muutoksia erikoissairaanhoidon eräiden hoitojen ja päivystyspalvelujen keskittämisesetusten mukaisesti. Tämän sairaalaryhmän sairaaloiden määrä on vähentynyt, kun entisiä aluesairaaloita on liitetty osaksi yliopistosairaaloiden toimintaa. Lisäksi tiedoissa on yhdistetty Hyvinkään, Lohjan, Oulaskankaan, Porvoon ja Turunmaan sairaalat osaksi yliopistosairaaloita (HYKS, OYS ja TYKS) tietojen vertailukelpoisuuden lisäämiseksi.

Osan erikoissairaanhoidon toiminnoista Varkaudessa tuottaa yhteistyösopimuksen pohjalta Terveystalo. Terveystalon toiminnasta aiheutuneet kustannukset olivat tiedoissa mukana, mutta Hilmo-tiedoista puuttuivat kokonaan Terveystalon ulkoistetut palvelut sekä oman tuotannon koko erikoissairaanhoidon poliklinikkatoiminta vuonna 2017.

Taulukko 11. Episodituottavuuden kehitys muissa sairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Muut sairaalat	Episodituottavuus				
	2016	2017	2018	2019	2020
Forssan sairaala	100	105	89	94	89
Iisalmen sairaala	100	105	110	106	123
Pietarsaaren sairaala	100	97	101	58	107
Raahan sairaala	100	103	85	72	71
Varkauden sairaala ¹⁾	100	66	83	91	90
Yhteensä	100	97	93	85	96

¹⁾ Varkauden sairaalan kustannustiedot sisältävät myös sairaalan Terveystalolle ulkoistamat erikoissairaanhoidon palvelut 2016–2020. Vuoden 2017 Hilmo-tiedoista puuttuvat kaikki Terveystalon ulkoistetut tiedot sekä oman toiminnan erikoissairaanhoidon avohoitotiedot.

Erikoislääkärijohtoisissa terveyskeskussairaaloissa tuottavuuden kehitys on ollut positiivista Helsingin ja Kuopion terveyskeskussairaaloissa (taulukko 12). Tähän sairaalaryhmään kuuluvien sairaaloiden toiminta on keskittynyt lähinnä polikliiniseen ajanvarauspoliklinikkatoimintaan rajatuilla erikoisaloilla. Näiden sairaaloiden määrä on vähentynyt vuosien mittaan palvelurakennemuutosten myötä.

Taulukko 12. Episodituottavuuden kehitys erikoislääkärijohtoisissa terveyskeskussairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Erikoislääkärijohtoiset tk-sairaalat	Episodituottavuus				
	2016	2017	2018	2019	2020
Heinolan terveyskeskus	100	120	107	113	99
Helsingin terveyskeskus	100	97	109	159	124
Kuopion terveyskeskus	100	97	82	117	140
Kuusamon terveyskeskus	100	30	37	43	38
Oulun terveyskeskus ¹⁾	..	..	..	..	..
Porin terveyskeskus ²⁾	..	..			
Turun terveyskeskus	100	87	104	106	95
Yhteensä	100	98	106	117	105

¹⁾ Oulun erikoislääkärijohtoisesta tk-toiminnasta saadut tiedot ovat puutteelliset.

²⁾ Porin erikoissairaanhoidon toiminta päättyi alkaen 1.1.2018.

1.4 Hoitotoiminnan tuottavuuserot vuonna 2020

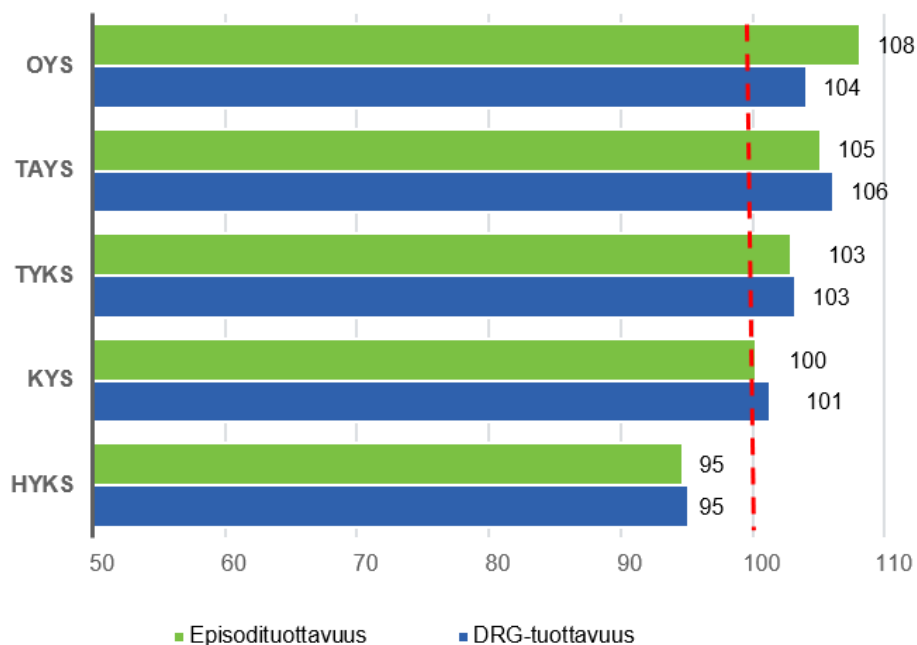
Tuottavuutta tarkastellaan tässä tilastossa kahdella eri mittausmenetelmällä. Toisessa tuotoksena on käytetty painotettuja avo- ja laitoshoidojaksot (=NordDRG Full -hoitotaksot eli DRG-pisteet) ja toisessa painotettuja episodeja.

Yliopistollisten sairaaloiden tuottavuuserot ovat kasvaneet hieman vuodesta 2016 lähtien ja kasvoivat vuonna 2020 prosenttiyksikön verrattuna vuoteen 2019. Vuonna 2020 episodituottavuuserot yliopistollisten sairaaloiden välillä olivat keskimäärin neljä prosenttia, kun vuosina 2018–2019 ne olivat kolme prosenttia. Vuonna 2017 ne olivat 2,4 prosenttia ja vuonna 2016 vain 1,2 prosenttia. Tuottavimman ja tuottamattomimman yliopistollisen sairaalan välinen ero vuonna 2020 oli 13 prosenttia kun se oli vuonna 2019 oli 11 prosenttia.

Yliopistollisista sairaaloista paras episodituottavuus vuonna 2020 oli OYSissä (kuvio 8), jossa se oli kahdeksan prosenttia parempi kuin yliopistosairaaloissa keskimäärin. Käytetäessä mittarina DRG-tuotosta (DRG-pisteitä), paras tuottavuus oli TAYSilla.

Tuottavuudeltaan heikoin yliopistosairaala oli HYKS, jonka episodituottavuus ja DRG-tuottavuus olivat viisi prosenttia alhaisempia kuin yliopistosairaaloissa keskimäärin.

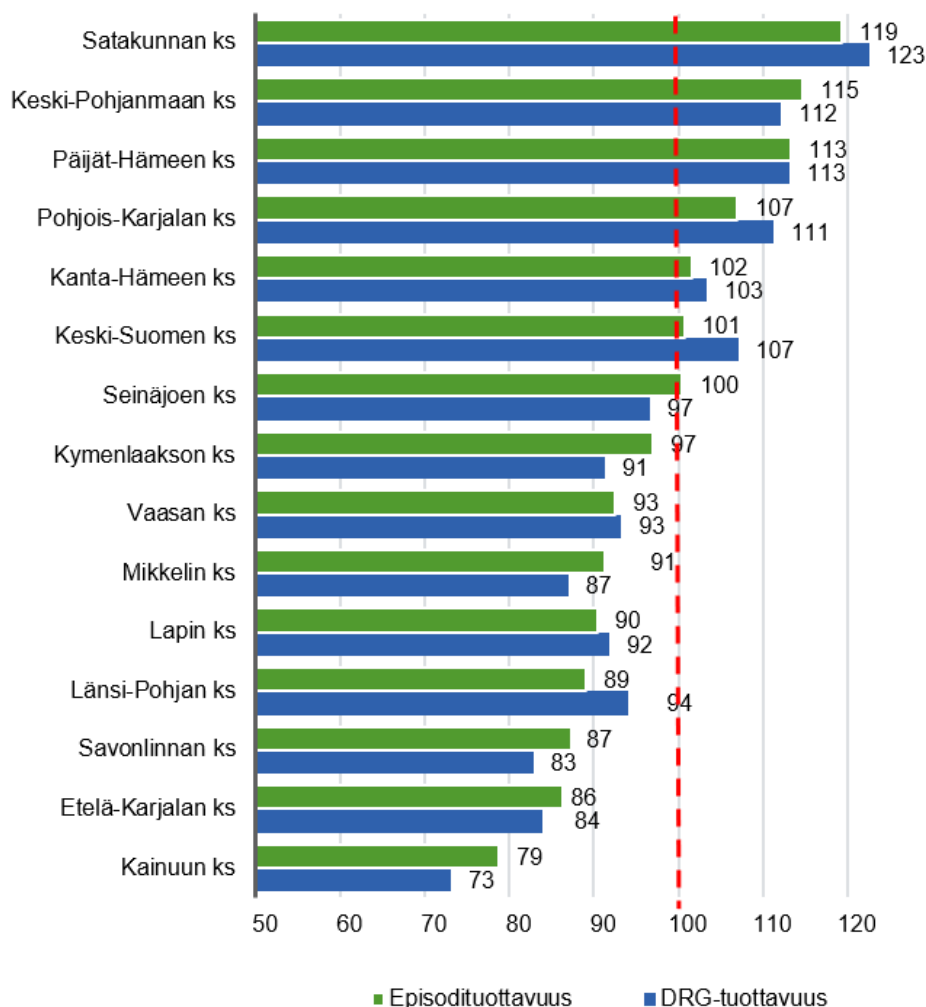
Kuvio 8. Yliopistollisten sairaaloiden tuottavuus vuonna 2020; sairaalatyypin keskimääräinen tuottavuusluku = 100

Episodituottavuuserot keskussairaaloissa olivat yliopistosairaaloita suuremmat. Tuottavuuserot keskussairaaloitten välillä ovat hieman kasvaneet. Vuonna 2020 tuottavuusero keskussairaaloitten välillä oli keskimäärin 9,6 prosenttia, kun vuonna 2019 se oli 7,4 prosenttia. Tuottavimman ja tuottamattomimman keskussairaalan välinen ero vuonna 2020 oli 40 prosenttia. Vuonna 2019 ero oli 25 prosenttia.

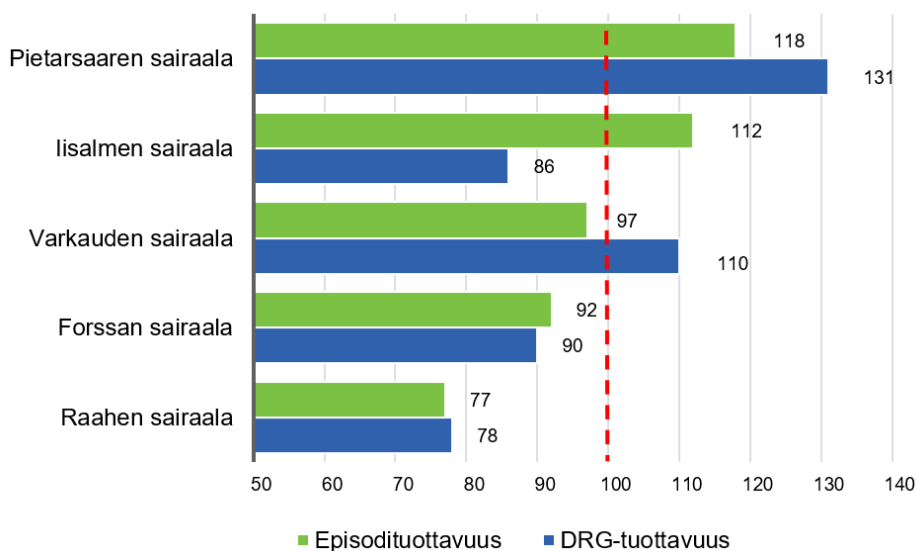
Tuottavuudeltaan parhaat keskussairaalat vuonna 2020 olivat Satakunnan, Keski-Pohjanmaan sekä Päijät-Hämeen keskussairaalat ja tuottavuudeltaan heikoin oli Kainuun keskussairaala (kuviot 9). Mm. kustannusten nousu, joka on Kainuussa aiheutunut mm. vyörytyksiin tehdyistä tarkennuksista, palkkaharmonisatiosta sekä muista kulujen kasvusta, on Kainuussa vaikuttanut tuottavuuden laskuun. Satakunnan keskussairaalan tuottavuustietoihin vaikuttaa Rauman sairaalan yhdistäminen 1.7.2020, jolloin Rauman sairaalan Hilmo-tiedot sisällytettiin Satakunnan sairaalan tietoihin koko vuoden osalta, mutta kustannukset vain loppuvuoden osalta.

Kuvio 9. Keskussairaaloiden tuottavuus vuonna 2020; sairaalatyyppin keskimääräinen tuottavuusluku = 100

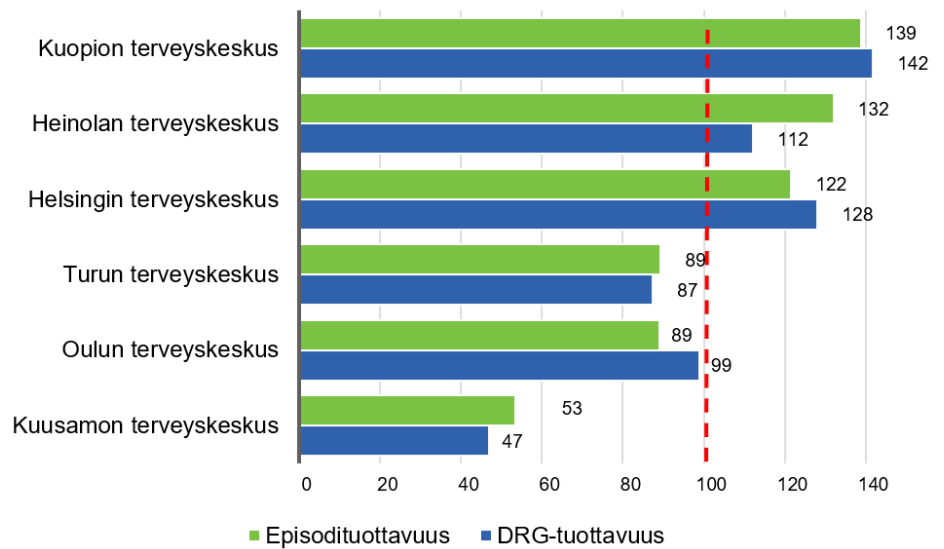
Muiden sairaaloiden ryhmässä paras tuottavuus vuonna 2020 oli Pietarsaaren sairaalassa ja heikoin Raahen sairaalassa (kuvio 10). Raahen sairaalan leikkaustoiminta siirtyi vuoden 2018 alusta Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin toiminnaksi.

Kuvio 10. Muiden sairaaloiden tuottavuus vuonna 2020; sairaalatyyppin keskimääräinen tuottavuusluku = 100

Erikoislääkärijohtoisten terveyskeskussairaaloiden tietoihin tulee suhtautua kriittisesti (kuvio 11). Näiden sairaaloiden palvelutuotanto ja potilaiden vaikeusaste (casemix) poikkeavat hyvin paljon toisistaan. Myös tietojen kirjaamisessa sekä Hilmo-poiminnassa ja kustannusten poiminnassa on eroja, mikä myös osittain saattaa selittää tuottavuuseroja. Vuosien ajan suurimman erikoislääkärijohtoisen terveyskeskuksen, Helsingin kaupungin toiminta on supistunut suurimman osan toiminnasta siirtyessä päivystysintegraation myötä HYKS-alueen tuottamisvastuulle vuonna 2020. Suurin erikoislääkärijohtoinen terveyskeskus oli Turun terveyskeskus (26,4 M€) ja pienin Oulun terveyskeskus (1,7 M€) vuonna 2020.

Kuvio 11. Erikoislääkärijohtoisten terveyskeskussairaaloiden tuottavuus vuonna 2020; sairaalatyyppin keskimääräinen tuottavuusluku = 100

DRG –pisteen laskennalliset kustannukset

Liitetaulukossa 10 on esitetty DRG-pisteen laskennalliset kustannukset sairaaloittain ja niiden poikkeamat sairaalaryhmän keskikustannuksesta vuonna 2020. Yliopistollisista sairaaloista matalin DRG-pisteen kustannus oli TAYSissä (648 €). Keskussairaaloista matalin DRG-pisteen kustannus oli Satakunnan keskussairaalassa (497 €) ja muussa sairaalaryhmässä matalin DRG-pisteen kustannus oli Pietarsaaren sairaalassa (448 €). Erikoislääkärijohtoista terveyskeskussairaaloista matalin DRG-pisteen kustannus oli Kuopion terveyskeskuksessa (445 €).

Sairaaloiden toiminta- ja tuottavuustietokannoista ([Tuottajatietokannat](#)) löytyvät NordDRG Full -ryhmäkohtaiset laskennalliset kustannukset sairaaloittain. Lisäksi tietokannasta löytyy sairaalaryhmäkohtaiset keskimääräiset kustannukset NordDRG-ryhmittäin.

2. Palvelujen käyttö, kustannukset ja tuottavuus alueittain 2020

2.1 Palvelutarpeiden huomioiminen mahdollistaa vertailun

Kun alueen palvelujen käyttöä ja kustannuksia verrataan toisiinsa, on tärkeää ottaa huomioon väestön palvelujen tarve. Jokaiselle alueelle ja kunnalle on laskettu somaattisen erikoissairaanhoidon tarvekerroin, joka kuvaa alueen asukkaiden somaattisen erikoissairaanhoidon tarvetta ja suhteuttaa aluekohtaisen tarpeen koko maan keskiarvoon. [Tarvekerroin](#) perustuu mm. tietoihin alueiden väestön ikä- ja sukupuolirakenteesta, sairastavuudesta ja sosioekonomisesta asemasta.

Alueiden/kuntien somaattisen erikoissairaanhoidon tarvevakioitu palvelujen käyttö ja laskennalliset kustannukset on saatu jakamalla alueiden/kuntien laskennalliset kustannukset ja painotetut episodit alue-/kuntakohtaisella tarvekertoimella.

Tarvevakioituja kustannuksia ja episodeja tulkitaan vastaavalla tavalla tarvekertoimen kanssa: poikkeama maan keskiarvosta (100) kertoo sen, kuinka monta prosenttia alueen

tarvevakioidut somaattisen erikoissairaanhoidon laskennalliset kustannukset ja episodit poikkeavat suhteessa koko maahan. Esimerkiksi jos alueen tarvevakioidut somaattisen erikoissairaanhoidon kustannukset ovat 95, ovat alueen palvelutarpeella suhteutetut somaattisen erikoissairaanhoidon kustannukset viisi prosenttia alhaisemmat kuin maassa keskimäärin.

Alueellisessa tarkastelussa episodiin (alue-epiodesi) lasketaan kaikki potilaalle saman sairauden vuoksi erikoissairaanhoidossa annettu hoito riippumatta siitä, missä sairaalassa tai sairaanhoitopiirissä hoito on annettu (Käsitteet ja määritelmät, kuvio 13). Tarkastelu ei sisällä psykiatrian erikoisalaja.

Alueellisessa sairaanhoitopiirien tarkastelussa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) on jaettu myös sairaanhoitoalueittain.

Aluetaulukossa (taulukot 14 ja 15, kuvio 12 ja liitetaulukko 13) on esitetty somaattisen erikoissairaanhoidon tarvevakioitu palvelujen käyttö (episodeina) ja palvelujen käytöstä aiheutuvat laskennalliset kustannukset sairaanhoitopiiri-, sairaanhoitoalue-, hyvinvointialue- tai kuntakohtaisesti vuonna 2020. Aluenäkökulmassa palvelujen käyttöä tarkastellaan väestön asuinpaikan mukaan.

Somaattisen erikoissairaanhoidon kustannuksiin vaikuttavat tekijät on jaettu kahteen osaan: palvelujen käyttöön ja tuottavuuteen. Palvelujen käytöllä tarkoitetaan sitä, kuinka paljon alueen väestö on käyttänyt palveluja suhteessa maan keskitasoon. Palvelujen käyttöä mitataan tarvevakioiduilla painotetuilla hoitopisodeilla. Tuottavuus tässä kuvaa sitä, kuinka edullisesti alueen potilaat on hoidettu. Tuottavuutta mitataan painotettujen episodien kustannuksilla.

Liitetaulukossa 11 on esitetty oman sairaanhoitopiirin sairaaloiden osuus alueen laskennallisista kokonaiskustannuksista erikoisaloiittain. Esim. Kainuun somaattisen erikoissairaanhoidon laskennallisista sisätautien kustannuksista Kainuun keskussairaalan osuus on 90 prosenttia.

Yksityissektorin tiedot sisältävät lähinnä päiväkirurgian ja vuodeosastohoidon. Yksityissektorin osuus laskennallisista kustannuksista vuonna 2020 oli 1,6 prosenttia.

Erikoisalakohdaiset aluetiedot löytyvät tuottajatietokannoista. Tarkastelussa tulee ottaa huomioon, että osassa sairaanhoitopiirin alueita kirjataan päivystyskäynnit pääsääntöisesti akuuttilääketieteen erikoisalalle, jolloin esim. sisätautien ja kirurgian päivystyskäyntien määrä on hyvin vähäinen. Joissakin sairaaloissa saatetaan kirjata vielä koko yhteispäivystys ml. yleislääketieteen päivystyskäynnit perinteisille erikoisalaille kuten esim. sisätaudeille ja kirurgiaan.

2.2 Alueellinen palvelujen käyttö, kustannukset ja tuottavuus somaattisilla erikoisalalla sairaanhoitopiireittäin ja hyvinvointialueittain

Somaattisen erikoissairaanhoidon tarvevakioitu palvelujen käyttö episodeilla mitattuna oli vuonna 2020 runsainta Keski-Pohjanmaalla, jossa se oli 17 prosenttia yli maan keskitason. Vastaavat laskennalliset kustannukset olivat Keski-Pohjanmaalla prosentin alle maan keskitason (taulukko 13). Keski-Pohjanmaalla runsaasta väestön palvelujen käytöstä huolimatta kustannukset alittivat prosentin maan keskitasosta, koska alue käytti kustannuksiltaan muuta maata edullisempia palveluja.

Somaattisen erikoissairaanhoidon tarvevakioitu palvelujen käyttö oli vähäisintä HYKS- ja Porvoon sairaanhoitoalueisiin kuuluvissa kunnissa (12 % alle maan keskitason). Koska HYKS-sairanhoitoalueella käytettiin muuta maata vähemmän palveluja ja tarvevakioidut laskennalliset kustannukset olivat viisi prosenttia alle maan keskitason, sai alue näin ollen laskennallista säästöä muuta maata keskimäärin vähäisemmästä palvelujen käytöstä, vaikka alue käytti muuta maata keskimäärin kalliimmin tuotettuja palveluja. HYKS-sairanhoitoalueella laskennallinen säästö vuonna 2020 oli noin 53 euroa asukasta kohden (yhteensä noin 68 milj. euroa). Koko HUS -alueella laskennallista säästöä tuli muuta maata keskimäärin vähäisemmästä somaattisen erikoissairaanhoidon palvelujen käytöstä 20 milj. euroa.

Korkeimmat somaattisen erikoissairaanhoidon laskennalliset kustannukset olivat Kainuussa (25 prosenttia yli maan keskitason). Korkeampiin kustannuksiin vaikutti muuta maata runsaampi palvelujen käyttö sekä muuta maata keskimäärin kalliimmin tuotettujen palveluiden käyttö. Jos Kainuussa olisi käytetty somaattisen erikoissairaanhoidon palveluja kuten maassa keskimäärin, olisi laskennallista säästöä alueelle tullut 21 miljoonaa euroa.

Alhaisimmat somaattisen erikoissairaanhoidon laskennalliset kustannukset vuonna 2020 koko maahan verrattuna olivat Keski-Suomessa (13 % alle maan keskitason). Samaan aikaan tarvekioitu palvelujen käyttö oli kuusi prosenttia alle maan keskitason. Alue sai käyttämiensä palveluiden hyvästä tuottavuudesta ja palvelujen vähäisestä käytöstä johtuen laskennallista säästöä 38 miljoonaa euroa. Alueen somaattisen erikoissairaanhoidon laskennallisista kustannuksista 88 prosenttia aiheutui Keski-Suomen keskussairaalan toiminnasta (liitetaulukko 11).

Taulukko 13. Somaattisen erikoissairaanhoidon tarvekioidut episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten ero maan keskiarvoon sairaanhoitopiireittäin (shp) vuonna 2020

Sairaanhoitopiirin nimi	Tarvekioidut episodit / as, indeksi koko maa=100	Tarvekioidut laskennalliset kustannukset/as, indeksi koko maa=100	Kustannusten poikkeama yhteensä €/as	Käytöstä johtuva kustannusten poikkeama €/as	Tuottavuudesta johtuva kustannusten poikkeama €/as	Väestö
Helsingin ja Uudenmaan shp ¹⁾	91	99	-12	-107	96	1 692 479
- HYKS-sairaanhoitoalue	88	95	-53	-138	85	1 268 896
- Hyvinkään sairaanhoitoalue	90	99	-14	-113	99	193 377
- Lohjan sairaanhoitoalue	94	104	52	-72	124	89 937
- Länsi Uudenmaan sairaanhoitoalue	102	113	157	26	132	41 006
- Porvoon sairaanhoitoalue	88	102	27	-134	160	99 263
Etelä-Karjalan shp	111	119	220	131	85	127 339
Etelä-Pohjanmaan shp	103	97	-40	29	-69	192 679
Etelä-Savon shp	103	106	65	35	30	98 169
Itä-Savon shp	97	102	22	-35	57	40 068
Kainuun shp	110	125	296	114	182	71 985
Kanta-Hämeen shp	99	94	-70	-13	-57	170 751
Keski-Pohjanmaan shp	117	99	-10	198	-208	77 209
Keski-Suomen shp	94	87	-150	-73	-77	252 723
Kymenlaakson shp	95	91	-103	-64	-39	163 634
Lapin shp	102	105	64	23	41	116 939
Länsi-Pohjan shp	110	115	173	116	57	59 974
Pirkanmaan shp	99	99	-12	-11	-1	538 590
Pohjois-Karjalan shp	102	90	-122	20	-141	164 001
Pohjois-Pohjanmaan shp	105	102	27	56	-29	410 616
Pohjois-Savon shp	97	102	19	-37	57	243 906
Päijät-Hämeen shp	113	98	-18	155	-173	209 766
Satakunnan shp ²⁾	113	91	-108	145	-253	216 084
Vaasan shp	112	108	98	137	-38	169 448
Varsinais-Suomen shp	97	99	-11	-33	22	483 179
Yhteensä³⁾	100	100	0	0	0	5 499 536

¹⁾ HUSissa tarkastelu sairaanhoitoalueisiin kuuluvien kuntien osalta.

²⁾ Rauman sairaalan toiminta siirtyi 1.7.2020 Satakunnan sairaanhoitopiirille. Satakunnan keskussairaalan kustannuksista puuttuvat Rauman sairaalan kustannustiedot 1.1.-30.6.2020 väliseltä ajalta.

³⁾ Ahvenanmaa ei ole mukana koko maan alueellisissa luvuissa.

Taulukossa 14 on laskettu vuoden 2020 hyvinvointialueisiin kuuluvien kuntien luvuilla somaattisen erikoissairaanhoidon tarvekioidut episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten ero maan keskiarvoon tuleville hyvinvointialueille. Lapin hyvinvointialue muodostuu nykyisistä Länsi-Pohjan ja Lapin sairaanhoitopiireihin kuuluvista jäsenkunnista. Etelä-Savon hyvinvointialue muodostuu nykyisistä Etelä- ja Itä-Savon sairaanhoitopiireihin kuuluvista jäsenkunnista pois lukien Joroinen, joka siirtyy Etelä-Savosta Pohjois-Savon hyvinvointialueeseen. Pohjanmaan hyvinvointialue muodostuu Vaasan sairaanhoitopiiriin kuuluvista jäsenkunnista pois lukien Kruunupyö, joka siirtyy Keski-Pohjanmaalta Pohjanmaan hyvinvointialueeseen. Sairaanhoitopiireistä poiketen Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiristä muodostetaan uusia hyvinvointialueina Itä-, Keski- ja Länsi-Uusimaan sekä Vantaa-Keravan hyvinvointialueet. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueeseen siirtyy Päijät-Hämeestä Pukkilan ja Myrskylän kunnat. Helsinki vastaa

itsenäisesti sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä alueellaan eikä kuulu mihinkään hyvinvointialueeseen. Linkki [SOTE-uudistuksen sivuille](#).

Somaattisen erikoissairaanhoidon tarvevakioitu palvelujen käyttö episodeilla mitattuna oli vuonna 2020 runsainta Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella, jossa se oli 16 prosenttia yli maan keskitason. Vastaavat laskennalliset kustannukset olivat Keski-Pohjanmaalla kaksi prosenttia alle maan keskitason (taulukko 14).

Somaattisen erikoissairaanhoidon tarvevakioitu palvelujen käyttö oli vähäisintä Helsingissä ja Itä-Uusimaan hyvinvointialueilla (10 % alle maan keskitason). Koska Helsingissä käytettiin muuta maata vähemmän palveluja, olivat tarvevakioidut laskennalliset kustannukset neljä prosenttia alle maan keskitason. Näin ollen alue sai laskennallista säästöä muuta maata keskimäärin vähäisemmästä palvelujen käytöstä, vaikka alue käytti muuta maata keskimäärin kalliimmin tuotettuja palveluja. Helsingissä laskennallinen säästö vuonna 2020 oli noin 42 euroa asukasta kohti (yhteensä 27,5 milj. euroa).

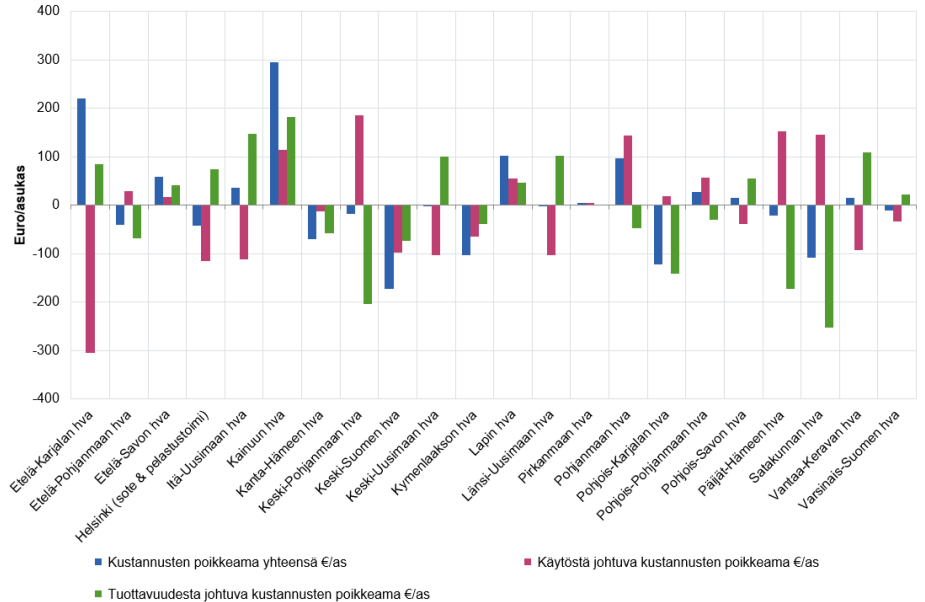
Korkeimmat somaattisen erikoissairaanhoidon laskennalliset kustannukset olivat Kainuun hyvinvointialueella (25 prosenttia yli maan keskitason). Korkeampiin kustannuksiin vaikutti muuta maata runsaampi palvelujen käyttö sekä muuta maata keskimäärin kalliimmin tuotettujen palveluiden käyttö. Jos Kainuussa olisi käytetty somaattisen erikoissairaanhoidon palveluja kuten maassa keskimäärin, olisi laskennallista säästöä alueelle tullut 21 miljoonaa euroa.

Alhaisimmat somaattisen erikoissairaanhoidon laskennalliset kustannukset vuonna 2020 koko maahan verrattuna olivat Keski-Suomessa (15 % alle maan keskitason). Samaan aikaan tarvevakioitu palvelujen käyttö oli kahdeksan prosenttia alle maan keskitason. Alue sai käyttämiensä palveluiden hyvästä tuottavuudesta ja palvelujen vähäisestä käytöstä johtuen laskennallista säästöä 47 miljoonaa euroa.

Taulukko 14. Somaattisen erikoissairaanhoidon tarvevakioidut episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten ero maan keskiarvoon hyvinvointialueittain (hva) vuonna 2020

Hyvinvointialueen nimi	Tarvevakioidut episodit / as, indeksi koko maa=100	Tarvevakioidut laskennalliset kustannukset/as, indeksi koko maa=100	Kustannusten poikkeama yhteensä €/as	Käytöstä johtuva kustannusten poikkeama €/as	Tuottavuudesta johtuva kustannusten poikkeama €/as	Väestö
Etelä-Karjalan hva	111	119	219	-305	85	127 339
Etelä-Pohjanmaan hva	103	97	-40	29	-69	192 679
Etelä-Savon hva	101	105	58	17	41	133 508
Helsinki	90	96	-42	-116	74	655 378
Itä-Uusimaan hva	90	103	36	-111	147	97 934
Kainuun hva	110	125	296	114	182	71 985
Kanta-Hämeen hva	99	94	-71	-13	-57	170 751
Keski-Pohjanmaan hva	116	98	-19	186	-204	68 073
Keski-Suomen hva	92	85	-172	-98	-74	272 758
Keski-Uusimaan hva	91	100	-3	-103	100	198 430
Kymenlaakson hva	95	91	-103	-65	-39	163 634
Lapin hva	105	109	102	56	47	176 913
Länsi-Uusimaan hva	91	100	0	-102	102	472 028
Pirkanmaan hva	100	100	5	4	0	521 362
Pohjanmaan hva	112	108	96	143	-47	175 870
Pohjois-Karjalan hva	102	90	-122	19	-141	164 001
Pohjois-Pohjanmaan hva	105	102	27	57	-30	413 330
Pohjois-Savon hva	97	101	16	-39	55	248 634
Päijät-Hämeen hva	113	98	-21	152	-173	206 043
Satakunnan hva	113	91	-108	145	-253	216 084
Vantaa-Keravan hva	92	101	15	-93	109	272 434
Varsinais-Suomen hva	97	99	-11	-33	22	480 372
Yhteensä	100	100	0	0	0	5 499 536

Kuvio 12. Somaattisen erikoissairaanhoidon tarvevakioitujen menojen sekä palvelujen käytön ja tuottavuuden poikkeama maan keskiarvosta (euro/asukas) hyvinvointi-alueittain (hva) vuonna 2020

2.3 Palvelujen käyttö ja kustannusten poikkeamat kunnittain

Tarvevakioitu somaattisen erikoissairaanhoidon palvelujen kuntakohtainen käyttö episodeilla mitattuna vuonna 2020 oli runsainta Päijät-Hämeen sairaanhoitopiiriin kuuluvassa Pukkilan kunnassa (41 % yli maan keskitason), Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin kuuluvassa Kruunupyyn kunnassa (29 % yli maan keskitason) ja Satakunnan sairaanhoitopiiriin kuuluvassa Ulvilan kunnassa (25 % yli maan keskitason) (Liitetaulukko 13).

Korkeimmat somaattisen erikoissairaanhoidon tarvevakioituiden laskennalliset kustannukset olivat Kainuun sairaanhoitopiiriin kuuluvissa Kajaanin (48 % yli maan keskitason) ja Ristijärven (34 % yli maan keskitason) kunnissa. Kajaanin ja Ristijärven kunnissa myös palvelujen käyttö oli maan korkeimpia. Väestömäärältään pienissä kunnissa saattaa palvelujen satunnainen korkea käyttö heilauttaa lukuja huomattavasti.

Suurista kunnista (yli 100 000 asukasta) somaattisen erikoissairaanhoidon tarvevakioitu palvelujen käyttö oli runsainta Lahdessa (20 % yli maan keskitason), Oulussa (9 % yli maan keskitason), Tampereella (8 % yli maan keskitason), Kuopiossa (4 % yli maan keskitason) ja Turussa (3 % yli maan keskitason). Vastaavasti myös laskennalliset kustannukset olivat korkeat sekä palvelujen runsaasta käytöstä että tehottomuudesta johtuen Kuopiossa (11 % yli maan keskitason), Tampereella (10 % yli maan keskitason), Oulussa (8 % yli maan keskitason).

Helsinkiläisten ja Espoolaisten tarvevakioitu somaattisen erikoissairaanhoidon palvelujen käyttö oli 12 prosenttia muuta maata vähäisempää ja vastaavat kustannukset olivat molemmissa kunnissa 5 prosenttia alle maan keskitason. Vantaalla palvelujen käyttö oli 11 prosenttia ja kustannukset 2 prosenttia alle maan keskitason.

Vähiten somaattisen erikoissairaanhoidon palveluja käytettiin vuonna 2020 tarvevakioituna Jämsässä (30 % alle maan keskitason), Juupajoella (26 % alle maan keskitason) ja Kuortaneella (22 % alle maan keskitason). Palvelujen vähäisen käytön lisäksi käytettyjen palvelujen hyvästä tuottavuudesta johtuen laskennalliset somaattisen erikoissairaanhoidon kustannukset Jämsässä (33 % alle maan keskitason) olivat maan alhaisimmat ja Juupajoella (29 % alle maan keskitason) toiseksi alhaisimmat yhdessä Kivijärven kanssa. Kuortaneella oli myös muuta maata vähäisemmästä palvelujen käytöstä johtuen laskennalliset kustannukset maan alhaisimpia (27 % alle maan keskitason).

3. Aineistot

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ylläpitää sairaaloiden ja eri alueiden hoitotoiminnan vertailun mahdollistavaa tietojärjestelmää, ns. [Benchmarking-tiedot](#), josta saa monipuolista tietoa sairaalapalvelujen käytöstä, kustannuksista ja tuottavuudesta sairaanhoitopiireittäin, sairaanhoitoalueittain, kunnittain, sairaaloittain sekä erikoisaloittain. Myös tämä tilastoraportti perustuu Benchmarking-tiedoista poimittuihin tietoihin.

Sairaaloiden Benchmarking-tietojärjestelmässä ovat mukana kaikki sairaanhoitopiirit, viisi aikaisemmin sairaanhoitopiireihin kuulunutta sairaalaa sekä kuusi erikoislääkärijohtoista terveyskeskussairaalaa.

Alueellisessa tarkastelussa mukana ovat sairaanhoitopiirien sairaaloiden lisäksi erikoislääkärijohtoisten terveyskeskussairaaloiden avo- ja laitoshoidon tiedot sekä yksityissairaaloiden tiedoista lähinnä vuodeosastohoito sekä lähes koko yksityissektorin päiväkirurgia. Yksityissairaaloiden kustannukset on arvioitu alue-episodeissa koko maan keskiarvokustannusten mukaan. Aineisto ei sisällä psykiatrian erikoissairaanhoitoa.

Sairaaloiden tuottavuustiedot perustuvat yksilötason sosiaali- ja terveydenhuollon hoitotoimintatietoihin ([Hilmo](#)) sekä sairaaloiden toimittamiin kokonais- ja erikoisalatason kustannustietoihin.

Diagnoosi- ja toimenpidetietojen kirjaamisella ja poimimisella potilastietojärjestelmistä Hilmo-tietoihin on keskeinen vaikutus tuloksiin. Hilmo-tietoja käytetään tuottavuusaineiston hoitajaksojen ja käyntien DRG-ryhmittelyssä sekä episodien muodostuksessa. Hilmo-tiedot eivät sisällä systemaattista lääkehoidon tietoa. Jos lääkehoitoa ei kirjata siten, että ne poimiintuvat Hilmoon, sellainen jakso/käynti menee vähemmän painotettuun DRG-ryhmään. Keskeisiä lääkehoitoja NordDRG Full -ryhmittelyn kannalta ovat kalliit lääkehoidot, joihin kuuluvat erityisesti kalliit sytostaattihoidot. Sairaalat kirjaavat syöpätautien kalliit lääkehoidot, esim. sytostaattihoidot, pääsääntöisesti W-alkuisilla toimenpidekoodeilla. HUS:lla on oma lääkehoidon kirjaamiskäytäntö. DRG-ryhmittelijä tuntee molemmat tavat, joten ne tulevat mukaan ryhmittelyyn ja siten mukaan tuottavuustietojen painotettuihin jaksoihin.

Kustannustiedot kerätään sairaanhoitopiiri-, sairaala- ja erikoisalatatasolla erillisen [kustannusohjeen](#) mukaan. Kustannustiedot perustuvat tilinpäätöstietoihin, erikoisalojen toiminnallisiin tuloslaskelmiin ja sisäisiin kustannuslaskentaratortteihin. Kustannustietojen poiminnassa ja kohdentamisessa erikoisaloittain saattaa olla sairaalakohtaisia eroja, jotka vaikuttavat myös tuloksiin.

4. Sairaaloiden toiminnan sisällön ja vaikeusasteen kuvaaminen

Sairaaloiden toiminnassa, potilasrakenteessa ja kustannuksissa oli vuonna 2020 edelleen suuria eroja. Sairaaloiden hoitotoiminnasta aiheutuvat kustannukset ilman psykiatria vaihtelivat HYKSin (sisältää HUS-piirin koko somaattisen erikoissairaanhoidon) 1,8 miljardista eurosta (2019: 1,7 mrd) Oulun erikoislääkärijohtoisen sairaalan 1,7 miljoonaan euroon (2019: 1,6 milj.) (liitetaulukko 12). Yliopistosairaaloiden ja keskussairaaloiden osuus kustannuksista vuonna 2020 oli 98,3 prosenttia kun vuonna 2009 se oli 86,8 prosenttia (taulukko 15).

Taulukko 15. Julkisten sairaaloiden erikoissairaanhoidosta aiheutuneet kustannukset ilman psykiatrista sairaanhoitoa vuosina 2009, 2019 ja 2020

Sairaalatyyppi	Vuonna 2020		Vuonna 2019		Vuonna 2009	
	Euro	%	Euro	%	Euro	%
Yliopistosairaalat ¹⁾	3 968 427 000	62,9	3 870 897 134	63,0	2 142 402 000	49,6
Keskussairaalat	2 233 637 000	35,4	2 159 157 030	35,2	1 609 323 534	37,2
Muut sairaalat	53 811 000	0,9	60 471 434	1,0	363 157 814	8,4
Erikoislääkärijoht. tk-sairaalat	51 804 000	0,8	50 924 588	0,8	207 603 000	4,8
Yhteensä	6 307 679 000	100,0	6 141 450 186	100,0	4 322 486 348	100,0

1) Yliopistosairaaloiden vuosien 2019 ja 2020 kustannukset sisältävät myös yo-sairaanhoitopiireihin kuuluvien muiden sairaaloiden somaattisen erikoissairaanhoidon kustannukset. Nämä sairaalat eivät sisälly Muut sairaalat-ryhmään. Esim. HYKSin lukuihin sisältyvät Lohjan ja Porvoon sairaaloiden kustannukset sekä keskussairaalaryhmästä Hyvinkään sairaalan kustannukset. Vuoden 2009 yliopistosairaloiden luvut eivät sisällä yliopistosairaanhoitopiirin sairaaloiden koko somaattisen erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Muiden sairaaloiden ja perusterveydenhuollon erikoislääkärijohtoisten sairaaloiden määrä on vähentynyt viime vuosina eräiden hoitojen ja päivystystoiminnan keskittämisen myötä. Näiden sairaaloiden toiminta on liitetty joko osaksi yliopisto- tai keskussairaaloitointia. Osa on muutettu perusterveydenhuollon toiminnaksi tai sairaala on lakkautettu kokonaan. Vain muutamissa entisissä aluesairaaloissa ja erikoislääkärijohtoissa terveyskeskussairaaloissa on satunnaisesti erikoislääkäritasoisia päivystyskäyntejä. Myös leikkaustoiminta on siirretty suurelta osin pois näistä sairaaloista. Näin ollen toiminnat näissä sairaaloissa painottuvat pääsääntöisesti polikliiniseen ajanvaraustoimintaan.

Liitetaulukossa 12 on sairaalan potilasrakennetta kuvaavana indeksinä käytetty casemix-indeksiä. Se on laskettu erikseen vuodeosasto- ja avohoitajaksoille ml. päiväkirurgian hoitajakset sekä yhteensä avo- ja vuodeosastohoitajaksoille (NordDRG Full -hoitajakset). Jos sairaalan toiminta on vuodeosastopainotteista, on NordDRG Full -hoitajaksoista laskettu casemix korkeampi kuin avohoitopainotteisimmilla sairaaloilla. Jos yksikössä on vähän laitoshoitajaksoja, saattaa casemix nousta pelkästään muutaman sattumanvaraisen pitkäaikaisen hoitajakson vuoksi hyvinkin korkeaksi.

Suurimmat erot potilasrakenteessa casemix-indeksillä arvioituna on muussa sairaalaryhmässä ja erikoislääkärijohtoissa terveyskeskussairaaloissa. Terveyskeskusaineistossa saattavat yksittäiset painoarvoltaan kalliit hoidot aiheuttaa casemix-indeksin nousun. Lukumääräisesti pienessä aineistossa saattaa muutamien satunnaisten kustannuksiltaan kalliiden hoitojen vaikutus näkyä casemix-indeksissä. Terveyskeskustoiminnasta ei ole saatavilla potilaskohtaisia kustannustietoja, joten niiden tuottavuusvertailussa joudutaan käyttämään yhteisiä DRG-kustannuspainoja, jotka perustuvat pääsääntöisesti yliopistosairaaloiden kustannustietoihin. Koska tuottavuusvertailu tehdään sairaalaryhmien sisällä, kustannuspainot kohtelevat kaikkia erikoislääkärijohtoisia terveyskeskussairaaloita suhteessa toisiinsa samalla tavalla.

Arvioitaessa sairaalakohtaisia tuottavuustietoja on hyvä tarkastella myös sairaalan toimintaprofiilia kokonaisuutena.

Käsitteet ja määritelmät

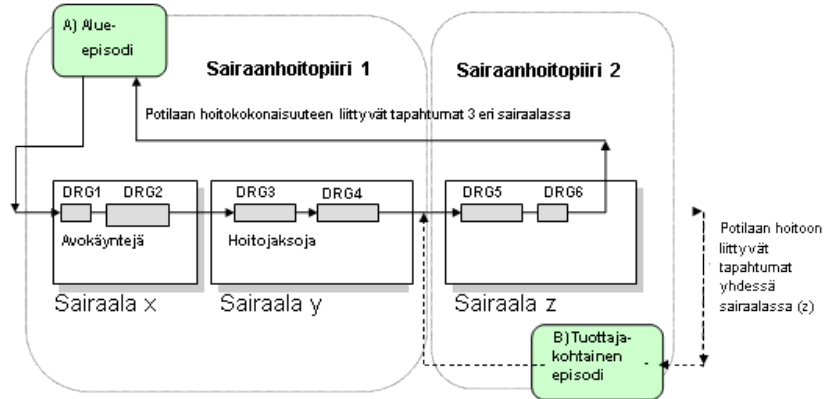
Alue-episodi

sisältää potilaan saman sairauden vuoksi erikoissairaanhoidossa annettu koko hoito riippumatta siitä, missä sairaalassa tai sairaanhoitopiirissä hoito on annettu. Näkökulma on tällöin väestölähtöinen. Alue-episodit sisältävät julkisten sairaaloiden (ml. erikoislääkärijohtoiset terveyskeskus- ja muut sairaalat) somaattisen erikoissairaanhoidon. Lisäksi alue-episodit sisältävät yksityisissä sairaaloissa annetun somaattisen erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidon ja päiväkirurgian.

Kuviossa 13 on esitetty kaksi mahdollista tapaa määritellä episodi. Alue-episodi (A) sisältää potilaan saaman hoidon kaikissa eri sairaaloissa ja sairaanhoitopiireissä. Tuottajakohdainen episodi (B) kattaa potilaan hoidon yksittäisessä sairaalassa. Alue-episodeissa potilaan hoitoketjua seurataan yli sairaala- ja sairaanhoitopiirirajojen. Näiden episodien

laskeminen mahdollistaa kunta- ja sairaanhoitopiiritason alueellisen eli väestötason tuottavuusvertailun.

Kuvio 13. Potilaan hoitokohtainen erikoissairaanhoidossa: Alue-episodi (A) käsittää hoidon kolmessa sairaalassa ja kahdessa sairaanhoitopiirissä. Tuottajakohtainen episodi (B) käsittää hoidon yhdessä sairaalassa¹.

Casemix-indeksi

kuvaava sairaalassa hoidettujen potilaiden keskimääräistä hoidon vaikeusastetta. Mitä suurempi casemix-indeksi on, sitä vaikeampihoitoisia potilaita sairaalassa hoidetaan.

Casemix-indeksi = Painotetut hoitojaksot / Hoitojaksot

DRG (Diagnosis Related Groups)

on luokitusjärjestelmä, jossa potilaan saama hoito ryhmitellään päädiagnoosin, mahdollisten hoitoon vaikuttavien sivudiagnoosien, suoritettujen toimenpiteiden, hoitoajan sekä potilaan iän ja sukupuolen mukaan kliinisesti mielekkäisiin ryhmiin. Kunkin ryhmän sisällä hoitojakson vaatima voimavarojen kulutus on keskimäärin samaa luokkaa. Pohjoismaista DRG-luokitusta kutsutaan nimellä NordDRG. NordDRG Full -ryhmät sisältävät sekä avoetta laitoshoidon (käynnit ja vuodeosastohoitojaksot).

DRG Full –painokerroin

on kustannuspaino. Se kuvaava kuhunkin DRG-ryhmään kuuluvien potilaiden keskimääräisten kustannusten suhdetta kaikkien potilaiden keskimääräisiin kustannuksiin.

Episodi

tarkoittaa potilaan koko hoitoprosessia, eli kaikkia vuodeosasto- ja päiväkirurgian hoitojaksoja, avohoitokäyntejä, toimenpiteitä sekä muita suoritteita, jotka on tehty potilaan tietyn terveysongelman ratkaisemiseksi yhden kalenterivuoden aikana.

- Episodi sisältää potilaalle saman sairauden vuoksi tapahtuneet vuodeosastohoitojaksot ja avohoitokäynnit (NordDRG Full -jaksot).
- Episodin DRG-ryhmä ja erikoisala määräytyy episodin korkeimman DRG-painokertoimen omaavan hoitojakson mukaan.
- Henkilön samaan DRG-ryhmään kuuluvat hoitojaksot ja käynnit liitetään samaan episodiin erikoisalasta riippumatta. Eri DRG-ryhmään kuuluva hoitojakso tai käynti liitetään samaan episodiin, jos hoitojakson tai käynnin pää- tai sivudiagnoosi kuuluu samaan ICD-luokkaan kolmen merkin (kirjain ja kaksi numeroa) tarkkuudella kuin tarkasteltavan hoitojakson tai käynnin päädiagnoosi
- Episodiryhmiä voi olla yhtä paljon kuin NordDRG Full -ryhmiä.
- Yhdellä henkilöllä voi olla useita eri episodeja sairauksista riippuen.
- Toisaalta yksi suorite, kuten hoitojakso, voi kuulua vain yhteen episodiin.
- Päivystyskäynti sisällytetään samaan episodiin sitä heti seuraavan hoitojakson kanssa (+1 päivä sekä tuottaja-episodissa oltava lisäksi sama palveluntuottaja).
- Mikäli henkilöllä on alkanut samana päivänä kaksi eri vuodeosastohoitojaksoa, joista toinen hoitojakso on loppunut samana päivänä (vuodeosastohoitojakson lähtö- ja tulopäivä on sama), ne yhdistetään samaan episodiin.

¹ Linna M, Häkkinen U. Alueellisten hoitoketjujen tuottavuusvertailu - Uusi tapa tarkastella erikoissairaanhoidon kustannuksia. Sosiaalilääketieteellinen Aikauslehti 2000: 37, 197–206.

- Samalla erikoisalalla ilman diagnoositietoa olevat avohoitokäynnit yhdistetään samaan episodiin. Yksittäiset käynnit ilman diagnoositietoa eri erikoisaloilla muodostavat yhden käynnin sisältävän episodin.

Episodin painokerroin

Episodin painokerroin on kustannuspaino, joka saadaan jakamalla episodin NordDRG Full -ryhmän (määräytyy episodin painavimman DRG-ryhmän mukaan) keskekustannus kaikkien episodien keskimääräisellä kustannuksella. Episodin keskekustannus saadaan keskiarvona yhteenlasketuista episodiin kuuluvista NordDRG Full -painokertoimilla painoteuista laskennallisista keskekustannuksista.

Hintaindeksi

[Julkisten menojen hintaindeksi](#) (JMHI) mittaa valtiontalouden ja kuntatalouden (kuntien ja kuntayhtymien) menojen hintakehitystä.

Julkinen/yksityinen sektori

muodostuu kaikista sellaisista kotimaisista institutionaalisista yksiköistä, jotka ovat julkis-yhteisön (kunta, kuntayhtymä) valvonnan alaisia. Tässä tilastoraportissa julkisen sektorin palvelun muodostavat kunnan tai kuntayhtymän (sairaanhoidopiiri) tuottamat palvelut.

Muut kuin edellä mainitut palveluntuottajat muodostavat yksityissektorin. Teknisesti 6-alkuiset palveluntuottajatunnukset on poimittu Hoitoilmoitusrekisteritiedoista yksityisiksi palveluntuottajiksi. Poikkeuksen edellä mainitusta säännöstä tekee TAYSin tytäryhteisöt Coxa Oy (Tekonivelsairaala Oy) ja Sydänsairaala Oy. TAYSin/Pirkanmaan sairaanhoidopiiriin ostamat palvelut näistä sairaaloista (Hilmo -rekisteritiedot) ja niistä aiheutuneet kustannukset on siirretty osaksi TAYSin toimintaa. Tämä on katsottu aiheelliseksi, jotta TAYSin vertailukelpoisuus muihin yliopistosairaaloihin säilyy. TAYS/Pirkanmaa on ulkoistanut tekonivelkirurgian ja sydänsairauksien hoidon näihin sairaaloihin, joiden pääomistaja on Pirkanmaan sairaanhoidopiiri. Myös Varkauden sairaalan Terveystalolta ostamat somaattisen erikoissairaanhoidon palvelut on sisällytetty sairaalan toimintaan.

Länsi-Pohjan keskussairaalan somaattinen erikoissairaanhoido ulkoistettiin Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n yhteisyritykselle, jonka toiminta käynnistyi 18.6.2018. Yhteisyrityksessä ovat mukana Mehiläinen sekä Kemin, Tornion, Keminmaan ja Simon kunnat. Yhteisyritys tuottaa kuuden jäsenkunnan keskeiset Länsi-Pohjan keskussairaalan somaattisen erikoissairaanhoidon palvelut sekä perusterveydenhuollon ja suun terveyden palvelut Kemin ja Tornion kaupunkien asukkaille. Kuntien omistus yhteisyrityksestä on 19 prosenttia Psykiatria ja riippuvuuksien hoito, ensihoito ja apuvälinekeskus jäivät Länsi-Pohjan sairaanhoidopiiriin toiminnaksi kuten myös hallinto sekä talous- ja tukipalvelut.

Kokonaistuotos

sisältää sairaalan tai erikoisalan episodien painotetun summan.

Painotetut episodit

kuvaavat episodiin kuuluvan hoidon vaikeusastetta. Painotetut episodit saadaan kertomalla episodit episodipainokertoimilla. Episodin määrä muuttuu painotettuna suuremmaksi, jos episodiin kuuluvat potilaat ovat keskimääräistä vaikeahoitoisempia.

Painotetut hoitajaksot = DRG-pisteet

kuvaavat hoidon vaikeusastetta. Painotetut hoitajaksot saadaan kertomalla hoitajaksot (avo- ja laitohoido) DRG-kustannuspainoilla. Hoitajaksojen määrä muuttuu painotettuna suuremmaksi, jos hoitajaksot ovat keskimääräistä vaikeahoitoisempia.

Panokset

käsitteää sairaaloiden kokonaiskustannukset ilman psykiatria. Sairaalat toimittavat kustannustiedot vuosittain THL:ään erillisen [kustannusohjeen](#) mukaisesti.

Sairaaloiden ryhmittely

Sairaaloiden toiminta- ja tuottavuustietojärjestelmässä sairaalat on jaettu neljään ryhmään: yliopistollisiin sairaaloihin, keskussairaaloihin, muihin sairaaloihin sekä erikoislääkärijohtoisin terveyskeskussairaaloihin.

Tilastotarkastelussa ovat mukana kaikki sairaanhoitopiirit, viisi aikaisemmin sairaanhoitopiireihin kuulunutta sairaalaa (entiset aluesairaalat tai vastaavat: muu sairaala) sekä kuusi perusterveydenhuollon erikoislääkärijohtoista sairaalaa.

Yliopistolliset sairaalat

Tilastoraportissa yliopistollisista sairaaloista on käytetty seuraavia lyhenteitä:

- HYKS = Helsingin yliopistollinen keskussairaala
- KYS = Kuopion yliopistollinen sairaala
- OYS = Oulun yliopistollinen sairaala
- TAYS = Tampereen yliopistollinen sairaala
- TYKS = Turun yliopistollinen keskussairaala.

HYKS sisältää myös Raaseporin sairaalan (liitetty Hyksiin 2018), lisäksi myös Helsingin kaupungin yhteispäivystys on liitetty 1.1.2019 osaksi HYKS:in yhteispäivystystä. Vammalan ja Valkeakosken sairaalat liitettiin vuonna 2017 ja Hatanpään sairaalan somaattinen erikoissairaanhoito vuonna 2018 osaksi TAYSia. Tietojen vertailukelpoisuuden parantamiseksi yliopistosairaaloihin on liitetty sairaanhoitopiirin omat somaattisen erikoissairaanhoidon sairaalat koko aikasarjan osalta seuraavasti: HYKS: Hyvinkään sairaala (aikaisemmin kuului keskussairaalaryhmään), Lohjan ja Porvoon sairaalat (aikaisemmin kuuluivat muut sairaalat ryhmään) TYKS: Turunmaan sairaala (aikaisemmin kuului muut sairaalat ryhmään) OYS: Oulaskankaan sairaala (aikaisemmin kuului muut sairaalat ryhmään)

Keskussairaalat

Pohjois-Kymen sairaala liitettiin vuonna 2018 osaksi Kymenlaakson keskussairaalaan. Sairaalan toiminta- ja kustannustiedot on siirretty myös koko aikasarjan osalta Kymenlaakson keskussairaalan tietoihin. Rauman sairaala liitettiin Satakunnan keskussairaalaan 1.7.2020.

Muut sairaalat

Muut sairaalat käsittävät lähinnä aikaisempia aluesairaloita ja vastaavia. Näiden sairaaloiden toiminta on vähentynyt mm. leikkausten ja päivystystoiminnan osalta. Tähän ryhmään on sisällytetty myös aikaisemmin sairaanhoitopiireihin kuuluneet sairaalat. Näitä ovat: Forssan sairaala, Iisalmen sairaala, Pietarsaaren sairaala, Raahen sairaala ja Varkauden sairaala. Tämän sairaalaryhmän määrä on pienentynyt. Tästä sairaalaryhmästä ovat fuusioiden takia poistuneet seuraavat sairaalat: Valkeakosken ja Vammalan sairaalat (vuonna 2017), Raaseporin sairaala (vuonna 2018) sekä Pohjois-Kymen sairaala (vuonna 2018) ja Rauman sairaala (vuonna 2020).

Erikoislääkärijohtoiset terveyskeskussairaalat

Tähän ryhmään on sisällytetty perusterveydenhuollon yhteydessä toimivat erikoislääkärijohtoiset sairaalat pois lukien yllä mainitut muuhun sairaalaryhmään kuuluvat perusterveydenhuollossa toimivat erikoislääkärijohtoiset sairaalat. Vuodesta 2006 alkaen sairaaloiden toiminta- ja tuottavuustiedoissa on ollut mukana seitsemän erikoislääkärijohtoista terveyskeskussairaalaan ja vuodesta 2007 alkaen mukaan tuli vielä viisi uutta erikoislääkärijohtoista terveyskeskussairaalaan. Tämän sairaalaryhmän määrä on pienentynyt: Pieksämäen erikoislääkärijohtoisen sairaalan toiminta lakkasi vuonna 2016 ja Hatanpään erikoissairaanhoitotoiminta siirrettiin TAYSiin 2018. Helsingin kaupungin yhteispäivystys on siirtynyt vuoden 2019 alusta osaksi HYKSin päivystystoimintaa. Osa näistä yksiköistä on siirtynyt osaksi perusterveydenhuollon toimintaa, mutta erillisinä erikoissairaanhoidon yksiköinä ne ovat lakanneet.

Sairaanhoitoalue (HUS)

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) on jaettu aluetiedoissa sairaanhoitoalueisiin. Suurin näistä on HYKS-sairaanhoitoalue (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kirkkonummi, Kerava, Kauniainen), ja muut ovat Hyvinkään (Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Tuusula), Lohjan (Karkkila, Lohja, Siuntio, Vihti), Länsi-Uudenmaan (Hanko, Inkoo, Raasepori) ja Porvoon (Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Pornainen, Porvoo, Sipoo) sairaanhoitoalueet. HUSin toivomuksesta aluetaulukoissa sairaanhoitopiiriä tarkastellaan myös sairaanhoitoalueittain, koska niiden väestömäärä vastaa keskussairaaloiden väestöpohjaa. Esim.

Hyvinkään sairaanhoitoalueen väestömäärä on neljänneksi suurin keskussairaala-sairaanhoitopiirien väestömäärissä. Näin HUS voi hyödyntää Benchmarking-tietoja tarkoituksenmukaisemmin.

Tarvekerroin

ilmaisee, mikä on alueen asukkaiden keskimääräinen palvelutarve suhteutettuna koko maan keskimääräiseen palvelutarpeeseen.

- Tarvekerroin saadaan jakamalla alueen asukkaiden keskimääräinen ennuste somaattisen erikoissairaanhoidon julkisten palveluiden tarpeelle koko maan keskimääräisellä asukaskohtaisella ennusteella somaattisen erikoissairaanhoidon julkisten palveluiden tarpeelle.
- Tarve-ennusteet saadaan henkilötason regressiomallista, jossa kustannuksia selitetään sairastavuudella, demografisilla ja sosioekonomisilla tiedoilla.
- Tarvevakioinneissa on käytetty vuoden 2019 tarvekertoimia, joita ei ole virallisesti julkaistu, mutta niiden laskenta on menetelmällisesti kuvattu THL-raportissa 6/2020, [Sote-rahoituksen tarvevakiointi](#) (Häkkinen U; Holster T; Haula T. ym.). Kertoimien laskennassa on käytetty pääosin 2017–2019 aineistoja.
- Alueiden/kuntien somaattisen erikoissairaanhoidon *tarvevakioitu palvelujen käyttö ja laskennalliset kustannukset* on saatu jakamalla alueiden/kuntien laskennalliset kustannukset ja painotetut episodit alue-/kuntakohtaisella tarvekerroinilla.

Tuotokset

Sairaalan tai erikoisalun kokonaistuotos saadaan laskemalla yhteen painotettujen episodien määrät.

- Tuottavuustietojärjestelmässä hoitopäivät, hoitojaksot ja avohoitokäynnit ovat välisuoritteita tuotoksen aikaansaamiseksi.
- Loppusuorite eli varsinainen tuotos on episodi, joka muodostaa perustan tuottavuuden mittaamiselle.
- Yksi episodi sisältää sairauden tai terveysongelman parantamisen kaikki vaiheet eli kaikki yhdelle potilaalle saman sairauden vuoksi kalenterivuoden aikana kertyneet hoitojaksot ja avohoitokäynnit. Episodi eroaa käsitteestä "hoidettu potilas", koska tuottavuusaineisto osittuu yhden vuoden jaksoihin.
- *Episodituotos, lkm*: Erityyppisten painotettujen episodien sairaalatyyppien keskiarvokustannuksilla painotettu summa, eli Tuotos = Painotetut episodit * Kaikkien sairaalatyyppien episodien keskiarvokustannus.
- *Hoitojaksotuotos, lkm*: Painotettujen hoitajaksojen keskiarvokustannuksilla painotettu summa, eli Tuotos = Painotetut hoitojaksot * Kaikkien sairaalatyyppien avo- ja vuodeosastohoitajaksojen keskiarvokustannus.

Tuotoksia laskettaessa erityyppisten episodien määrät painotetaan (kerrotaan) niille lasketuilla kustannuspainokertoimilla. Episodin laskennasta on enemmän raportissa, joka käsittelee erikoissairaanhoidon episodien laskemista kansallisessa tilastoinnissa².

Tuottajakohtainen episodi

sisältää potilaan saman sairauden vuoksi yksittäisessä sairaalassa annettu koko hoito. Hoitokokonaisuutta tarkastellaan tällöin sairaalakohtaisesti. Tuottavuustarkastelussa poikkileikkausvertailu tehdään aina sairaalaryhmien sisällä, ts. keskussairaaloita verrataan toisiin keskussairaaloihin ja yliopistollisia sairaaloita toisiin yliopistollisiin sairaaloihin. Sairaaloita verrataan toisiinsa ainoastaan poikkileikkausnäkökulmassa.

Tuottavuus

tarkoittaa toiminnan tuotoksen ja sen aikaansaamiseksi käytettyjen panosten välistä suhdetta.

² Linna M, Rauhala A, Lauharanta J, Virtanen M, Häkkinen P, Matveinen P. Erikoissairaanhoidon episodien laskeminen kansallisessa tilastoinnissa. Arviointihankkeen loppuraportti. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos: Avauksia 25/2010.

Taulukoissa käytetyt symbolit

.. tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

– ei yhtään havaintoa

www.thl.fi/sairaaloidentuottavuus

Kirjallisuutta

Linna M, Rauhala A, Lauharanta J, Virtanen M, Häkkinen P, Matveinen P. Erikoissairaanhoidon episodien laskeminen kansallisessa tilastoinnissa. Arviointihankkeen loppuraportti. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos: Avauksia 25/2010.

Häkkinen U, Holster T, Haula T, Kapiainen S, Kokko P, Korajoki M, Mäklin S, Nguyen L, Puroharju T & Peltola M (2020). Sote-rahoituksen tarvevakiointi. THL-raportti 6/2020. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki.

Liitetaulukot:

Liitetaulukko 1:

Painotettujen suoritteiden kehitys yliopistollisissa sairaaloissa vuosina 2016–2020

Liitetaulukko 2:

Painotettujen suoritteiden kehitys keskussairaaloissa vuosina 2016–2020

Liitetaulukko 3:

Painotettujen suoritteiden kehitys muissa sairaaloissa vuosina 2016–2020

Liitetaulukko 4:

Painotettujen suoritteiden kehitys erikoislääkärijohtoisissa terveyskeskussairaaloissa vuosina 2016–2020

Liitetaulukko 5:

Vuodeosastohoitojaksojen määrä sairaalaryhmittäin ja sairaaloittain 2016–2020

Liitetaulukko 6:

Päiväkirurgiahoitojaksojen määrä sairaalaryhmittäin ja sairaaloittain 2016–2020

Liitetaulukko 7:

Päivystyskäyntien määrä sairaalaryhmittäin ja sairaaloittain vuosina 2016–2020

Liitetaulukko 8:

Päivystyskäynnit erikoisaloittain ja sairaaloittain vuonna 2020

Liitetaulukko 9:

Ajanvarauskäyntien määrä sairaalaryhmittäin ja sairaaloittain vuosina 2016–2020

Liitetaulukko 10:

DRG-pisteen kustannukset sairaaloittain somaattisilla erikoisaloilla vuonna 2020

Liitetaulukko 11:

Oman sairaanhoitopiirin sairaaloiden kustannusten osuus alueen kuntien somaattisen erikoissairaanhoidon laskennallisista kustannuksista erikoisaloittain vuonna 2020

Liitetaulukko 12:

Sairaaloiden tunnuslukuja somaattisilla erikoisaloilla vuonna 2020 (lajittelu kustannusten mukaan)

Liitetaulukko 13:

Somaattisen erikoissairaanhoidon tarvevakioidut episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten ero maan keskiarvoon kunnittain vuonna 2020

Liitetaulukko 14:

Ajanvarauskäyntien määrä (ml. päiväkirurgiahoitajaksot) sairaalaryhmittäin ja sairaaloittain 2016–2020

Laatuseloste (SVT)

Sairaaloiden tuottavuus 2020

Tilastotietojen relevanssi

Tilastoraportti sisältää sairaalapalveluiden käyttöä, kustannuksia ja tuottavuutta koskevia tietoja sairaanhoitopiireittäin, hyvinvointialueittain, kunnittain, sairaaloittain ja erikoisaloittain. Lisäksi sairaaloiden toiminta- ja tuottavuustiedot (Benchmarking-tiedot) sisältävät tietoa NordDRG Full -potilasryhmittäin.

Tilastotarkastelussa ovat mukana kaikki sairaanhoitopiirit, viisi aikaisemmin sairaanhoitopiireihin kuulunutta sairaalaa (entiset aluesairaalat tai vastaavat: muu sairaala) sekä kuusi perusterveydenhuollon erikoislääkärihoitoista sairaalaa.

Alueellisessa tarkastelussa on mukana myös yksityissairaaloiden erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito sekä lähes koko yksityissektorin päiväkirurgia. Hilmo-tieto saattaa puuttua joiltakin yksityissektorin toimijoilta.

Tilastoraportti on tarkoitettu sairaaloiden hoitotoiminnan vertailuun, ohjaukseen, arviointiin, päätöksentekoon ja suunnitteluun.

Tilastoraportti pohjautuu Stakesin ja sairaanhoitopiirien yhdessä vuosien 1997–2006 aikana kehittämään sairaaloiden toiminnan ja tuottavuuden seurannan tietojärjestelmään. Tilastoaineisto perustuu sairaaloiden toimittamiin Sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisteritietoihin (Hilmo) sekä erikseen kerättäviin kustannustietoihin.

Tiedonkeruu perustuu Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annettuun lakiin ([668/2008](#)). THL:n lakisääteinen tehtävä on mm. tutkia ja seurata väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tutkia, seurata, arvioida ja kehittää sekä ohjata sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa (2 §).

Tilastoraportin tekstiosassa on kuvattu keskeiset käsitteet ja määritelmät.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Toiminta- ja tuottavuustiedoissa hoitoa tarkastellaan potilasryhmäkohtaisesti. Potilasryhminä käytetään [NordDRG Full -ryhmiä](#), jotka muodostetaan ryhmittelemällä sairaaloiden potilaskohtaiset avo- ja vuodeosastohoitajaksot hoito-ongelman ja voimavarojen kulutuksen mukaan samankaltaisiin potilasryhmiin. Lähes 600 NordDRG Classic -ryhmän lisäksi Full -ryhmittely sisältää avohoitopotilaille tehdyt tähystykset (700-alkuiset ryhmät), pien-toimenpiteet (800-alkuiset ryhmät), kalliit lääkehoidot, diagnostiset toimenpiteet sekä sädehoidon (900-alkuiset ryhmät).

DRG-ryhmittelijänä on käytetty sekä aikasarjoissa että poikkileikkaustarkasteluissa vuoden 2020 NordDRG Full-ryhmittelijää. Vertailukelpoisuuden takia aikasarjassa ryhmitellään kaikki vuodet samalla ryhmittelijällä. Aineistossa kullekin NordDRG-ryhmälle annetaan kustannuspaino, joka kuvaa kyseisen potilasryhmän vaatimaa suhteellista voimavarojen tarvetta. Kustannuspainoina on käytetty THL:n laskemia vuoden 2020 NordDRG Full-raakapainoja, joita on korjattu siten, että ne vastaavat koko maan vuoden 2020 potilasrakennetta eli casemixiä. Laskenta pohjautuu Helsingin ja Uudenmaan, Pirkanmaan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon, Varsinais-Suomen ja Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiirien Hilmon mukana toimitettuihin rivitason kustannustietoihin. Painojen laskentaan on otettu mukaan myös poikkeuksellisen kalliiden ja halpojen hoitajaksojen kustannukset (ns. outlier-kustannukset). DRG-ryhmälle 470U, lyhyt hoito kelpaamaton diagnoosi, on annettu kustannuspaino 0,11.

Tuottavuutta on mitattu tuottavuuden muutoksena omassa toiminnassa vuosien 2016–2020 aikavälillä (aikasarja-analyysi) tai tuottavuutta suhteessa toisiinsa, vastaaviin yksiköihin (poikkileikkaus vuonna 2020). Näkökulma voi olla tuottajakohtainen tai alueellinen. Alueellisessa näkökulmassa tarkastellaan tietyn alueen, sairaanhoitopiirin, hyvinvointialueen tai kunnan väestön käyttämiä palveluja ja niistä aiheutuneita laskennallisia

kustannuksia. Alueellisessa näkökulmassa on otettu huomioon mm. alueen väestön sairastavuus ja ikä- ja sukupuolirakenne.

Tuottavuustiedoissa hoitopäivät, hoitajaksot ja avohoitokäynnit ovat välisuoritteita tuotoksen aikaansaamiseksi. Loppusuorite eli varsinainen tuotos on episodi, joka muodostaa perustan tuottavuuden mittaamiselle. Tuotoksia laskettaessa erityyppisten episodien määrät korjataan niille lasketuilla kustannuspainokertoimilla. Sairaalan tai erikoisalalan kokonaistuotos saadaan laskemalla yhteen painotettujen episodien määrät. Aineistossa painoksina käytetään sairaaloiden kokonais- ja erikoisalakohkaisia kustannuksia.

Tilastoraportti pohjautuu Stakesin ja sairaanhoitopiirien yhdessä vuosien 1997–2006 aikana kehittämään sairaaloiden toiminnan ja tuottavuuden seurannan tietojärjestelmään.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tietojen oikeellisuus riippuu tiedontuottajasta. Alustavat suorite- ja kustannustiedot kootaan yhteen erikoisaloittain THL:ssa ja tietoja verrataan vastaaviin edellisen vuoden tietoihin. Em. tiedot ja DRG-ryhmitelty Hilmo-aineisto toimitetaan sairaaloihin tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi. Mikäli Hilmo-aineiston mukana tulee erikoisalakohkaisia suoritetietoja, joille sairaala ei ole ilmoittanut kustannustietoja, siirretään sairaalasta saadun palautteen mukaan suoritteet niille erikoisaloille, joihin kustannukset on kohdistettu. Esim. lastenkirurgian (20L) erikoisalalan suoritteet siirretään sairaalasta saadun palautteen mukaan joko kirurgian tai lastentautien erikoisaloille.

Erikoisalakohkaisia vertailuja on vaikeuttanut sairaaloiden yhteispäivystys ja akuuttilääketieteen erikoisalalan käyttöönotto. Lähtökohtana vertailuissa on ollut aikaisemmin, että yleislääketieteen osuus sairaalan toiminnasta jätetään sekä suoritteiden että kustannusten osalta pois. Osassa sairaaloita yhteispäivystys on kirjattu kokonaan osaksi erikoissairaanhoitoa ja osassa sairaaloita on otettu akuuttilääketieteen (15) erikoisala käyttöön eivätkä kaikki sairaalat erottele akuuttilääketiedettä perustason (15Y) ja erikoistason (15E) päivystystoiminnaksi. Vuodesta 2017 lähtien on otettu mukaan tuottavuusvertailuun koko sairaalan yhteispäivystys sekä toiminnan että kustannusten osalta.

Tietojen vertailtavuutta heikentää sairaaloiden erilainen tai puutteellinen diagnoosi- ja toimenpidetietojen kirjaaminen perustietojärjestelmiin sekä tietojen yhdistely perustietojärjestelmistä THL:n hoitoilmoitustietosisällöksi. Hoitoilmoitusaineiston tietosisällöstä puuttuu systemaattinen lääkehoitotietojen keruu.

Ongelmana terveyskeskuksissa on käyntien osalta, että käytössä saattaa olla Avohilmon potilashallinnon järjestelmä, joten hoitoilmoitustiedon muuttaminen Hilmo-formaatin mukaiseen muotoon saattaa tuottaa suuria ongelmia tiedon tuottajille.

DRG-ryhmittelijän ominaisuudet ja DRG-kustannuspainot eivät nykyisellään ota välttämättä riittävästi huomioon potilaiden vaikeusastetta. Kustannuspainojen laskennan laajentaminen kaikkiin niihin sairaaloihin, jotka ovat toimittaneet Hilmon mukana myös rivitason kustannustiedot, on saattanut lisätä tietojen luotettavuutta.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea aikaisuus

Tässä tilastoraportissa tarkastellaan vuosien 2016–2020 tietoja. Tuottavuustarkastelun aikajaksoksi on sovittu sairaanhoitopiirien kanssa viisi vuotta. Jotta palvelutuotantoa voidaan vertailla eri vuosien välillä, jokainen vuosi on ryhmitelty viimeisen tarkasteluvuoden NordDRG Full -ryhmittelijällä. Tilastoraportti ilmestyy vuosittain. Tilastojen julkistamista hidastaa sairaaloista tulleet puutteelliset tai virheelliset aineistot, joita joudutaan korjaamaan ja täydentämään jälkikäteen.

THL on julkaissut sairaaloiden tuottavuus 2020 ennakkotiedot toiminta- ja tuottavuustietokantoina kesäkuussa 2021. Ennakkotietojen pohjalta on tietoja korjattu sairaaloista saatujen palautteiden ja THL:n havaitsemien virheiden pohjalta syksyn 2021 ja osittain alkuvuoden 2022 aikana.

Aikaisemmat tilastoraportit löytyvät Julkarista: www.julkari.fi

Sähköiset tietokannat (sairaaloiden toiminta- ja tuottavuustietokannat = [Benchmarking-tiedot](#)) päivitetään uusilla tiedoilla, joten aikaisempia tulostietoja ei ole saatavilla julkisesti verkosta.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Aineiston laatua ja luotettavuutta parannetaan jatkuvasti. Sairaaloiden kirjaamiskäytännöissä ja kustannuslaskennassa on edelleen eroja, jotka saattavat vaikuttaa tuloksiin. Kirjaamiskäytäntöjen ja kustannuslaskennan yhdenmukaistamiseksi tehdään valtakunnallisella tasolla kehittämistyötä, mikä parantaa aineiston laatua ja keskinäistä vertailtavuutta. Myös kansallinen ja kansainvälinen DRG:n kehittämistyö parantaa tämän aineiston laatua. DRG-kehittämistyötä tarvitaan erityisesti erikoissairaanhoidon avohoitopalvelujen ml. etäpalvelujen luokittelussa.

Tietojen vertailukelpoisuuteen tulee suhtautua varauksella erityisesti erikoislääkärihoitoisten terveyskeskussairaaloiden osalta. Niiden toiminta vaihtelee eri sairaaloissa ja eri erikoisaloilla. DRG-mittausmenetelmä ei välttämättä pysty kaikkia näitä eroja ottamaan riittävästi huomioon.

Muun sairaalan ryhmässä on tapahtunut myös rakenteellisia muutoksia, millä on vaikutusta vertailutietoihin. Muu sairaalaryhmä on myös supistunut, koska tästä ryhmästä on poistettu yliopistosairaanhoidopiirin muut sairaalat, jotka on liitetty yliopistosairaaloihin vertailukelpoisuuden parantamiseksi yliopistosairaaloiden ryhmässä.

Vertailukelpoisuutta vaikeuttaa yhteispäivystyksen aiheuttamat muutokset päivystystoimintojen kirjaamisessa. Osalla sairaaloista koko yhteispäivystys kustannuksineen on siirretty osaksi erikoissairaanhoidoa. Tämä on lisännyt episodien lukumäärää. Päivystyskäyntejä kirjataan perinteisille erikoisaloille ja osassa sairaaloita akuuttilääketieteeseen. Kirjaamiskäytäntöjen erilaisuudella on vaikutusta erityisesti erikoisalakohtaiseen vertailuun. Kun vuosien 2017–2020 tietoihin on lisätty sairaaloiden koko yhteispäivystystoiminta ml. perustason päivystys, on se lisännyt viimeisten vuosien kustannuksia ja päivystyskäyntien määrää. Tämä on kuitenkin parantanut tietojen vertailukelpoisuutta, kun kaikkien sairaaloiden tietoihin on muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta lisätty sairaaloiden koko yhteispäivystys. Sairaalan oman tuottavuuden kehitykseen yhteensä sillä ei pitäisi olla vaikutusta, koska lisääntyneiden suoritteiden mukana ovat myös kustannukset lisääntyneet.

Myös yksityisten tuottajien kanssa tekemät sopimukset/ulkoistukset vaikeuttavat vertailua, koska kustannustiedot ja Hilmo-tiedot saattavat näiltä osin olla puutteelliset.

Käyntitietojen poiminnat hoitoilmoitusaineistoon poikkeavat myös jonkin verran toisistaan. Hoitoilmoitukseen on saatettu vastoin Hilmo-ohjeita poimia jo vuosina 2016–2018 hoitokirjeitä, lähetekonsultaatioita, E-käyntejä, vuodeosastopotilaiden konsultaatiokäyntejä sekä hoitajien puheluja. Tuottavuusaineistosta on aikaisemmin THL:n toimesta pyydetty poistamaan sellaisia käyntitietoja, jotka eivät vuoden 2018 ja sitä edeltävien vuosien Hilmo-oppaan tietosisällön mukaan kuulu Hilmo-aineistoon. Aineistossa saattaa kuitenkin joidenkin sairaaloiden osalta olla edelleen mukana sinne kuulumattomia käyntejä. Näiden käyntien merkitys on kuitenkin tuottavuuden näkökulmasta vähäinen, koska niiden kustannuspaino on alhainen. Usein nämä käynnit sisältyvät episodiin.

Aikasarjavertailuun on vaikuttanut vuoden 2019 Hilmo-tietosisällön muutos, jossa aiemmin käytössä olleet terveydenhuollon palveluala- ja saapumistapa-luokitukset korvattiin uusilla yhteystapa- ja kiireellisyysluokituksilla (taulukot 1 ja 2). Uuden tietosisällön mukaisesti ilmoitetuista Hilmo-tiedoista ei voida kaikilta osin määrittellä luotettavasti päiväkirurgian tietoja. Osa sairaaloista toimitti tiedot vielä vuoden 2018 Hilmo-tietosisällön mukaan ja osa uudella tietosisällöllä ja osa molemmilla (laatuselosteen taulukko 1).

Vertailukelpoisuutta heikentää myös se, että joissakin sairaaloissa on aikasarjan aikaisempina vuosina ollut virheellisiä Hilmo- tai kustannustietoja. Jos niitä ei ole korjattu aikaisempaan dataan, muutokset näyttävät suuremmilta kuin ne todellisuudessa ovat.

Tietojen saatavuus ja selkeys

Tuottavuuden mittaamisessa on käytetty yleistä tuottavuuden mittaamistapaa: toiminnan tuotoksen ja sen aikaansaamiseksi käytettyjen panosten välistä suhdetta. Tuotoksena

on käytetty yleisesti sairaaloissa käytössä olevia hoitajaksoja ja avohoitokäyntejä (NordDRG Full -hoitajaksoja) sekä loppusuoritteena sairaanhoitopiirin kanssa yhdessä kehitettyä episodiat. Koska tuottavuuden vertailuun vaikuttaa keskeisesti sairaaloiden potilasrakenne, on tuotoksessa otettu huomioon sairaaloiden erilainen potilasrakenne NordDRG Full -ryhmityksellä ja niiden painokertoimilla. NordDRG on Pohjoismaissa ja Suomessa yleisesti käytetty luokitus, josta on olemassa julkiset luokitusperusteet.

Tilastoraportti julkaistaan kokonaisuudessaan THL:n verkkosivuilla verkkojulkaisuna:

www.thl.fi/tilastot/sairaaloidentuottavuus

Vuoden 2020 tilastoraportin erityiskysymykset

Palvelutuotannon lasku johtui alkuvuonna 2020 alkaneesta koronaepidemiasta. Epidemian takia sairaanhoitopiirit joutuivat siirtämään kiireettömiä hoitoja ja varaamaan resursseja epidemiapotilaiden hoitoon, joka vaati enemmän hoitohenkilökuntaa.

Tässä raportissa päiväkirurgian tiedot on yhdistetty ajanvarauskäyntitietoihin. Päiväkirurgisten tietojen luotettavuus ei ole riittävä johtuen päiväkirurgiaa koskevien Hilmo-tietojen puutteista, jotka liittyvät Hilmo-tietosisällön muutokseen 2019. Tällä ei ole kuitenkaan vaikutusta tuottavuuteen.

Hoitotapahtuman korjauksen yhteydessä muutamat, lähinnä Lifecare-potilastietojärjestelmää käyttävät sairaalat, muodostavat vanhalle tapahtumalle uuden hoitajaksotunnisteen (HJNO-tunnuksen) ja lähettävät korjatut tiedot uudestaan THL:ään eri HJNO-tunnuksella. Kun tieto lähetetään THL:ään, samalle tapahtumalle tulee kaksi HJNO-tunnusta, jolloin hoitotapahtumat ovat myös Hilmosta kahteen kertaan ns. duplikaatteina. Hilmo-opaassa sanotaan, että kun yksittäisen käynnin tai hoitajakson tietoja täydennetään tai korjataan myöhemmin, tämä tapahtuu HJNO-tunnuksen avulla. Tästä syystä tietyn käynnin tai hoitajakson tunnuksen pitää aina olla sama. Duplikaatit eivät kuitenkaan vaikuta niin voimakkaasti episodituottavuuteen kuin hoitajaksotuottavuuteen.

Vuoden 2020 Kymenlaakson keskussairaalan Hilmo-tiedoissa on mukana päivystysapu-puhelut (puh. 116117). Tämän vuoksi päivystyskäyntien lukumäärä on kasvanut 72 prosenttia vuonna 2020 verrattuna edelliseen vuoteen koronaepidemiasta huolimatta. Näitä puheluita on aineistossa noin 38 prosenttia kaikista päivystyskäynneistä. Niitä ei tulisi sisällyttää Hilmo-aineistoon. Myös Etelä-Karjalan vuoden 2019 päivystyskäynneissä on mukana päivystysapu-puhelut, jotka on kuitenkin poistettu vuoden 2020 tiedoista.

Kainuun keskussairaalan tuottavuuden lasku perustui merkittävään kustannusnousuun vuosien 2016–2020 välillä. Vuodesta 2019 vuoteen 2020 Kainuun keskussairaalan palvelutuotanto laski kahdeksan prosenttiyksikköä kustannusten noustessa 19 prosenttiyksikköä. Kustannusten nousuun on vaikuttanut mm. vyörytyksiin tehdyt tarkennukset, palkkaharmonisaatio sekä muu kulujen kasvu.

Laatuselosteen taulukko 1. Hilmon yhteystapa- ja kiireellisyysluokituksen ja palvelu- alaluokituksen muuntotaulu 2020

Palveluala	Kiireellisyys	Yhteystapa	Huom!
1	3 TAI 4	R80	Kiireellisyys aiemmin Saapumistapa -luokituksella
2	E	R10	JA toimenpidetapa JA Leikkaustoimenpide = K (JA tarvittaessa puoleisuus)
5	3 TAI 4	R80	
6	4	R80	
83	E	R10	Kiinnitettävä huomiota käynnin aikaleimoihin.
91	6 TAI 5	R10 TAI R20 TAI R30 TAI R41 TAI R52 TAI R56	
92	E	R10 TAI R20 TAI R30 TAI R41 TAI R52 TAI R56	

Palveluala	Kiireellisyys	Yhteystapa	Huom!
93	E	R10 TAI R20 TAI R30 TAI R41 TAI R52 TAI R56	

Laatuselosteen taulukko 2. Hilmon saapumistapa- ja kiireellisyysluokituksen muutotaulu 2020

Saapumistapa	Kiireellisyys
1	3
2	4
3	3 TAI 4
4	3 TAI 4
5	3 TAI 4
9	3 TAI 4

Laatuselosteen taulukko 3. Hilmo 2020 tietojen toimittaminen vanhan, uuden tai molempien luokitustapojen mukaan

PALTU	Sairaala	Vanha Palve- luala- luoki- tus	Uusi		Vanha/uusi	Huom!
			Yhteystapa/kiireel- lisyy.luokitus	Molemmat luokitukset		
50200	HYKS		x			
40426	Hyvinkään sairaala		x			
40405	Lohjan sairaala		x			
40301	Etelä-Karjalan ks		x			
40317	Etelä-Pohjanmaan ks		x			
90614	Forssan seudun tk	x				
90615	Heinolan tk	x				
90152	Helsingin tk	x				
40316	Kainuun ks		x			
40309	Kanta-Hämeen ks		x			
40315	Keski-Pohjanmaan ks		x			
40302	Keski-Suomen ks		x			
90280	Kuopion tk			x		Suurin osa tiedoista ilmoitettu uudella luokituksella (88,6 %)
50250	KYS	x	x	x		Tiedot ilmoitettu sekä vanhalla että uudella luokituksella.
90286	Kuusamon tk	x				
40314	Kymenlaakson ks		x			
40311	Lapin ks		x			
40310	Länsi-Pohjan ks			x		Suurin osa tiedoista ilmoitettu uudella luokituksella (99,1 %)
40312	Mikkelin ks		x			
40424	Oulaskankaan sai- raala		x			
50275	OYS		x			
90390	Oulun tk			x		Suurin osa tiedoista ilmoitettu vanhalla luokituksella (99,8 %).
90414	Pietarsaaren tk	x				
40304	Pohjois-Karjalan ks	x		x		Suurin osa tiedoista ilmoitettu uudella luokituksella (99,7 %)
40401	Porvoon sairaala		x			
40318	Päijät-Hämeen ks		x			
90643	Raahen seudun tk		x			
40313	Satakunnan ks		x			
40305	Savonlinnan ks		x			
50290	TAYS			x		Suurin osa tiedoista ilmoitettu uudella luokituksella (99,5 %). Vanhalla luokituksella on ilmoitettu osa COXA:n suoritteista, jotka sisältyvät TAYS:n tietoihin.
90545	Turun tk		x			
50230	TYKS	x				Suurin osa tiedoista ilmoitettu vanhalla luokituksella (95,3 %). Loput tietoista ilmoitettu joko pelkästään uudella tai sekä uu- della että vanhalla luokituksella.
40307	Vaasan ks		x			
90572	Varkauden tk	x				Suurin osa tiedoista ilmoitettu uudella luokituksella (98,6 %)
90748	Ylä-Savon tk	x				Suurin osa tiedoista ilmoitettu uudella luokituksella (95,2 %)

Laatuselosteen taulukko 4. Akuuttilääketieteen erikoisalalan suoritteet ja kustannukset 2020

Riviotseikat	Ajanvaraus- käynnit	Päivystys- käynnit	Vuodeosastohoitojaksot	Hoitopäivät/hoitojaksot ¹⁾	Kustannukset
Päijät-Hämeen keskussairaala	88 131	71 952	4 350	3	40 166 000
HYKS	64 550	284 077	404	2	139 151 000
OYS	18 909	89 640	18	2	36 869 000
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	14 602	37 117	1 383	3	14 270 000
Seinäjoen keskussairaala	7 170	29 022			18 553 000
Lapin keskussairaala	4 471	29 643	5	2	14 937 000
Kainuun keskussairaala	3 340	31 148			17 574 000
Kymenlaakson keskussairaala	1 879	135 154			41 140 000
Keski-Suomen keskussairaala	1 139	66 287			21 129 000
Länsi-Pohjan keskussairaala	970	24 560			7 564 000
TYKS	911	107 603	1	13	56 212 000
Kanta-Hämeen keskussairaala	729	39 283	3 955	2	21 734 000
Satakunnan keskussairaala	488	24 106	2 493	2	11 411 000
Savonlinnan keskussairaala	442	10 554			4 138 000
TAYS	439	108 522	6 770	2	53 103 000
KYS	322	5 993	103	3	2 458 000
Vaasan keskussairaala	30	40 718	572	3	10 213 000
Pohjois-Karjalan keskussairaala	2	49 059	4 842	2	25 287 000
Kaikki yhteensä	208 524	1 184 438	24 896	40	535 909 000

1) Keskimääräinen hoitopäivä on laskettu bruttohoitopäivistä (lähtöpäivä-tulopäivä+1).

Päijät-Hämeen keskussairaalassa on ollut vuonna 2020 enemmän ajanvarauskäyntejä akuuttilääketieteen erikoisaloilla kuin päivystyskäyntejä. Akuuttilääketieteen tulee keskittyä äkillisten sairauksien ja vammojen kiireelliseen diagnostiikkaan ja hoitoon, lähinnä päivystykselliseen toimintaan.

DRG-ryhmälle 470U, lyhyt hoito kelpaamaton diagnoosi, on annettu kustannuspaino 0,11. Laatuselosteen taulukosta 5 näkyy sairaaloittain näiden käyntien lukumäärä. Eniten näitä käyntejä oli Kymenlaakson sairaalassa. Yliopistollisista sairaaloista eniten näitä käyntejä oli OYSissa. Yleislääketieteen päivystyksessä saattaa olla käyntejä, jotka on kirjattu ICPC – tautiluokituksella. NordDRG-ryhmittelijä ei tunnista ICPC-tautiluokitusta, joten nämä käynnit ryhmittyvät DRG-luokkaan 470U – kelpaamaton päädiagnoosi, lyhyt hoito.

Laatuselosteen taulukko 5. Käynnit, joissa kelpaamaton päädiagnoosi, lyhyt hoito (NordDRG 470U) sairaaloittain vuonna 2020

Sairaala	Käynnit	Sairaala	Käynnit
Kymenlaakson keskussairaala	57 923	Kuopion terveyskeskus	8 783
Turun terveyskeskus	45 379	HYKS	8 133
Iisalmen sairaala	37 172	Keski-Suomen keskussairaala	7 919
OYS	33 398	Kainuun keskussairaala	7 901
Päijät-Hämeen keskussairaala	28 239	Savonlinnan keskussairaala	7 110
Vaasan keskussairaala	21 282	Kuusamon terveyskeskus	5 624
Forssan sairaala	21 006	TAYS	4 440
Oulun terveyskeskus	17 030	Seinäjoen keskussairaala	4 098
Helsingin terveyskeskus	17 017	Kanta-Hämeen keskussairaala	2 840
Varkauden sairaala	15 795	Pohjois-Karjalan keskussairaala	2 740
TYKS	14 480	Satakunnan keskussairaala	2 619
Mikkelin keskussairaala	13 766	Raahen sairaala	2 026
Länsi-Pohjan keskussairaala	12 855	Pietarsaaren sairaala	1 253
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	11 971	KYS	322
Lapin keskussairaala	10 949	Heinolan terveyskeskus	54

Sairaala	Käynnit	Sairaala	Käynnit
Etelä-Karjalan keskussairaala	10 169		

NordDRG-kustannuspainojen laskennassa on käytetty vuonna 2020 kaikkien niiden sairaaloiden kustannustietoja, jotka ovat toimittaneet rivitason kustannustiedot osana Hilmoaineistoa. Nämä tiedot saatiin kaikista yliopistosairaanhoidopiireistä sekä Pohjois-Karjalan sairaanhoidopiiristä.

Vuoden 2020 sairaaloiden aluetiedoissa on laskettu ensimmäistä kertaa tarvevakioidut tuottavuustiedot myös hyvinvointialueittain. Tarvevakioidut tiedot on laskettu myös sairaanhoidopiireittäin ja kunnittain. Tarvevakioituja aluetietoja ei ole laskettu erikoisaloittain, koska tarvekertoimet on määritelty vain sairaala yhteensä tasolla pois lukien psykiatrian erikoissairaanhoido. Alueelliset erikoisalakohtaiset tiedot on laskettu ikä- ja sukupuolivakioituna entiseen malliin sairaanhoidopiiri-/sairaanhoidoaluealue- sekä kuntakohtaisesti.

Liitetaulukko 1. Painotettujen suoritteiden kehitys yliopistollisissa sairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Yliopistosairaala	2016 (lkm)	2016	2017	2018	2019	2020
Painotetut avo- ja laitoshoidojaksot = DRG-pisteet						
HYKS	2 117 352	100	104	105	115	108
KYS	474 273	100	104	103	106	102
OYS	625 993	100	106	107	114	112
TAYS	878 009	100	104	114	117	115
TYKS	848 104	100	104	102	101	95
Yhteensä	4 943 731	100	104	106	112	107
Painotetut laitoshoidojaksot						
HYKS	1 150 067	100	97	97	105	97
KYS	278 858	100	99	97	99	94
OYS	369 817	100	105	105	104	102
TAYS	542 418	100	100	104	104	100
TYKS	402 550	100	101	97	96	93
Yhteensä	2 743 710	100	100	99	103	98
Painotetut päiväkirurgiset hoitajakset						
HYKS	82 035	100	110	109	92	97
KYS	10 453	100	100	102	104	99
OYS	33 978	100	91	107		
TAYS	25 381	100	100	102	104	103
TYKS	37 956	100	102	106	105	99
Yhteensä	189 803	100	103	107	80	81
Painotetut päivystyskäynnit						
HYKS	130 250	100	150	153	189	218
KYS	29 044	100	140	134	134	127
OYS	27 437	100	194	194	268	246
TAYS	48 777	100	132	190	193	193
TYKS	100 065	100	97	106	108	86
Yhteensä	335 572	100	134	146	167	169
Painotetut ajanvarauskäynnit						
HYKS	755 000	100	105	109	120	107
KYS	155 918	100	106	109	112	111
OYS	194 761	100	98	98	131	130
TAYS	261 434	100	108	121	131	131
TYKS	307 533	100	109	107	104	99
Yhteensä	1 674 646	100	106	109	119	113

Liitetaulukko 2. Painotettujen suoritteiden kehitys keskussairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Keskussairaala	2016 (lkm)	2016	2017	2018	2019	2020
Painotetut avo- ja laitoshoitajaksot = DRG-pisteet						
Etelä-Karjalan keskussairaala	191 212	100	111	120	127	112
Kainuun keskussairaala	121 342	100	92	97	105	91
Kanta-Hämeen keskussairaala	224 876	100	101	101	105	103
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	128 655	100	108	115	126	122
Keski-Suomen keskussairaala	367 359	100	113	109	107	103
Kymenlaakson keskussairaala	238 509	100	110	114	111	97
Lapin keskussairaala	150 375	100	100	102	108	114
Länsi-Pohjan keskussairaala	110 515	100	99	96	101	92
Mikkelin keskussairaala	156 198	100	111	105	102	97
Pohjois-Karjalan keskussairaala	267 704	100	105	106	113	106
Päijät-Hämeen keskussairaala	339 651	100	98	109	111	110
Satakunnan keskussairaala	299 629	100	118	118	124	122
Savonlinnan keskussairaala	68 365	100	105	102	104	89
Seinäjoen keskussairaala	259 402	100	105	106	110	113
Vaasan keskussairaala	207 861	100	99	99	115	113
Yhteensä	3 131 653	100	106	108	112	107
Painotetut laitoshoitajaksot						
Etelä-Karjalan keskussairaala	101 067	100	98	109	115	107
Kainuun keskussairaala	60 886	100	82	88	85	69
Kanta-Hämeen keskussairaala	101 747	100	95	94	93	83
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	65 603	100	97	96	93	98
Keski-Suomen keskussairaala	174 428	100	103	98	95	84
Kymenlaakson keskussairaala	111 351	100	107	105	104	83
Lapin keskussairaala	74 789	100	100	106	97	106
Länsi-Pohjan keskussairaala	53 586	100	97	95	89	79
Mikkelin keskussairaala	85 714	100	102	94	89	82
Pohjois-Karjalan keskussairaala	140 978	100	101	96	101	90
Päijät-Hämeen keskussairaala	162 233	100	95	100	97	87
Satakunnan keskussairaala	153 537	100	101	97	94	86
Savonlinnan keskussairaala	29 966	100	101	92	97	79
Seinäjoen keskussairaala	137 641	100	101	101	100	92
Vaasan keskussairaala	102 787	100	99	100	114	110
Yhteensä	1 556 315	100	99	99	98	90
Painotetut päiväkirurgiset hoitajaksot						
Etelä-Karjalan keskussairaala	8 720	100	103	103	105	
Kainuun keskussairaala	5 054	100	130	133	140	
Kanta-Hämeen keskussairaala	15 916	100	116	120	117	
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	5 284	100	122	142	150	
Keski-Suomen keskussairaala	17 828	100	97	124	137	92
Kymenlaakson keskussairaala	12 090	100	100	96	90	
Lapin keskussairaala	8 375	100	95	84	81	103
Länsi-Pohjan keskussairaala	5 656	100	90	91	93	343
Mikkelin keskussairaala	6 353	100	98	111	107	9
Pohjois-Karjalan keskussairaala	12 205	100	103	123	119	104
Päijät-Hämeen keskussairaala	21 866	100	110	104	115	4
Satakunnan keskussairaala	18 267	100	119	116	122	
Savonlinnan keskussairaala	3 797	100	108	104	104	15
Seinäjoen keskussairaala	13 078	100	97	104		
Vaasan keskussairaala	11 150	100	98	95	169	74
Yhteensä	165 638	100	106	110	110	41
Painotetut päivystyskäynnit						
Etelä-Karjalan keskussairaala	9 099	100	234	253	381	259
Kainuun keskussairaala	8 204	100	135	167	189	223
Kanta-Hämeen keskussairaala	20 023	100	98	100	103	91
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	6 952	100	229	274	306	243
Keski-Suomen keskussairaala	16 473	100	204	197	206	196
Kymenlaakson keskussairaala	16 116	100	165	244	264	263

Keskussairaala	2016 (lkm)	2016	2017	2018	2019	2020
Lapin keskussairaala	14 339	100	103	101	169	145
Länsi-Pohjan keskussairaala	10 654	100	95	98	145	132
Mikkelin keskussairaala	8 359	100	245	250	249	179
Pohjois-Karjalan keskussairaala	33 247	100	115	119	116	106
Päijät-Hämeen keskussairaala	34 821	100	92	96	100	97
Satakunnan keskussairaala	14 973	100	241	231	216	217
Savonlinnan keskussairaala	11 687	100	99	96	95	79
Seinäjoen keskussairaala	15 766	100	103	101	150	173
Vaasan keskussairaala	10 104	100	89	91	321	307
Yhteensä	230 816	100	137	146	174	160
			Painotetut ajanvarauskäynnit			
Etelä-Karjalan keskussairaala	72 326	100	115	122	115	114
Kainuun keskussairaala	47 198	100	93	93	113	107
Kanta-Hämeen keskussairaala	87 190	100	106	106	117	147
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	50 816	100	103	116	141	150
Keski-Suomen keskussairaala	158 630	100	116	110	106	115
Kymenlaakson keskussairaala	98 952	100	106	104	96	98
Lapin keskussairaala	52 873	100	100	100	110	118
Länsi-Pohjan keskussairaala	40 618	100	103	97	107	64
Mikkelin keskussairaala	55 773	100	107	99	100	118
Pohjois-Karjalan keskussairaala	81 274	100	109	114	131	133
Päijät-Hämeen keskussairaala	120 730	100	102	125	132	163
Satakunnan keskussairaala	112 852	100	124	132	152	178
Savonlinnan keskussairaala	22 915	100	113	117	119	121
Seinäjoen keskussairaala	92 918	100	114	116	134	149
Vaasan keskussairaala	83 820	100	100	99	84	98
Yhteensä sairaalatyyppi	1 178 884	100	109	112	118	129

Liitetaulukko 3. Painotettujen suoritteiden kehitys muissa sairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Muu sairaala	2016 (lkm)	2016	2017	2018	2019	2020
Painotetut avo- ja laitoshoitajaksot = DRG-pisteet						
Forssan sairaala	32 700	100	98	66	61	59
Iisalmen sairaala	22 732	100	99	72	70	59
Pietarsaaren sairaala	35 122	100	94	67	27	65
Raahen sairaala	24 246	100	96	56	47	38
Rauman sairaala ¹⁾	..	..	..	..	..	..
Varkauden sairaala	15 536	100	60	105	137	126
Yhteensä	130 336	100	92	70	60	65
Painotetut laitoshoitajaksot						
Forssan sairaala	15 439	100	91	56	58	49
Iisalmen sairaala	13 492	100	93	28	29	21
Pietarsaaren sairaala	16 777	100	81	39	32	27
Raahen sairaala	9 886	100	101	33	37	0
Rauman sairaala ¹⁾	..	..	..	..	..	..
Varkauden sairaala	6 274	100	95	101	100	90
Yhteensä	71 521	100	90	46	46	33
Painotetut päiväkirurgiset hoitajaksot						
Forssan sairaala	2 144	100	107		10	28
Iisalmen sairaala						
Pietarsaaren sairaala	2 067	100	117			
Raahen sairaala	1 941	100	93			
Rauman sairaala ¹⁾	..	..	..	..	..	..
Varkauden sairaala	2 260	100	147	91	117	111
Yhteensä	8 411	100	117	25	34	37
Painotetut päivystyskäynnit						
Forssan sairaala	1 852	100	136			
Iisalmen sairaala	177	100	63	56	53	48
Pietarsaaren sairaala	261	100	74	72	1	1
Raahen sairaala						
Rauman sairaala ¹⁾	..	..	..	..	..	..
Varkauden sairaala	27	100		35	52	28
Yhteensä	2 317	100	122	13	5	4
Painotetut ajanvarauskäynnit						
Forssan sairaala	13 266	100	101	98	82	84
Iisalmen sairaala	9 063	100	110	137	131	116
Pietarsaaren sairaala	16 016	100	106	104	26	113
Raahen sairaala	12 420	100	93	82	63	74
Rauman sairaala ¹⁾	..	..	..	..	..	..
Varkauden sairaala	6 975	100		115	178	163
Yhteensä	57 740	100	90	104	82	104

¹⁾ Rauman sairaalan erikoissairaanhoidon 2019 käsitti lähinnä polikliinista toimintaa, joka siirrettiin Satakunnan sairaanhoitopiirille 1.7.2020 lukien.

Liitetaulukko 4. Painotettujen suoritteiden kehitys erikoislääkärijohtoisissa terveyskeskussairaaloissa vuosina 2016–2020; indeksi 2016 = 100

Erikoislääkärijohtoinen tk-sairaala	2016 (lkm)	2016	2017	2018	2019	2020
Painotetut avo- ja laitoshoidojaksot = DRG-pisteet						
Heinolan terveyskeskus	1 580	100	118	156	202	195
Helsingin terveyskeskus	107 187	100	97	97	27	24
Kuopion terveyskeskus	5 844	100	95	83	115	127
Kuusamon terveyskeskus	5 894	100	37	53	58	50
Oulun terveyskeskus						
Porin terveyskeskus ¹⁾						
Turun terveyskeskus	38 920	100	90	88	94	86
Yhteensä	187 953	100	95	79	43	40
Painotetut laitoshoidojaksot						
Heinolan terveyskeskus						
Helsingin terveyskeskus	57 199	100	100	97	3	
Kuopion terveyskeskus	1 864	100	98	67	96	79
Kuusamon terveyskeskus	3 371	100	0	0		
Oulun terveyskeskus						
Porin terveyskeskus ¹⁾	23 293	100	104			
Turun terveyskeskus	16 795	100	82	84	102	81
Yhteensä	102 522	100	95	69	20	15
Painotetut päiväkirurgiset hoitajakset						
Heinolan terveyskeskus	500	100	58	74	45	23
Helsingin terveyskeskus						
Kuopion terveyskeskus						
Kuusamon terveyskeskus	158	100	58	132	160	
Oulun terveyskeskus						
Porin terveyskeskus ¹⁾						
Turun terveyskeskus	260	100	81	24		
Yhteensä	917	100	65	70	52	12
Painotetut päivystyskäynnit						
Heinolan terveyskeskus						
Helsingin terveyskeskus	19 344	100	101	107	2	0
Kuopion terveyskeskus						
Kuusamon terveyskeskus ²⁾						
Oulun terveyskeskus						
Porin terveyskeskus ¹⁾	672	100	79			
Turun terveyskeskus	440	100	89	39	40	39
Yhteensä	20 456	100	100	102	3	1
Painotetut ajanvarauskäynnit						
Heinolan terveyskeskus	1 080	100	146	193	275	274
Helsingin terveyskeskus	30 644	100	88	92	89	84
Kuopion terveyskeskus	3 980	100	93	91	124	149
Kuusamon terveyskeskus	2 366	100	89	122	134	124
Oulun terveyskeskus	77	100				
Porin terveyskeskus ¹⁾	4 485	100				
Turun terveyskeskus	21 426	100	97	93	91	92
Yhteensä	64 058	100	94	89	92	93

¹⁾ Erikoissairaanhoidotoiminta loppui 1.1.2018 alkaen.

²⁾ STM:n erityislupa ympärivuorokautisen päivystyksen järjestämiseen

Liitetaulukko 5. Vuodeosastohoitojaksojen määrä sairaalaryhmittäin ja sairaaloittain 2016–2020

	2016	2017	2018	2019	2020	Muutos 2020/2019	Muutos 2020/2019	Muutos 2020/2016
Yliopistosairaala	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	%
HYKS	159 455	163 258	162 010	174 990	165 156	-9 834	-5,62	3,58
KYS	41 290	41 842	40 886	40 590	37 766	-2 824	-6,96	-8,53
OYS	49 156	50 273	50 102	49 052	47 386	-1 666	-3,40	-3,60
TAYS	82 955	83 634	85 786	84 340	77 592	-6 748	-8,00	-6,46
TYKS	57 991	57 428	56 821	55 684	53 721	-1 963	-3,53	-7,36
Yhteensä	390 847	396 435	395 605	404 656	381 621	-23 035	-5,69	-2,36
Keskussairaala								
Etelä-Karjalan keskussairaala	17 361	17 094	20 572	23 836	21 673	-2 163	-9,07	24,84
Kainuun keskussairaala	11 699	9 383	9 983	9 333	7 366	-1 967	-21,08	-37,04
Kanta-Hämeen keskussairaala	21 233	19 130	19 495	19 282	16 703	-2 579	-13,38	-21,33
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	13 663	13 095	12 761	12 606	13 868	1 262	10,01	1,50
Keski-Suomen keskussairaala	30 485	30 532	29 439	29 020	25 788	-3 232	-11,14	-15,41
Kymenlaakson keskussairaala	21 182	21 791	21 089	21 309	15 783	-5 526	-25,93	-25,49
Lapin keskussairaala	16 147	16 090	15 615	15 921	14 568	-1 353	-8,50	-9,78
Länsi-Pohjan keskussairaala	10 523	10 214	9 830	9 303	7 889	-1 414	-15,20	-25,03
Mikkelin keskussairaala	16 239	16 273	16 002	15 768	14 545	-1 223	-7,76	-10,43
Pohjois-Karjalan keskussairaala	26 053	26 348	26 448	25 861	22 897	-2 964	-11,46	-12,11
Päijät-Hämeen keskussairaala	30 619	29 251	32 075	31 004	27 586	-3 418	-11,02	-9,91
Satakunnan keskussairaala	28 502	31 986	30 213	27 465	24 055	-3 410	-12,42	-15,60
Savonlinnan keskussairaala	5 819	5 989	5 764	5 892	4 503	-1 389	-23,57	-22,62
Seinäjoen keskussairaala	22 359	22 296	22 212	22 487	20 514	-1 973	-8,77	-8,25
Vaasan keskussairaala	19 166	19 747	19 190	24 905	24 296	-609	-2,45	26,77
Yhteensä	291 050	289 219	290 688	293 992	262 034	-31 958	-10,87	-9,97
Muu sairaala								
Forssan sairaala	3 650	3 368	2 525	2 626	2 238	-388	-14,78	-38,68
Iisalmen sairaala	3 609	3 919	1 290	1 216	919	-297	-24,42	-74,54
Pietarsaaren sairaala	3 460	2 815	1 080	768	653	-115	-14,97	-81,13
Raahen sairaala ¹⁾	2 263	2 290	1 507	1 724	1	-1 723	-99,94	-99,96
Rauman sairaala ²⁾								
Varkauden sairaala	1 752	1 730	1 892	1 816	1 707	-109	-6,00	-2,57
Yhteensä	14 734	14 122	8 294	8 150	5 518	-2 632	-32,29	-62,55
Erikoislääkärijohtoinen tk-sairaala								
Heinolan terveyskeskus								
Helsingin terveyskeskus	14 640	14 935	14 878	475		-475	-100,00	-100,00
Kuopion terveyskeskus	302	285	207	321	255	-66	-20,56	-15,56
Kuusamon terveyskeskus	1 304	5	1			-	-	-
Oulun terveyskeskus						..	..	..
Porin terveyskeskus ³⁾	5 892	6 236				..	..	..
Turun terveyskeskus	4 171	3 221	3 323	3 854	3 148	-706	-18,32	-24,53
Yhteensä sairaalatyyppi	26 309	24 682	18 409	4 650	3 403	-1 247	-26,82	-87,07
Kaikki sairaalat yhteensä	722 940	724 458	712 996	711 448	652 576	-58 872	-8,27	-9,73

1) Operatiivinen osasto suljettu 1.7.2019.

2) Rauman sairaalan erikoissairaanhoito 2019 käsitti lähinnä poliklinista toimintaa, joka siirrettiin Satakunnan sairaanhoitopiirille 1.7.2020 lukien.

3) Erikoissairaanhoitotoiminta loppunut 1.1.2018

Liitetaulukko 6. Päiväkirurgiahoitojaksojen määrä sairaalaryhmittäin ja sairaaloittain 2016–2020

	2016	2017	2018	2019	2020	Muutos 2020/2019	Muutos 2020/2019	Muutos 2020/2016
Yliopistosairaala	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	%
HYKS	32 382	36 287	36 198	30 929	30 645	-284	-1	-5
KYS	5 177	5 044	5 243	5 368	5 134	-234	-4	-1
OYS	12 578	10 998	12 956					
TAYS	11 913	11 417	11 332	11 638	10 699	-939	-8	-10
TYKS	17 570	17 038	16 572	17 133	16 026	-1 107	-6	-9
Yhteensä	79 620	80 784	82 301	65 068	62 504	-2 564	-4	-21
Keskussairaala								
Etelä-Karjalan keskussairaala	4 093	4 387	4 445	4 317		-4 317	-100	-100
Kainuun keskussairaala	2 286	2 490	2 457	2 551		-2 551	-100	-100
Kanta-Hämeen keskussairaala	5 670	6 106	6 100	6 167		-6 167	-100	-100
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	2 875	2 954	3 146	3 384		-3 384	-100	-100
Keski-Suomen keskussairaala	7 522	7 323	8 326	8 642	4 969	-3 673	-43	-34
Kymenlaakson keskussairaala	5 780	5 405	5 429	3 838		-3 838	-100	-100
Lapin keskussairaala	3 897	3 710	3 442	4 445	5 514	1 069	24	41
Länsi-Pohjan keskussairaala	2 627	2 461	2 404	2 462	26 741	24 279	986	918
Mikkelin keskussairaala	3 099	3 112	3 258	3 392	199	-3 193	-94	-94
Pohjois-Karjalan keskussairaala	5 476	5 654	6 343	6 332	5 640	-692	-11	3
Päijät-Hämeen keskussairaala	9 835	9 337	9 268	9 779	442	-9 337	-95	-96
Satakunnan keskussairaala	8 325	9 192	7 899	8 465		-8 465	-100	-100
Savonlinnan keskussairaala	1 626	1 836	1 715	1 651	235	-1 416	-86	-86
Seinäjoen keskussairaala	5 821	5 601	5 871					-100
Vaasan keskussairaala	4 922	4 724	4 788	23 927	7 949	-15 978	-67	61
Yhteensä sairaalatyyppi	73 854	74 292	74 891	89 352	51 689	-37 663	-42	-30
Muu sairaala								
Forssan sairaala	901	926		157	457	300	191	-49
Iisalmen sairaala								
Pietarsaaren sairaala	1 046	1 124						-100
Raahen sairaala ¹⁾	1 125	1 088						-100
Rauman sairaala ²⁾								
Varkauden sairaala	1 033	1 370	1 419	865	801	-64	-7	-22
Yhteensä sairaalatyyppi	4 105	4 508	1 419	1 022	1 258	236	23	-69
Erikoislääkärijohtoinen tk-sairaala								
Heinolan terveyskeskus	195	134	247	311	363	52	17	86
Helsingin terveyskeskus								
Kuopion terveyskeskus								
Kuusamon terveyskeskus	449	264	639	786		-786	-100	-100
Oulun terveyskeskus								
Porin terveyskeskus ³⁾								
Turun terveyskeskus	179	154	45					-100
Yhteensä sairaalatyyppi	823	552	931	1 097	363	-734	-67	-56
Kaikki sairaalat yhteensä	158 402	160 136	159 542	156 539	115 814	-40 725	-26,02	-26,89

¹⁾ Operatiivinen osasto suljettu 1.7.2019.

²⁾ Rauman sairaalan erikoissairaanhoito 2019 käsitti lähinnä polikliinista toimintaa, joka siirrettiin Satakunnan sairaanhoitopiirille 1.7.2020 lukien.

³⁾ Erikoissairaanhoitotoiminta loppunut 1.1.2018

Liitetaulukko 7. Päivystyskäyntien määrä sairaalaryhmittäin ja sairaaloittain vuosina 2016–2020

	2016	2017	2018	2019	2020	Muutos 2020/2019	Muutos 2020/2019	Muutos 2020/2016
Yliopistosairaala	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm	%	%
HYKS ¹⁾	235 760	385 172	395 514	486 045	461 440	-24 605	-5,06	95,7
KYS	52 796	51 896	49 456	47 855	43 724	-4 131	-8,63	-17,2
OYS	46 459	117 770	109 941	109 189	103 501	-5 688	-5,21	122,8
TAYS	93 986	135 018	132 558	132 165	132 751	586	0,44	41,2
TYKS	157 886	154 114	162 424	162 683	134 491	-28 192	-17,33	-14,8
Yhteensä sairaalatyyppi	586 887	843 970	849 893	937 937	875 907	-62 030	-6,61	49,2
Keskussairaala								
Etelä-Karjalan keskussairaala	18 900	40 314	49 768	83 954	49 767	-34 187	-40,72	163,3
Kainuun keskussairaala	17 544	33 396	37 360	39 174	47 013	7 839	20,01	168,0
Kanta-Hämeen keskussairaala	47 509	46 371	48 212	48 053	43 051	-5 002	-10,41	-9,4
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	16 284	39 211	45 572	44 798	40 474	-4 324	-9,65	148,6
Keski-Suomen keskussairaala	36 045	77 974	79 654	85 677	79 947	-5 730	-6,69	121,8
Kymenlaakson keskussairaala	34 422	72 345	94 310	82 400	141 647	59 247	71,90	311,5
Lapin keskussairaala	34 407	35 050	34 732	35 115	34 366	-749	-2,13	-0,1
Länsi-Pohjan keskussairaala	25 583	24 591	25 271	25 762	25 747	-15	-0,06	0,6
Mikkelin keskussairaala	19 354	50 625	52 577	50 710	40 763	-9 947	-19,62	110,6
Pohjois-Karjalan keskussairaala	65 567	63 826	63 331	61 701	52 207	-9 494	-15,39	-20,4
Päijät-Hämeen keskussairaala	83 885	77 023	80 558	82 714	81 154	-1 560	-1,89	-3,3
Satakunnan keskussairaala	28 113	68 937	69 764	68 701	66 809	-1 892	-2,75	137,6
Savonlinnan keskussairaala	28 087	27 284	26 629	26 307	21 228	-5 079	-19,31	-24,4
Seinäjoen keskussairaala	33 394	34 203	33 186	49 233	44 607	-4 626	-9,40	33,6
Vaasan keskussairaala	21 241	21 724	21 992	55 505	65 765	10 260	18,48	209,6
Yhteensä sairaalatyyppi	510 335	712 874	762 916	839 804	834 545	-5 259	-0,63	63,5
Muu sairaala								
Forssan sairaala	4 359	5 622				-	-	-
Iisalmen sairaala	768	430	375	341	334	-7	-2,05	-56,5
Pietarsaaren sairaala	673	489	471	6	4	-2	-33,33	-99,4
Raahen sairaala						-	-	-
Rauman sairaala ²⁾								
Varkauden sairaala	139		34	48	37	..	..	-73,4
Yhteensä sairaalatyyppi	5 939	6 541	880	395	375	-20	-5,06	-93,7
Erikoislääkärijohtoinen tk-sairaala								
Heinolan terveyskeskus						-	-	-
Helsingin terveyskeskus	45 450	45 193	48 681	949	40	-909	-95,79	-99,9
Kuopion terveyskeskus		3	4	4	4	0	0,00	#JAKO/0!
Kuusamon terveyskeskus						-	-	-
Oulun terveyskeskus					1	-	-	-
Porin terveyskeskus ³⁾	1 712	1 194						
Turun terveyskeskus	3 317	3 108	720	870	838	-32	-3,68	-74,7
Yhteensä sairaalatyyppi	50 479	49 498	49 405	1 823	883	-940	-51,56	-98,3
Kaikki sairaalat yhteensä	1 153 640	1 612 883	1 663 094	1 779 959	1 711 710	-68 249	-3,83	48,4

1) Helsingin kaupungin yhteispäivystys siirretty osaksi Hyksin toimintaa

2) Rauman sairaalan erikoissairaanhoito 2019 käsitti lähinnä polikliinista toimintaa, joka siirrettiin Satakunnan sairaanhoitopiirille 1.7.2020 lukien

3) Erikoissairaanhoitotoiminta loppui 1.1.2018

Liitetaulukko 8. Päivystyskäynnit erikoisaloittain ja sairaaloittain 2020

Sairaalat	Sisätaudit	Akuutti-lääketiede	Kirurgia	Neuro-kirurgia	Naisten-taudit ja synn.	Lasten-taudit	Silmä-taudit	Korva-, nenä- ja kurkkut.	Foniatria	Hammas- ja suusair.	Ihotaudit ja allergologia	Syöpä-taudit	Neurologia	Lasten-neurologia	Keuhko-sair.	Yleis-lääketiede	Muut erikois-alat	Yhteensä
Yliopistosairaala	55 482	595 835	37 023	1 823	32 971	26 857	19 641	12 125	1	17 315	7 338	826	10 227	12	189	58 217	25	875 907
HYKS	43 120	284 077	24 047	1 064	9 566	741	9 198	5 574		14 857	5 795	9	5 107	4	68	58 213		461 440
KYS	11 287	5 993	11 699	729	3 505	1 994	1 859	1 288		194	48	34	5 077	4	10		3	43 724
OYS	155	89 640	288	5	4 454	5 266	1 385	880		87	1 323		8				10	103 501
TAYS	376	108 522	770	24	10 914	4 989	4 024	2 089	1	142	18	735	24	4	107		12	132 751
TYKS	544	107 603	219	1	4 532	13 867	3 175	2 294		2 035	154	48	11		4	4		134 491
Keskussairaala	91 056	588 603	46 897		24 793	7 673	12 407	6 168		9 574	220	184	5 985	22	705	39 961	297	834 545
Etelä-Karjalan keskussairaala	9 061		6 312		1 780	586	424	344		11	16	79	372	4	114	30 663	1	49 767
Kainuun keskussairaala	7 051	31 148	5 183		862	331	383	376		4	1		1 606	11	45		12	47 013
Kanta-Hämeen keskussairaala	501	39 283	36		1 548	370	754	392		154	2		11					43 051
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	8	37 117	57		1 307	1 334	386	173		31	7		54					40 474
Keski-Suomen keskussairaala	4 471	66 287	56		5 346	26	2 588	1 042		30	47	6	11	1	1		35	79 947
Kymenlaakson keskussairaala	2 301	135 154	1 392		1 656	4	20	406		207		65	177		265			141 647
Lapin keskussairaala	734	29 643	1 980		752	456	614	101		34	19	7	2	1	11		12	34 366
Länsi-Pohjan keskussairaala	26	24 560	68		469	12	383	175		9	8	3	2		23		9	25 747
Mikkelin keskussairaala	26 188		7 260		1 456	51	873	380		11	2	1	1 729		75	2 737		40 763
Pohjois-Karjalan keskussairaala	135	49 059	6		1 135	110	865	607		76	89	2				16	107	52 207
Päijät-Hämeen keskussairaala	10	71 952	1		2 190	2	1 308	289		5 376	8		1				17	81 154
Satakunnan keskussairaala	17 796	24 106	9 088		2 430	1 313	1 716	1 022		2 804	1	3	3	2	6	6 517	2	66 809
Savonlinnan keskussairaala	4 579	10 554	4 857		163	167	108	262		17	8		476		9	28		21 228
Seinäjoen keskussairaala	4 948	29 022	3 630		2 427	1 306	1 314	303		34	10	3	1 476		131		3	44 607
Vaasan keskussairaala	13 247	40 718	6 971		1 272	1 605	671	296		776	2	15	65	3	25		99	65 765
Muut sairaalat	21		7		50	7	241	47							2			375
Forssan sairaala																		
Iisalmen sairaala	1		2		49		239	43										334
Pietarsaaren sairaala						4												4
Raahen sairaala																		
Rauman sairaala ¹⁾																		
Varkauden sairaala	20		5		1	3	2	4							2			37
Terveyskeskus	180					260	88	354					1					883
Heinolan terveyskeskus																		
Helsingin terveyskeskus	40																	40
Kuopion terveyskeskus	3												1					4
Kuusamon terveyskeskus																		
Oulun terveyskeskus						1												1
Turun terveyskeskus	137					259	88	354										838
Kaikki yhteensä	146 739	1 184 438	83 927	1 823	57 814	34 797	32 377	18 694	1	26 889	7 558	1 010	16 213	34	896	98 178	322	1 711 710

Liitetaulukko 9. Ajanvarauskäyntien määrä sairaalaryhmittäin ja sairaaloittain vuosina 2016–2020

	2016 lkm	2017 lkm	2018 lkm	2019 lkm	2020 lkm	Muutos 2020/2019 lkm	Muutos 2020/2019 %	Muutos 2020/2016 %
Yliopistosairaala								
HYKS	1 448 973	1 521 142	1 570 414	1 755 210	1 730 539	-24 671	-1,4	19,4
KYS	313 209	331 655	339 009	342 417	334 324	-8 093	-2,4	6,7
OYS	401 971	384 826	368 043	453 647	464 828	11 181	2,5	15,6
TAYS	579 837	615 749	630 459	682 961	675 745	-7 216	-1,1	16,5
TYKS	562 258	579 094	592 295	604 818	576 410	-28 408	-4,7	2,5
Yhteensä sairaalatyyppi	3 306 248	3 432 466	3 500 220	3 839 053	3 781 846	-57 207	-1,5	14,4
Keskussairaala								
Etelä-Karjalan keskussairaala	170 873	196 829	210 447	195 361	170 013	-25 348	-13,0	-0,5
Kainuun keskussairaala	100 233	99 020	95 504	101 214	94 967	-6 247	-6,2	-5,3
Kanta-Hämeen keskussairaala	187 293	193 173	192 657	200 586	219 448	18 862	9,4	17,2
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	120 061	120 456	132 101	152 132	147 802	-4 330	-2,8	23,1
Keski-Suomen keskussairaala	362 607	424 353	392 385	378 170	377 058	-1 112	-0,3	4,0
Kymenlaakson keskussairaala	218 656	230 866	221 641	174 879	175 799	920	0,5	-19,6
Lapin keskussairaala	128 921	129 000	130 925	131 253	150 070	18 817	14,3	16,4
Länsi-Pohjan keskussairaala	88 893	92 538	87 920	96 771	67 066	-29 705	-30,7	-24,6
Mikkelin keskussairaala	125 750	127 993	119 965	121 481	139 983	18 502	15,2	11,3
Pohjois-Karjalan keskussairaala	171 823	177 569	188 676	210 178	211 092	914	0,4	22,9
Päijät-Hämeen keskussairaala	263 823	264 068	279 741	325 451	383 900	58 449	18,0	45,5
Satakunnan keskussairaala	296 009	315 347	324 917	342 697	363 487	20 790	6,1	22,8
Savonlinnan keskussairaala	61 367	62 715	65 188	65 052	62 628	-2 424	-3,7	2,1
Seinäjoen keskussairaala	204 133	220 073	225 168	235 821	237 974	2 153	0,9	16,6
Vaasan keskussairaala	182 566	177 792	171 433	139 907	161 627	21 720	15,5	-11,5
Yhteensä sairaalatyyppi	2 683 008	2 831 792	2 838 668	2 870 953	2 962 914	91 961	3,2	10,4
Muu sairaala								
Forssan sairaala	34 649	34 467	33 582	35 766	39 112	3 346	9,4	12,9
Iisalmen sairaala	44 695	50 649	52 582	52 862	51 507	-1 355	-2,6	15,2
Pietarsaaren sairaala	34 905	37 518	35 413	8 831	37 608	28 777	325,9	7,7
Raahan sairaala	29 465	27 045	23 955	18 466	21 838	3 372	18,3	-25,9
Rauman sairaala ¹⁾								
Varkauden sairaala	27 350		29 596	32 679	31 395	-1 284	-3,9	14,8
Yhteensä sairaalatyyppi	171 064	149 679	175 128	148 604	181 460	32 856	22,1	6,1
Erikoislääkärijohtoinen tk-sairaala								
Heinolan terveyskeskus	2 481	3 635	5 698	6 673	6 265	-408	-6,1	152,5
Helsingin terveyskeskus	71 731	61 857	66 260	64 506	63 571	-935	-1,4	-11,4
Kuopion terveyskeskus	11 903	11 953	11 415	15 700	20 693	4 993	31,8	73,8
Kuusamon terveyskeskus	9 366	9 215	12 219	12 494	11 001	-1 493	-11,9	17,5
Oulun terveyskeskus	750	3 605		3 962	18 608	..	..	..
Porin terveyskeskus ²⁾	10 851	9 717						
Turun terveyskeskus	79 392	80 623	71 215	73 127	79 725	6 598	9,0	0,4
Yhteensä sairaalatyyppi	186 474	180 605	166 807	176 462	199 863	23 401	13,3	7,2
Kaikki sairaalat yhteensä	6 346 794	6 594 542	6 680 823	7 035 072	7 126 083	91 011	1,3	12,3

1) Rauman sairaalan erikoissairaanhoito 2019 käsitti lähinnä polikliinista toimintaa, joka siirrettiin Satakunnan sairaanhoitopiirille 1.7.2020 lukien

2) Erikoissairaanhoidon toiminta loppui 1.1.2018

Liitetaulukko10. DRG-pisteen kustannukset sairaaloittain somaattisilla erikoisaloilla vuonna 2020

Sairaalatyyppi	Sairaala	DRG-pisteet Lkm	Kustannukset Euro	Kustannukset/ DRG-piste Euro	Poikkeama sairaalatyyppin keskikustan- nuksesta/ DRG-piste Euro
Yliopistosairaala	HYKS	2 502 070	1 809 333 000	723	35
Yliopistosairaala	KYS	527 372	358 206 000	679	-9
Yliopistosairaala	TYKS	875 361	583 375 000	666	-22
Yliopistosairaala	OYS	763 005	504 507 000	661	-27
Yliopistosairaala	TAYS	1 100 120	713 006 000	648	-40
Yliopistosairaala	Yhteensä	5 767 928	3 968 427 000	688	0
Keskussairaala	Kainuun keskussairaala	121 188	101 042 000	834	224
Keskussairaala	Savonlinnan keskussairaala	66 647	49 061 000	736	127
Keskussairaala	Etelä-Karjalan keskussairaala	233 826	170 029 000	727	118
Keskussairaala	Mikkelin keskussairaala	165 378	115 938 000	701	91
Keskussairaala	Kymenlaakson keskussairaala	252 983	168 926 000	668	58
Keskussairaala	Lapin keskussairaala	186 474	123 776 000	664	54
Keskussairaala	Vaasan keskussairaala	256 265	167 481 000	654	44
Keskussairaala	Länsi-Pohjan keskussairaala	110 986	71 979 000	649	39
Keskussairaala	Seinäjoen keskussairaala	319 226	201 407 000	631	21
Keskussairaala	Kanta-Hämeen keskussairaala	251 946	148 580 000	590	-20
Keskussairaala	Keski-Suomen keskussairaala	412 779	235 050 000	569	-40
Keskussairaala	Pohjois-Karjalan keskussairaala	308 901	169 254 000	548	-62
Keskussairaala	Keski-Pohjanmaan keskussairaala	171 501	93 224 000	544	-66
Keskussairaala	Päijät-Hämeen keskussairaala	408 339	220 040 000	539	-71
Keskussairaala	Satakunnan keskussairaala	397 752	197 850 000	497	-112
Keskussairaala	Yhteensä	3 664 191	2 233 637 000	610	0
Muu sairaala	Raahen sairaala	10 032	7 542 000	752	166
Muu sairaala	Iisalmen sairaala	14 686	10 055 000	685	99
Muu sairaala	Forssan sairaala	21 108	13 767 000	652	67
Muu sairaala	Varkauden sairaala	21 306	11 353 000	533	-53
Muu sairaala	Pietarsaaren sairaala	24 770	11 094 000	448	-138
Muu sairaala	Rauman sairaala	..	..	..	..
Muut sairaala	Yhteensä	91 902	53 811 000	586	0
Terveyskeskus	Kuusamon terveyskeskus	3 197	4 299 000	1 345	714
Terveyskeskus	Turun terveyskeskus	36 610	26 412 000	721	91
Terveyskeskus	Oulun terveyskeskus	2 698	1 721 000	638	7
Terveyskeskus	Heinolan terveyskeskus	3 356	1 887 000	562	-68
Terveyskeskus	Helsingin terveyskeskus	28 225	13 892 000	492	-138
Terveyskeskus	Kuopion terveyskeskus	8 080	3 593 000	445	-186
Terveyskeskus	Yhteensä	82 166	51 804 000	630	0
Kaikki sairaalat	Yhteensä	9 606 186	6 307 679 000	657	0

Liitetaulukko 11. Oman sairaanhoitopiirin tai sairaanhoitoalueen (HUS) sairaaloiden kustannusten osuus alueen kuntien somaattisen erikoissairaanhoidon laskennallisista kustannuksista erikoisaloittain vuonna 2020

	Sisä- taudit	Kirurgia	Neuro- kirurgia	Naisten- taudit ja synny- tykset	Lasten- taudit	Silmä- taudit	Korva-, nenä- ja kurkku- taudit	Hammas- suu- ja leuka- sairaudet	Ihotaudit ja allergo- logia	Syöpä- taudit	Neuro- logia	Lasten- neuro- logia	Keuhko- sairaudet	Yleis- lääke- tiede	Akuutti- lääke- tiede ²⁾	Muut	Erikoisalat yhteensä
Etelä-Karjalan shp	91	86	27	93	78	81	92	83	98	96	94	84	98	100	7	94	88
Etelä-Pohjanmaan shp	84	82	19	90	72	95	79	93	94	58	89	19	92	4	97	99	83
Etelä-Savon shp	89	75	18	80	70	81	84	86	96	59	84	19	94	99	7	91	80
Helsingin ja Uudenmaan shp ¹⁾																	
- HYKS-sairaanhoitoalue	93	97	98	99	99	99	98	98	99	99	98	99	99	98	96	99	97
- Hyvinkään sairaanhoitoalue	97	97	97	99	99	97	99	99	98	99	98	100	99	97	97	99	98
- Lohjan sairaanhoitoalue	98	98	97	100	99	100	99	98	100	100	98	99	100	77	98	99	98
- Länsi-uudenmaan sairaanhoitoalue	99	98	91	99	100	100	99	98	99	100	99	100	99	99	99	92	98
- Porvoon sairaanhoitoalue	97	97	97	83	94	99	97	95	99	92	97	99	98	67	97	94	96
Itä-Savon shp	90	79	8	40	31	86	88	93	96	26	61	3	95	92	97	42	79
Kainuun shp	90	75	13	90	74	77	67	84	92	30	88	85	97	8	99	73	81
Kanta-Hämeen shp	72	67	14	80	60	72	71	83	90	59	78	85	91	6	94	90	71
Keski-Pohjanmaan shp	86	72	14	86	76	78	77	86	96	75	91	24	95	0	97	79	80
Keski-Suomen shp	90	91	16	91	68	91	91	94	96	98	85	86	97	1	96	96	88
Kymenlaakson shp	90	75	11	89	67	70	86	80	95	93	89	86	98	11	99	88	84
Lapin shp	88	78	13	88	76	78	62	88	95	51	89	87	96	1	96	89	80
Länsi-Pohjan shp	87	73	12	88	67	82	76	63	90	61	79	13	96	3	94	70	78
Pirkanmaan shp	97	96	96	96	89	96	97	97	97	98	97	94	98	6	97	98	96
Pohjois-Karjalan shp	90	85	14	90	82	93	93	83	97	95	82	94	97	99	98	91	88
Pohjois-Pohjanmaan shp	89	94	97	88	87	88	94	91	97	96	92	96	94	0	94	93	92
Pohjois-Savon shp	86	91	96	94	88	78	87	98	72	98	92	98	94	0	78	92	90
Päijät-Hämeen shp	90	75	13	91	66	88	82	76	93	43	88	84	94	5	97	93	80
Satakunnan shp	89	79	13	87	66	86	68	90	93	83	78	83	95	98	92	96	81
Vaasan shp	84	81	20	73	58	72	79	90	89	95	84	79	82	18	93	58	79
Varsinais-Suomen shp	85	94	96	97	86	92	94	97	98	98	97	86	98	55	96	95	92

¹⁾ HUS:n hammas, suu- ja leukasairauksien kustannukset ja suoritukset sisältyvät kirurgian erikoisalan toimintaan.

²⁾ Akuuttilääketieteen erikoisalan käyttö vaihtelee sairaanhoitopiireissä; osassa sairaanhoitopiirejä päivystystoiminta kirjataan muille erikoisaloille.

Liitetaulukko 12. Sairaaloiden tunnuslukuja somaattisilla erikoisaloilla vuonna 2020 (lajittelu kustannusten mukaan)

Sairaala	Kustannukset euro	Painotetut episodit lkm	Episodit lkm	Painotetut	Avo- ja	Avo- ja	Painotetut	Laitos-	Painotetut	Päivä-	Päivä-	Painotetut	Ajan-varaus-	Painotetut	Casemix- indeksi/ vuodeos	Casemix- indeksi/ +päiki	Casemix- indeksi/ %avo- ja laitos- jaksot	Käyntien + päiki lkm	Hp/ hoito- jaksot
				laitoshoito- jaksot lkm	laitoshoito- jaksot lkm	laitoshoito- jaksot/ episodi lkm	laitoshoito- jaksot lkm	hoito-jaksot lkm	kirurgiset jaksot lkm	kirurgiset jaksot lkm	ajan-varaus- käynnit lkm	Ajan-varaus- käynnit lkm	päivystys- käynnit lkm	Päivystys- käynnit lkm					
HYKS	1 809 333 000	1 013 327	1 001 469	2 502 070	2 387 780	2,38	1 219 751	165 156	87 112	30 645	885 167	1 730 539	310 040	461 440	1,05	7,39	0,58	93	5,1
TAYS	713 006 000	443 545	344 135	1 100 120	896 787	2,61	594 479	77 592	28 586	10 699	374 193	675 745	102 862	132 751	1,23	7,66	0,62	91	4,8
TYKS	583 375 000	355 380	311 249	875 361	780 648	2,51	406 949	53 721	41 143	16 026	333 475	576 410	93 794	134 491	1,12	7,58	0,64	93	4,5
OYS	504 507 000	322 833	252 025	763 005	615 715	2,44	413 639	47 386	-	-	275 636	464 828	73 730	103 501	1,24	8,73	0,61	92	4,6
KYS	358 206 000	212 485	141 916	527 372	420 948	2,97	286 846	37 766	11 341	5 134	188 974	334 324	40 210	43 724	1,25	7,60	0,63	91	4,2
Keski-Suomen ks	235 050 000	159 509	182 634	412 779	487 762	2,67	159 777	25 788	17 831	4 969	199 921	377 058	35 251	79 947	0,85	6,20	0,55	95	4,1
Päijät-Hämeen ks	220 040 000	167 979	233 571	408 339	493 082	2,11	154 932	27 586	1 073	442	215 280	383 900	37 055	81 154	0,83	5,62	0,54	94	4,6
Seinäjoen ks	201 407 000	136 376	130 894	319 226	303 095	2,32	138 082	20 514	-	-	151 299	237 974	29 844	44 607	1,05	6,73	0,64	93	4,4
Satakunnan ks	197 850 000	159 064	187 025	397 752	454 351	2,43	143 391	24 055	-	-	218 954	363 487	35 407	66 809	0,88	5,96	0,59	95	4,2
Etelä-Karjalan ks	170 029 000	98 838	109 501	233 826	241 453	2,21	118 442	21 673	-	-	89 698	170 013	25 686	49 767	0,97	5,46	0,52	91	4,5
Pohjois-Karjalan ks	169 254 000	122 031	115 784	308 901	291 836	2,52	139 078	22 897	13 846	5 640	117 677	211 092	38 300	52 207	1,06	6,07	0,63	92	4,3
Kymenlaakson ks	168 926 000	110 426	156 659	252 983	333 229	2,13	101 400	15 783	-	-	105 356	175 799	46 228	141 647	0,76	6,42	0,48	95	4,7
Vaasan ks	167 481 000	104 463	112 226	256 265	259 637	2,31	123 479	24 296	8 984	7 949	89 988	161 627	33 814	65 765	0,99	5,08	0,56	91	3,9
Kanta-Hämeen ks	148 580 000	101 651	115 287	251 946	279 202	2,42	92 537	16 703	-	-	139 517	219 448	19 893	43 051	0,90	5,54	0,61	94	4,4
Lapin ks	123 776 000	75 407	83 452	186 474	204 518	2,45	86 362	14 568	9 403	5 514	67 976	150 070	22 733	34 366	0,91	5,93	0,53	93	4,1
Mikkelin ks	115 938 000	71 362	97 688	165 378	195 490	2,00	76 825	14 545	609	199	71 600	139 983	16 345	40 763	0,85	5,28	0,49	93	4,3
Kainuun ks	101 042 000	53 657	78 603	121 188	149 346	1,90	46 137	7 366	-	-	55 055	94 967	19 996	47 013	0,81	6,26	0,53	95	5,1
Keski-Pohjanmaan ks	93 224 000	72 062	92 073	171 501	202 144	2,20	70 014	13 868	-	-	83 027	147 802	18 461	40 474	0,85	5,05	0,54	93	4,1
Länsi-Pohjan ks	71 979 000	43 205	50 287	110 986	127 443	2,53	45 931	7 889	21 195	26 741	28 531	67 066	15 328	25 747	0,87	5,82	0,54	94	4,2
Savonlinnan ks	49 061 000	28 891	43 431	66 647	88 594	2,04	25 740	4 503	602	235	30 253	62 628	10 052	21 228	0,75	5,72	0,49	95	5,2
Turun terveystakeskus	26 412 000	17 232	29 068	36 610	83 711	2,88	14 891	3 148	-	-	21 530	79 725	188	838	0,44	4,73	0,27	96	14,0
Helsingin terveystakeskus	13 892 000	12 331	27 477	28 225	63 611	2,32	-	-	-	-	28 214	63 571	11	40	0,44	-	0,44	100	-
Forssan sairaala	13 767 000	9 725	13 925	21 108	41 807	3,00	8 341	2 238	658	457	12 108	39 112	-	-	0,50	-	0,32	95	6,5
Varkauden sairaala	11 353 000	8 493	12 739	21 306	33 940	2,66	6 190	1 707	2 727	801	12 381	31 395	8	37	0,63	3,63	0,47	95	6,6
Pietarsaaren sairaala	11 094 000	10 038	16 298	24 770	38 265	2,35	4 987	653	-	-	19 781	37 608	2	4	0,65	7,64	0,53	98	8,3
Iisalmen sairaala	10 055 000	8 629	16 130	14 686	52 760	3,27	3 092	919	-	-	11 502	51 507	93	334	0,28	-	0,22	98	3,5
Raahen sairaala	7 542 000	4 451	11 756	10 032	21 839	1,86	0	1	-	-	10 031	21 838	-	-	0,46	0,50	0,46	100	2,0
Kuusamon terveystakeskus	4 299 000	1 677	6 056	3 197	11 001	1,82	-	-	-	-	3 197	11 001	-	-	0,29	-	0,29	100	-
Kuopion terveystakeskus	3 593 000	3 640	8 869	8 080	20 952	2,36	1 616	255	-	-	6 462	20 693	1	4	0,39	6,34	0,31	99	34,2
Heinolan terveystakeskus	1 887 000	1 818	4 595	3 356	6 628	1,44	-	-	123	363	3 233	6 265	-	-	0,51	-	0,51	100	-
Oulun terveystakeskus	1 721 000	1 119	8 576	2 698	18 609	2,17	-	-	-	-	2 698	18 608	0	1	0,15	-	0,15	100	-
Yhteensä	6 307 679 000	3 931 648	3 995 398	9 606 186	9 606 183	2,40	4 482 908	652 576	245 232	115 814	3 852 714	7 126 083	1 025 331	1 711 710	24	6,87	0,57	93	3,4
Yliopistosairaala																			
Keskussairaala																			
Muu sairaala																			
Erikoislääkärijohtoinen tk-sairaala																			

Liitetaulukko 13. Somaattisen erikoissairaanhoidon tarvekaioidut episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten ero maan keskiarvoon kunnittain vuonna 2020

		Kustannusten poikkeama maan keskitasoon					
Kunta	Sairaanhoitopiiri	Tarvekaioidut episodit/as, indeksi koko maa=100	Tarvekaioidut laskennalliset kustannukset/as indeksi koko maa=100	Kustannusten poikkeama yhteensä €/as	Käytöstä johtuva kustannusten poikkeama €/as	Tuottavuudesta johtuva kustannusten poikkeama €/as	Väestö lkm
Akaa	Pirkanmaan shp	94	93	-87	-67	-20	16 433
Alajärvi	Etelä-Pohjanmaan shp	89	82	-212	-127	-85	9 491
Alavieska	Pohjois-Pohjanmaan shp	107	104	51	86	-35	2 518
Alavus	Etelä-Pohjanmaan shp	88	81	-221	-146	-74	11 400
Asikkala	Päijät-Hämeen shp	111	98	-29	124	-153	8 071
Askola	Porvoon sairaanhoitoalue	89	105	58	-123	180	4 911
Aura	Varsinais-Suomen shp	99	103	31	-12	42	3 950
Enonkoski	Itä-Savon shp	94	99	-11	-67	56	1 365
Enontekiö	Lapin shp	88	89	-124	-145	21	1 823
Espoo	HYKS-sairaanhoitoalue	88	95	-59	-145	86	291 264
Eura	Satakunnan shp	110	89	-129	110	-240	11 558
Eurajoki	Satakunnan shp	115	95	-63	176	-240	9 427
Evijärvi	Etelä-Pohjanmaan shp	95	90	-121	-55	-66	2 417
Forssa	Kanta-Hämeen shp	100	97	-35	1	-36	16 851
Haapajärvi	Pohjois-Pohjanmaan shp	100	99	-17	5	-22	6 953
Haapavesi	Pohjois-Pohjanmaan shp	120	116	190	237	-47	6 713
Hailuoto	Pohjois-Pohjanmaan shp	110	96	-47	120	-167	954
Halsua	Keski-Pohjanmaan shp	99	84	-193	-16	-177	1 115
Hamina	Kymenlaakson shp	90	84	-187	-123	-64	19 994
Hankasalmi	Keski-Suomen shp	88	78	-261	-140	-120	4 829
Hanko	Länsi Uudenmaan sairaanhoitoalue	94	105	59	-65	124	8 121
Harjavalta	Satakunnan shp	115	92	-98	174	-272	6 900
Hartola	Päijät-Hämeen shp	99	84	-188	-15	-173	2 676
Hattula	Kanta-Hämeen shp	112	104	45	137	-92	9 406
Hausjärvi	Kanta-Hämeen shp	99	95	-53	-7	-46	8 218
Heinola	Päijät-Hämeen shp	99	86	-165	-9	-156	18 582
Heinävesi	Pohjois-Karjalan shp	100	93	-81	-6	-75	3 225
Helsinki	HYKS-sairaanhoitoalue	88	95	-62	-135	73	655 378
Hirvensalmi	Etelä-Savon shp	111	114	159	132	27	2 146
Hollola	Päijät-Hämeen shp	117	102	28	202	-174	23 331
Honkajoki	Satakunnan shp	105	83	-200	50	-250	1 608
Huittinen	Satakunnan shp	103	86	-162	28	-190	9 991
Humppila	Kanta-Hämeen shp	104	94	-69	49	-118	2 179
Hyrnsalmi	Kainuun shp	115	120	234	181	53	2 235
Hyvinkää	Hyvinkään sairaanhoitoalue	98	105	64	-19	84	46 523
Hämeenkyrö	Pirkanmaan shp	104	103	31	43	-12	10 374
Hämeenlinna	Kanta-Hämeen shp	101	96	-46	14	-60	67 741
Ii	Pohjois-Pohjanmaan shp	96	91	-105	-52	-53	9 846

Kustannusten poikkeama maan keskitasoon

Kunta	Sairaanhoidopiiri	Tarvekaioidut episodit/as, indeksi koko maa=100	Tarvekaioidut laskennalliset kustannukset/as indeksi koko maa=100	Kustannusten poikkeama yhteensä €/as	Käytöstä johtuva kustannusten poikkeama €/as	Tuottavuudesta johtuva kustannusten poikkeama €/as	Väestö lkm
Iisalmi	Pohjois-Savon shp	93	92	-96	-78	-17	21 246
Iitti	Päijät-Hämeen shp	111	96	-42	127	-169	6 668
Ikaalinen	Pirkanmaan shp	102	99	-6	22	-28	6 904
Ilmajoki	Etelä-Pohjanmaan shp	110	105	54	115	-61	12 282
Ilomantsi	Pohjois-Karjalan shp	106	88	-141	66	-207	4 803
Imatra	Etelä-Karjalan shp	108	116	187	92	95	26 292
Inari	Lapin shp	97	95	-55	-39	-15	6 885
Inkoo	Länsi Uudenmaan sairaanhoitoalue	93	105	55	-85	141	5 354
Isojoki	Etelä-Pohjanmaan shp	92	86	-160	-93	-67	1 938
Isokyrö	Etelä-Pohjanmaan shp	121	113	154	245	-92	4 497
Janakkala	Kanta-Hämeen shp	95	89	-131	-63	-67	16 325
Joensuu	Pohjois-Karjalan shp	108	96	-44	96	-140	76 893
Jokioinen	Kanta-Hämeen shp	101	97	-40	9	-49	5 097
Joroinen	Etelä-Savon shp	92	89	-127	-90	-37	4 728
Joutsa	Keski-Suomen shp	86	76	-278	-163	-115	4 337
Juuka	Pohjois-Karjalan shp	105	90	-113	55	-168	4 567
Juupajoki	Pirkanmaan shp	74	71	-334	-308	-26	1 822
Juva	Etelä-Savon shp	105	103	38	57	-19	6 024
Jyväskylä	Keski-Suomen shp	98	92	-91	-22	-69	142 910
Jämijärvi	Satakunnan shp	100	77	-268	1	-269	1 723
Jämsä	Pirkanmaan shp	70	67	-391	-354	-37	20 035
Järvenpää	Hyvinkään sairaanhoitoalue	89	98	-21	-128	108	44 083
Kaarina	Varsinais-Suomen shp	96	100	-5	-43	38	34 302
Kaavi	Pohjois-Savon shp	90	97	-35	-112	76	2 850
Kajaani	Kainuun shp	121	148	557	250	307	36 639
Kalajoki	Pohjois-Pohjanmaan shp	112	98	-24	135	-159	12 387
Kangasala	Pirkanmaan shp	94	93	-84	-73	-11	32 041
Kangasniemi	Etelä-Savon shp	91	90	-115	-103	-12	5 334
Kankaanpää	Satakunnan shp	99	79	-243	-15	-228	11 225
Kannonkoski	Keski-Suomen shp	86	78	-257	-164	-93	1 331
Kannus	Keski-Pohjanmaan shp	113	97	-41	145	-186	5 445
Karjoki	Etelä-Pohjanmaan shp	102	91	-104	20	-124	1 226
Karkkila	Lohjan sairaanhoitoalue	89	100	-5	-134	129	8 705
Karstula	Keski-Suomen shp	91	84	-187	-108	-79	3 904
Karvia	Satakunnan shp	104	81	-228	39	-267	2 332
Kaskinen	Vaasan shp	107	110	123	84	39	1 262
Kauhajoki	Etelä-Pohjanmaan shp	102	92	-97	20	-117	13 096
Kauhava	Etelä-Pohjanmaan shp	105	99	-13	54	-67	15 620
Kauniainen	HYKS-sairaanhoitoalue	89	95	-64	-131	67	9 988
Kaustinen	Keski-Pohjanmaan shp	113	93	-78	147	-225	4 245
Keitele	Pohjois-Savon shp	94	94	-66	-73	6	2 179

Kustannusten poikkeama maan keskitasoon

Kunta	Sairaanhoidopiiri	Tarvekaioidut episodit/as, indeksi koko maa=100	Tarvekaioidut laskennalliset kustannukset/as indeksi koko maa=100	Kustannusten poikkeama yhteensä €/as	Käytöstä johtuva kustannusten poikkeama €/as	Tuottavuudesta johtuva kustannusten poikkeama €/as	Väestö lkm
Kemi	Länsi-Pohjan shp	114	120	235	166	69	20 572
Kemijärvi	Lapin shp	105	108	91	58	33	7 233
Keminmaa	Länsi-Pohjan shp	109	113	157	101	56	8 032
Kemiönsaari	Varsinais-Suomen shp	92	94	-68	-97	29	6 625
Kempele	Pohjois-Pohjanmaan shp	109	107	83	110	-26	18 576
Kerava	HYKS-sairaanhoidoalue	85	96	-42	-169	127	36 931
Keuruu	Keski-Suomen shp	82	76	-285	-217	-68	9 546
Kihniö	Pirkanmaan shp	84	78	-257	-183	-74	1 844
Kinnula	Keski-Suomen shp	96	82	-209	-54	-155	1 609
Kirkkonummi	HYKS-sairaanhoidoalue	80	90	-120	-231	111	39 834
Kitee	Pohjois-Karjalan shp	101	86	-163	15	-178	10 035
Kittilä	Lapin shp	102	104	46	28	17	6 445
Kiuruvesi	Pohjois-Savon shp	86	84	-187	-161	-27	7 926
Kivijärvi	Keski-Suomen shp	83	71	-343	-206	-137	1 102
Kokemäki	Satakunnan shp	110	88	-146	113	-259	7 058
Kokkola	Keski-Pohjanmaan shp	119	102	18	226	-208	47 727
Kolari	Lapin shp	91	92	-96	-107	12	3 886
Konnevesi	Keski-Suomen shp	92	84	-184	-93	-91	2 610
Kontiolahti	Pohjois-Karjalan shp	108	97	-32	94	-126	14 839
Korsnäs	Vaasan shp	122	123	267	261	6	2 073
Koski Tl	Varsinais-Suomen shp	91	95	-60	-107	47	2 300
Kotka	Kymenlaakson shp	101	97	-30	8	-38	51 897
Kouvola	Kymenlaakson shp	96	93	-81	-52	-29	81 650
Kristiinankaupunki	Vaasan shp	106	103	31	73	-41	6 445
Kruunupyö	Keski-Pohjanmaan shp	129	106	72	340	-268	6 422
Kuhmo	Kainuun shp	96	102	26	-49	76	8 116
Kuhmoinen	Pirkanmaan shp	84	78	-259	-187	-72	2 184
Kuopio	Pohjois-Savon shp	104	111	134	49	85	119 746
Kuortane	Etelä-Pohjanmaan shp	78	73	-317	-261	-56	3 543
Kurikka	Etelä-Pohjanmaan shp	105	99	-16	56	-72	20 567
Kustavi	Varsinais-Suomen shp	98	90	-116	-27	-89	956
Kuusamo	Pohjois-Pohjanmaan shp	85	86	-168	-173	5	15 174
Kyyjärvi	Keski-Suomen shp	99	81	-217	-14	-203	1 301
Kärkölä	Päijät-Hämeen shp	110	91	-106	117	-224	4 347
Kärsämäki	Pohjois-Pohjanmaan shp	119	110	121	224	-103	2 557
Lahti	Päijät-Hämeen shp	120	105	54	233	-179	119 904
Laihia	Vaasan shp	121	120	239	246	-7	8 007
Laitila	Varsinais-Suomen shp	89	87	-148	-130	-18	8 528
Lapinjärvi	Porvoon sairaanhoidoalue	78	92	-94	-254	160	2 614
Lapinlahti	Pohjois-Savon shp	84	90	-121	-181	61	9 422
Lappajärvi	Etelä-Pohjanmaan shp	90	84	-183	-122	-61	2 961

Kustannusten poikkeama maan keskitasoon

Kunta	Sairaanhoitopiiri	Tarvekaioidut	Tarvekaioidut	Kustannusten		Käytöstä johtuva		Tuottavuudesta	Väestö lkm
		episodit/as, indeksi koko maa=100	laskennalliset kustannukset/as indeksi koko maa=100	poikkeama yhteensä €/as	poikkeama €/as	johtuva kustannusten poikkeama €/as	johtuva kustannusten poikkeama €/as		
Lappeenranta	Etelä-Karjalan shp	114	121	248	169	78	72 648		
Lapua	Etelä-Pohjanmaan shp	98	91	-101	-27	-73	14 250		
Laukaa	Keski-Suomen shp	96	90	-122	-45	-77	18 863		
Lemi	Etelä-Karjalan shp	113	121	252	151	101	2 968		
Lempäälä	Pirkanmaan shp	95	97	-36	-54	18	23 676		
Leppävirta	Pohjois-Savon shp	108	110	118	89	29	9 428		
Lestijärvi	Keski-Pohjanmaan shp	96	80	-236	-45	-191	721		
Lieksa	Pohjois-Karjalan shp	90	78	-259	-117	-142	10 802		
Lieto	Varsinais-Suomen shp	100	102	28	2	26	20 070		
Liminka	Pohjois-Pohjanmaan shp	105	102	23	55	-32	10 215		
Liperi	Pohjois-Karjalan shp	99	88	-137	-11	-126	12 039		
Lohja	Lohjan sairaanhoitoalue	97	109	104	-29	132	45 926		
Loimaa	Varsinais-Suomen shp	92	93	-78	-99	21	15 823		
Loppi	Kanta-Hämeen shp	102	97	-31	20	-51	7 841		
Loviisa	Porvoon sairaanhoitoalue	81	91	-111	-227	115	14 759		
Luhanka	Keski-Suomen shp	80	79	-252	-233	-19	695		
Lumijoki	Pohjois-Pohjanmaan shp	93	87	-152	-80	-72	2 028		
Luoto	Vaasan shp	101	88	-135	6	-141	5 476		
Luumäki	Etelä-Karjalan shp	120	128	329	236	93	4 590		
Maalahti	Vaasan shp	117	111	132	195	-63	5 463		
Marttila	Varsinais-Suomen shp	93	96	-46	-78	32	2 006		
Masku	Varsinais-Suomen shp	96	97	-41	-51	11	9 539		
Merijärvi	Pohjois-Pohjanmaan shp	98	88	-145	-23	-122	1 084		
Merikarvia	Satakunnan shp	116	91	-109	188	-297	3 067		
Miehikkälä	Kymenlaakson shp	93	81	-225	-81	-144	1 863		
Mikkeli	Etelä-Savon shp	110	117	196	117	79	52 859		
Muhos	Pohjois-Pohjanmaan shp	100	97	-30	-3	-27	8 906		
Multia	Keski-Suomen shp	96	86	-161	-49	-112	1 562		
Muonio	Lapin shp	96	98	-21	-42	22	2 303		
Mustasaari	Vaasan shp	118	117	201	211	-11	19 451		
Muurame	Keski-Suomen shp	88	81	-219	-141	-78	10 216		
Mynämäki	Varsinais-Suomen shp	101	103	31	18	14	7 650		
Myrskylä	Päijät-Hämeen shp	115	102	29	175	-146	1 877		
Mäntsälä	Hyvinkään sairaanhoitoalue	88	97	-40	-140	100	20 752		
Mänttä-Vilppula	Pirkanmaan shp	80	77	-272	-232	-41	9 764		
Mäntyharju	Etelä-Savon shp	102	102	27	22	5	5 734		
Naantali	Varsinais-Suomen shp	96	99	-14	-51	37	19 371		
Nakkila	Satakunnan shp	109	90	-121	99	-220	5 293		
Nivala	Pohjois-Pohjanmaan shp	106	101	7	75	-67	10 570		
Nokia	Pirkanmaan shp	95	94	-70	-63	-8	34 203		
Nousiainen	Varsinais-Suomen shp	98	96	-42	-26	-16	4 704		

Kustannusten poikkeama maan keskitasoon

Kunta	Sairaanhoidopiiri	Tarvevakioidut episodit/as, indeksi koko maa=100	Tarvevakioidut laskennalliset kustannukset/as indeksi koko maa=100	Kustannusten poikkeama yhteensä		Käytöstä johtuva kustannusten poikkeama €/as		Tuottavuudesta johtuva kustannusten poikkeama €/as		Väestö lkm
				€/as	€/as	€/as	€/as			
Nurmes	Pohjois-Karjalan shp	83	72	-324	-201	-123	9 527			
Nurmijärvi	Hyvinkään sairaanhoitoalue	88	97	-32	-145	112	43 328			
Närpiö	Vaasan shp	104	102	20	49	-29	9 519			
Orimattila	Päijät-Hämeen shp	124	106	71	278	-207	15 943			
Oripää	Varsinais-Suomen shp	99	97	-30	-11	-20	1 332			
Orivesi	Pirkanmaan shp	102	100	-2	23	-25	9 083			
Oulainen	Pohjois-Pohjanmaan shp	103	99	-17	30	-47	7 222			
Oulu	Pohjois-Pohjanmaan shp	109	108	98	109	-11	206 408			
Outokumpu	Pohjois-Karjalan shp	96	83	-202	-43	-159	6 620			
Padasjoki	Päijät-Hämeen shp	103	92	-99	30	-129	2 879			
Paimio	Varsinais-Suomen shp	97	96	-44	-31	-13	10 886			
Paltamo	Kainuun shp	117	126	300	204	96	3 253			
Parainen	Varsinais-Suomen shp	106	108	99	76	23	15 119			
Parikkala	Etelä-Karjalan shp	124	127	312	279	34	4 695			
Parkano	Pirkanmaan shp	78	75	-296	-254	-43	6 378			
Pedersören kunta	Vaasan shp	107	94	-71	79	-149	11 128			
Pelkosenniemi	Lapin shp	105	102	28	60	-32	935			
Pello	Lapin shp	92	95	-57	-91	34	3 339			
Perho	Keski-Pohjanmaan shp	122	99	-15	260	-275	2 733			
Pertunmaa	Etelä-Savon shp	118	110	121	209	-88	1 672			
Petäjävesi	Keski-Suomen shp	89	87	-157	-130	-27	3 807			
Pieksämäki	Etelä-Savon shp	91	88	-145	-109	-36	17 529			
Pielavesi	Pohjois-Savon shp	92	96	-50	-90	40	4 356			
Pietarsaari	Vaasan shp	106	94	-70	72	-142	19 137			
Pihtipudas	Keski-Suomen shp	95	86	-161	-65	-97	3 982			
Pirkkala	Pirkanmaan shp	91	92	-95	-103	8	19 713			
Polvijärvi	Pohjois-Karjalan shp	96	85	-181	-53	-128	4 224			
Pomarkku	Satakunnan shp	115	88	-145	174	-319	2 076			
Pori	Satakunnan shp	121	97	-35	245	-280	83 809			
Pornainen	Porvoon sairaanhoitoalue	95	108	89	-52	141	5 053			
Porvoo	Porvoon sairaanhoitoalue	91	106	65	-107	172	50 500			
Posio	Lapin shp	95	100	4	-57	60	3 150			
Pudasjärvi	Pohjois-Pohjanmaan shp	102	96	-49	21	-70	7 826			
Pukkila	Päijät-Hämeen shp	141	118	207	474	-268	1 847			
Punkalaidun	Varsinais-Suomen shp	102	100	1	23	-21	2 807			
Puolanka	Kainuun shp	104	104	50	43	7	2 510			
Puumala	Etelä-Savon shp	105	109	103	54	48	2 144			
Pyhtää	Kymenlaakson shp	111	107	80	133	-53	5 133			
Pyhäjoki	Pohjois-Pohjanmaan shp	86	86	-160	-161	1	3 064			
Pyhäjärvi	Pohjois-Pohjanmaan shp	100	97	-41	-4	-37	5 082			
Pyhäntä	Pohjois-Pohjanmaan shp	116	116	186	186	-1	1 586			

Kustannusten poikkeama maan keskitasoon

Kunta	Sairaanhoidopiiri	Tarvekaioidut	Tarvekaioidut	Kustannusten	Käytöstä johtuva	Tuottavuudesta	Väestö lkm
		episodit/as, indeksi koko maa=100	laskennalliset kustannukset/as indeksi koko maa=100	poikkeama yhteensä €/as	kustannusten poikkeama €/as	johtuva kustannusten poikkeama €/as	
Pyhärinta	Varsinais-Suomen shp	112	110	117	141	-24	1 999
Pälkäne	Pirkanmaan shp	93	90	-117	-86	-31	6 425
Pöytyä	Varsinais-Suomen shp	87	89	-129	-153	24	8 253
Raahe	Pohjois-Pohjanmaan shp	94	94	-73	-69	-4	24 516
Raasepori	Länsi Uudenmaan sairaanhoitoalue	106	117	204	73	131	27 532
Raisio	Varsinais-Suomen shp	94	93	-79	-72	-8	24 232
Rantasalmi	Itä-Savon shp	102	105	62	29	32	3 398
Ranua	Lapin shp	83	88	-141	-203	62	3 748
Rauma	Satakunnan shp	103	84	-182	38	-220	39 123
Rautalampi	Pohjois-Savon shp	93	98	-23	-77	54	3 087
Rautavaara	Pohjois-Savon shp	80	82	-207	-240	33	1 582
Rautjärvi	Etelä-Karjalan shp	105	120	232	55	177	3 186
Reisjärvi	Keski-Pohjanmaan shp	122	106	74	251	-177	2 714
Riihimäki	Kanta-Hämeen shp	94	89	-130	-73	-58	28 752
Ristijärvi	Kainuun shp	123	134	404	272	132	1 254
Rovaniemi	Lapin shp	107	112	142	79	63	63 285
Ruokolahti	Etelä-Karjalan shp	104	113	152	43	109	4 958
Ruovesi	Pirkanmaan shp	103	100	-5	37	-42	4 249
Rusko	Varsinais-Suomen shp	86	87	-157	-167	10	6 341
Rääkkylä	Pohjois-Karjalan shp	87	73	-320	-157	-163	2 096
Saarjärvi	Keski-Suomen shp	91	84	-191	-102	-89	9 259
Salla	Lapin shp	91	89	-129	-102	-27	3 404
Salo	Varsinais-Suomen shp	90	94	-68	-115	47	51 698
Sastamala	Pirkanmaan shp	99	99	-16	-14	-2	24 165
Sauvo	Varsinais-Suomen shp	81	86	-160	-219	59	2 948
Savitaipale	Etelä-Karjalan shp	109	117	203	108	95	3 355
Savonlinna	Itä-Savon shp	99	104	50	-10	61	32 818
Savukoski	Lapin shp	119	117	200	228	-27	1 007
Seinäjoki	Etelä-Pohjanmaan shp	114	110	112	159	-47	63 956
Sievi	Pohjois-Pohjanmaan shp	114	99	-8	166	-174	4 872
Siikainen	Satakunnan shp	116	92	-98	181	-279	1 411
Siikajoki	Pohjois-Pohjanmaan shp	91	89	-124	-108	-16	5 090
Siikalatva	Pohjois-Pohjanmaan shp	99	96	-47	-16	-31	5 217
Siilinjärvi	Pohjois-Savon shp	95	105	58	-61	119	21 337
Simo	Länsi-Pohjan shp	100	99	-8	-5	-2	2 969
Sipoo	Porvoon sairaanhoitoalue	89	103	39	-126	165	21 429
Siuntio	Lohjan sairaanhoitoalue	87	98	-20	-149	129	6 147
Sodankylä	Lapin shp	97	100	3	-29	32	8 285
Soini	Etelä-Pohjanmaan shp	83	74	-302	-196	-106	2 030
Somero	Varsinais-Suomen shp	92	95	-59	-92	33	8 679
Sonkajärvi	Pohjois-Savon shp	86	81	-225	-170	-56	3 869

Kustannusten poikkeama maan keskitasoon

Kunta	Sairaanhoitopiiri	Tarvekaioidut episodit/as, indeksi koko maa=100	Tarvekaioidut laskennalliset kustannukset/as indeksi koko maa=100	Kustannusten poikkeama yhteensä €/as	Käytöstä johtuva kustannusten poikkeama €/as	Tuottavuudesta johtuva kustannusten poikkeama €/as	Väestö lkm
Sotkamo	Kainuun shp	101	110	113	8	105	10 319
Sulkava	Itä-Savon shp	90	94	-66	-121	55	2 487
Suomussalmi	Kainuun shp	96	102	24	-43	67	7 661
Suonenjoki	Pohjois-Savon shp	88	93	-85	-138	54	6 998
Sysmä	Päijät-Hämeen shp	96	78	-253	-53	-200	3 644
Säkylä	Satakunnan shp	104	87	-149	46	-195	6 684
Taipalsaari	Etelä-Karjalan shp	104	111	123	51	72	4 650
Taivalkoski	Pohjois-Pohjanmaan shp	86	81	-220	-165	-55	3 946
Taivassalo	Varsinais-Suomen shp	91	87	-156	-106	-50	1 649
Tammela	Kanta-Hämeen shp	99	98	-19	-11	-7	6 016
Tampere	Pirkanmaan shp	108	110	115	92	22	239 575
Tervo	Pohjois-Savon shp	88	94	-66	-145	79	1 512
Tervola	Länsi-Pohjan shp	94	101	10	-72	82	2 963
Teuva	Etelä-Pohjanmaan shp	90	84	-189	-121	-68	5 035
Tohmajärvi	Pohjois-Karjalan shp	99	87	-151	-16	-135	4 334
Toholampi	Keski-Pohjanmaan shp	118	106	68	208	-139	3 000
Toivakka	Keski-Suomen shp	103	96	-41	40	-81	2 395
Tornio	Länsi-Pohjan shp	111	116	188	126	63	21 535
Turku	Varsinais-Suomen shp	103	105	55	33	22	193 677
Tuusniemi	Pohjois-Savon shp	110	115	179	116	63	2 455
Tuusula	Hyvinkään sairaanhoitoalue	85	93	-84	-176	92	38 691
Tyrnävä	Pohjois-Pohjanmaan shp	97	96	-46	-37	-9	6 620
Ulvila	Satakunnan shp	125	99	-6	296	-302	12 803
Urdala	Pirkanmaan shp	108	107	80	95	-15	4 666
Utajärvi	Pohjois-Pohjanmaan shp	86	82	-214	-163	-51	2 648
Utsjoki	Lapin shp	99	92	-97	-12	-86	1 216
Uurainen	Keski-Suomen shp	94	82	-215	-68	-148	3 664
Uusikaarlepyy	Vaasan shp	92	84	-192	-98	-94	7 472
Uusikaupunki	Varsinais-Suomen shp	94	95	-64	-69	5	15 450
Vaala	Pohjois-Pohjanmaan shp	97	93	-80	-40	-40	2 765
Vaasa	Vaasan shp	117	117	204	196	8	67 594
Valkeakoski	Pirkanmaan shp	104	100	-6	44	-50	20 869
Vantaa	HYKS-sairaanhoitoalue	89	98	-23	-124	101	235 503
Varkaus	Pohjois-Savon shp	103	105	63	31	32	20 372
Vehmaa	Varsinais-Suomen shp	85	87	-151	-174	23	2 293
Vesanto	Pohjois-Savon shp	93	96	-51	-79	28	1 993
Vesilahti	Pirkanmaan shp	102	99	-7	27	-33	4 361
Veteli	Keski-Pohjanmaan shp	120	99	-9	235	-244	3 090
Vieremä	Pohjois-Savon shp	81	78	-260	-221	-39	3 551
Vihti	Lohjan sairaanhoitoalue	90	99	-9	-116	107	29 159
Viitasaari	Keski-Suomen shp	87	80	-240	-151	-89	6 137

Kustannusten poikkeama maan keskitasoon

Kunta	Sairaanhoidopiiri	Tarvevakioidut episodit/as, indeksi koko maa=100	Tarvevakioidut laskennalliset kustannukset/as indeksi koko maa=100	Kustannusten poikkeama yhteensä €/as	Käytöstä johtuva kustannusten poikkeama €/as	Tuottavuudesta johtuva kustannusten poikkeama €/as	Väestö lkm
Vimpeli	Etelä-Pohjanmaan shp	87	79	-247	-156	-90	2 806
Virolahti	Kymenlaakson shp	87	81	-227	-149	-78	3 098
Virrat	Pirkanmaan shp	97	93	-85	-34	-51	6 527
Vöyri	Vaasan shp	102	101	14	28	-14	6 425
Ylitornio	Länsi-Pohjan shp	110	110	115	118	-3	3 904
Ylivieska	Pohjois-Pohjanmaan shp	110	105	55	121	-66	15 280
Ylöjärvi	Pirkanmaan shp	95	94	-70	-59	-11	33 303
Ypäjä	Kanta-Hämeen shp	107	98	-24	79	-103	2 329
Ähtäri	Etelä-Pohjanmaan shp	86	79	-246	-162	-84	5 569
Äänekoski	Keski-Suomen shp	87	81	-225	-151	-74	18 671

Liitetaulukko 14. Ajanvarauskäyntien määrä (ml. päiväkirurgiahoitojaksot) sairaalaryhmittäin ja sairaaloittain 2016–2020

	2016 lkm	2017 lkm	2018 lkm	2019 lkm	2020 lkm	Muutos 2020/2019 lkm	Muutos 2020/2019 %	Muutos 2020/2016 %
Yliopistosairaala								
HYKS	1 481 355	1 557 429	1 606 612	1 786 139	1 761 184	-24 955	-1,40	18,89
KYS	318 386	336 699	344 252	347 785	339 458	-8 327	-2,39	6,62
OYS	414 549	395 824	380 999	453 647	464 828	11 181	2,46	12,13
TAYS	591 750	627 166	641 791	694 599	686 444	-8 155	-1,17	16,00
TYKS	579 828	596 132	608 867	621 951	592 436	-29 515	-4,75	2,17
Yhteensä	3 385 868	3 513 250	3 582 521	3 904 121	3 844 350	-59 771	-1,53	13,54
Keskussairaala								
Etelä-Karjalan keskussairaala	174 966	201 216	214 892	199 678	170 013	-29 665	-14,86	-2,83
Kainuun keskussairaala	102 519	101 510	97 961	103 765	94 967	-8 798	-8,48	-7,37
Kanta-Hämeen keskussairaala	192 963	199 279	198 757	206 753	219 448	12 695	6,14	13,73
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	122 936	123 410	135 247	155 516	147 802	-7 714	-4,96	20,23
Keski-Suomen keskussairaala	370 129	431 676	400 711	386 812	382 027	-4 785	-1,24	3,21
Kymenlaakson keskussairaala	224 436	236 271	227 070	178 717	175 799	-2 918	-1,63	-21,67
Lapin keskussairaala	132 818	132 710	134 367	135 698	155 584	19 886	14,65	17,14
Länsi-Pohjan keskussairaala	91 520	94 999	90 324	99 233	93 807	-5 426	-5,47	2,50
Mikkelin keskussairaala	128 849	131 105	123 223	124 873	140 182	15 309	12,26	8,80
Pohjois-Karjalan keskussairaala	177 299	183 223	195 019	216 510	216 732	222	0,10	22,24
Päijät-Hämeen keskussairaala	273 658	273 405	289 009	335 230	384 342	49 112	14,65	40,45
Satakunnan keskussairaala	304 334	324 539	332 816	351 162	363 487	12 325	3,51	19,44
Savonlinnan keskussairaala	62 993	64 551	66 903	66 703	62 863	-3 840	-5,76	-0,21
Seinäjoen keskussairaala	209 954	225 674	231 039	235 821	237 974	2 153	0,91	13,35
Vaasan keskussairaala	187 488	182 516	176 221	163 834	169 576	5 742	3,50	-9,55
Yhteensä sairaalatyyppi	2 756 862	2 906 084	2 913 559	2 960 305	3 014 603	54 298	1,83	9,35
Muu sairaala								
Forssan sairaala	35 550	35 393	33 582	35 923	39 569	3 646	10,15	11,31
Iisalmen sairaala	44 695	50 649	52 582	52 862	51 507	-1 355	-2,56	15,24
Pietarsaaren sairaala	35 951	38 642	35 413	8 831	37 608	28 777	325,86	4,61
Raahen sairaala	30 590	28 133	23 955	18 466	21 838	3 372	18,26	-28,61
Rauman sairaala ¹⁾								
Varkauden sairaala	28 383	1 370	31 015	33 544	32 196	-1 348	-4,02	13,43
Yhteensä sairaalatyyppi	175 169	154 187	176 547	149 626	182 718	33 092	22,12	4,31
Erikoislääkärijohtoinen tk-sairaala								
Heinolan terveyskeskus	2 676	3 769	5 945	6 984	6 628	-356	-5,10	147,68
Helsingin terveyskeskus	71 731	61 857	66 260	64 506	63 571	-935	-1,45	-11,38
Kuopion terveyskeskus	11 903	11 953	11 415	15 700	20 693	4 993	31,80	73,85
Kuusamon terveyskeskus	9 815	9 479	12 858	13 280	11 001	-2 279	-17,16	12,08
Oulun terveyskeskus	750	3 605		3 962	18 608	14 646	369,66	2 381,07
Porin terveyskeskus	10 851	9 717						-100,00
Turun terveyskeskus	79 571	80 777	71 260	73 127	79 725	6 598	9,02	0,19
Yhteensä sairaalatyyppi	187 297	181 157	167 738	177 559	200 226	22 667	12,77	6,90
Kaikki sairaalat yhteensä	6 505 196	6 754 678	6 840 365	7 191 611	7 241 897	50 286	0,70	11,32

¹⁾ Rauman sairaalan erikoissairaanhoidon 2019 käsitti lähinnä polikliinista toimintaa, joka siirrettiin Satakunnan sairaanhoitopiirille 1.7.2020 lukien.